Установа адукацыі
«Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»

Факультэт інфармацыйна-дакументных камунікацый
Кафедра гісторыка-культурнай спадчыны

УЗГОДНЕНА	УЗГОДНЕНА
Загадчык кафедры	Дэкан факультэта
_________________Д. В. Герасімёнак	_____________Ю. М. Галкоўская
«____»_____________2022 г.	«_____»__________2022 г.

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНЫ КОМПЛЕКС
ПА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЕ

ГІСТОРЫЯ МУЗЕЙНАЙ СПРАВЫ

для спецыяльнасці 1-23 01 12 Музейная справа і ахова гісторыка-культурнай спадчыны (па напрамках)

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Складальнік:
дацэнт кафедры гісторыка-культурнай спадчыны,
кандыдат культуралогіі. І. І. Бамбешка

Разгледжаны і рэкамендаваны
на пасяджэнні Савета ўніверсітэта 21 чэрвеня 2022 г.
пратакол №12

Складальнік:

Бамбешка І. І., *дацэнт кафедры гісторыка-культурнай спадчыны ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў», кандыдат культуралогіі*

Рэцэнзенты:

Я. Л. Краснова, *вядучы навуковы супрацоўнік дзяржаўнай навуковай установы «Цэнтр сістэмнага аналізу і стратэгічных даследаванняў Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі», кандыдат культуралогіі;*

Кафедра гісторыі Беларусі і славянскіх народаў установы адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя М. Танка»

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ЗМЕСТ

1 ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА	4
2 ТЭАРЭТЫЧНЫ РАЗДЗЕЛ	6
2.1 План-канспект лекцый	6
3 ПРАКТЫЧНЫ РАЗДЗЕЛ	34
3.1. Тэматыка семінарскіх заняткаў	34
4. РАЗДЗЕЛ КАНТРОЛЮ ВЕДАЎ	46
4.1. Заданні для самастойнага вывучэння	46
4.2 Тэставыя заданні	48
4.3. Пытанні да экзамену	120
5 ДАПАМОЖНЫ РАЗДЗЕЛ	122
5.1 Тэматычны план	122
5.2. Асноўная літаратура	124
5.3 Дадатковая літаратура	124

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

1. ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Важнай передумовай паспяховай навуковай і практычнай работы музеязнаўцаў з'яўляецца рацыянальнае разуменне развіцця музея, якое правамерна прызнаць абавязковым кампанентам сучаснай музейнай практыкі з яе праектаваннем у будучыню, паколькі як мінулае, так і сучаснае – неад'емныя складовыя часткі адзінага гістарычнага працэсу. Разгляд гістарычнага вопыту музейнай справы неабходны для тэарэтычнай і практычнай распрацоўкі актуальных пытанняў музеязнаўства.

Натуральна, што зразумець сацыякультурнае значэнне музея ў жыцці чалавецтва магчыма толькі пры ўмове яго вывучэння ў гістарычнай перспектыве і абавязкова ў асобных рэгіёнах свету. У рэшце рэшт, гісторыя музейнай справы з'яўляецца складовай часткай музеязнаўства, побач з тэарэтычным і прыкладным музеязнаўствам, а таксама музейным крыніцазнаўствам. Без вывучэння гісторыі музейнай справы цяжка ўявіць сабе далейшае паспяховае развіццё гэтай галіны навукі.

Гэтыя абставіны робяць дадзеную вучэбную дысцыпліну надзвычай актуальнай у працэсе падрыхтоўкі спецыялістаў у галіне музейнай справы і аховы гісторыка-культурнай спадчыны.

Вучэбна-метадычны комплекс па вучэбнай дысцыпліне «Гісторыя музейнай справы» прызначаны для студэнтаў спецыяльнасці «Музейная справа і ахова гісторыка-культурная спадчыны».

Вучэбная дысцыпліна «Гісторыя музейнай справы» непасрэдна звязана з шэрагам музеязнаўчых («Тэорыя і методыка музейнай справы», «Асновы навукова-фондавай і навукова-даследчай работы музеяў», «Музеі замежных краін», «Музеі Беларусі», «Ахова гісторыка-культурнай спадчыны» і інш.) і агульнагістарычных дысцыплін («Усеагульная гісторыя» і «Гісторыя Беларусі»), а таксама такімі дысцыплінамі, як філасофія, тэорыя і гісторыя культуры, усеагульная гісторыя мастацтваў і іншымі.

Мэтай выкладання дадзенай вучэбнай дысцыліны з'яўляецца вывучэнне студэнтамі пытанняў ўзнікнення і развіцця музейнай ідэі і яе ўвасаблення ў

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

перадмузейных зборах і музеях, музейнай сеткі, арганізацыі музейнай справы, музейнага заканадаўства, музеязнаўства як навукі, музейнай практыкі на розных гістарычных этапах.

Мэтавая накіраванаць вучэбнай дысцыпліны «Гісторыя музейнай справы» прадугледжвае вырашэнне шэрага задач:

- разгляд асаблівасцей вывучэння крыніц і гістарыяграфіі гісторыі музейнай справы на розных гістарычных этапах;
- выяўленне сацыяльных і культурных перадумоў для стварэння збораў музейных прадметаў;
- асвятленне сацыяльных і культурных умоў стварэння калекцый музейных прадметаў і саміх музеяў;
- раскрыццё зместу асноўных этапаў станаўлення і развіцця калекцый музейных прадметаў і саміх музеяў у розных краінах у сувязі з сацыяльным і культурным развіццём чалавецтва;
- тлумачэнне асноўных заканамернасцей і пераемнасці развіцця музейнай справы ў розных рэгіёнах свету;
- вывучэнне фарміравання кола праблем, якія атрымалі адлюстраванне ў калекцыях і музеях;
- высвятленне таго, інтарэсы якіх сацыяльных груп адлюстроўвалі гэтыя калекцыі і музеі;
- даследаванне дзейнасці музеязнаўчых устаноў і арганізацый, падрыхтоўкі музейных кадраў, выдавецкай дзейнасці па музейнай праблематыцы.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны «Гісторыя музейнай справы» студэнт павінен *ведаць:*

- асноўныя этапы развіцця музейнай справы буйнейшых краін свету;
- гісторыю развіцця музейнай справы ў Беларусі;
- асноўныя паняцці тэорыі і методыкі гісторыі музейнай справы;
- ролю музеяў у развіцці культуры чалавецтва;

умець:

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

- выкарыстоўваць асноўныя паняцці, законы і фактычны матэрыял па гісторыі музейнай справы ў тэарэтычнай, метадычнай і практычнай музейнай дзейнасці;
- аналізаваць крыніцы па гісторыі музейнай справы Беларусі;
- даць характарыстыку гісторыі музейных устаноў, фарміравання музейнага фонда буйнейшых краін свету;
- аналізаваць вопыт музейнага будаўніцтва ў асобных рэгіёнах і краінах;
- вызначаць месца і ролю музеяў Беларусі ў развіцці сусветнай культуры.

Студэнты *павінны валодаць:*

- асноўнымі метадамі гісторыка-музейных даследаванняў;
- гістарыяграфіяй, крыніцазнаўствам і метадычнымі прыёмамі вывучэння гісторыі музейнай справы.

Акрамя таго, студэнты павінны навучыцца аналізаваць гістарычныя ўмовы развіцця музеяў і музейнай справы, ацэньваць дзеянні і выказванні калекцыянераў і музейных дзеячоў як з улікам сённешняга стану музейнай думкі, так і з пункту гледжання ідэй, адпаведных падзеям эпохі, аналізаваць інфармацыйныя крыніцы і аргументаваць уласны пункт гледжання.

Дадзены вучэбна-метадычны комплекс арыентаваны перш за ўсё на вывучэнне агульных пытанняў гісторыі музейнай справы. Асаблівая ўвага пры гэтым надаецца беларускаму матэрыялу. Імкненне да абагульненасці акрэсліла агульную структуру праграмы. Увесь матэрыял згрупаваны па тэмах, якія храналагічна супадаюць з традыцыйным падзелам гістарычнага працэсу.

У адпаведнасці з вучэбным планам на вывучэнне дысцыпліны «Гісторыя музейнай справы» прадугледжана 138 гадзін, з іх 76 – аўдыторых. Прыкладнае размеркаванне аўдыторных гадзін па відах заняткаў: лекцыі – 50 гадзін, семінарскія заняткі – 26 гадзіны. Рэкамендаваныя формы кантролю – экзамен.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ТЭАРЭТЫЧНЫ РАЗДЗЕЛ

2.1 План-канспект лекцый

Уводзіны

Месца вучэбнай дысцыпліны «Гісторыя музейнай справы» ў сістэме гуманітарнай адукацыі. Месца вучэбнай дысцыпліны а ў сістэме музеялагічных дысцыплін. Гісторыя музейнай справы як базавай дысціпліны па спецыяльнасці «музейная справа і ахова гісторыка-культурная спадчыны». Сувязь вучэбнай дысцыпліны «гісторыя музейнай справы» з вучэбнымі дысцыплінамі па айчыннай і сусветнай гісторыі і культуры.

Мэта і задачы вучэбнай дысцыпліны. Прадмет вучэбнай дысцыпліны. Структура вучэбнай дысцыпліны. Формы кантролю.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Раздзел I. Агульныя тэарэтыка-метадычныя пытанні гісторыі музейнай справы

Тэма 1. Тэарэтычныя аспекты гісторыі музейнай справы

Сучасны чалавек існуе ў асяроддзі натуральных, зменены і створаных ім самім матэрыяльных прадметаў. Інтэнсіфікацыя развіцця ведаў як асноўнага фактара развіцця цывілізацыі вымушае грамадства захоўваць падобныя прадметы, якія страчваюць сваё ўтылітарнае значэнне як рэальныя прыкметы былой культуры і што звязваюць нас з продкамі. Для захавання, даследавання і прадстаўлення такіх прадметаў і ствараюцца музеі.

Першапачаткова музей абмяжоўваўся захаваннем, даследаваннем і прадстаўленнем цікавых з пункту гледжання культуры і навукі рэчаў прыроднага і штучнага паходжання. Паступова ён набыў больш шырокія сацыяльныя функцыі.

Важнай перадумовай паспяховай навуковай і практычнай работы музеязнаўцаў з’яўляецца рацыянальнае разуменне развіцця музея, якое правамерна прызнаць абавязковым кампанентам сучаснай музеязнаўчай работы

з яе праецыраваннем на будучыню, паколькі як мінулае, так і сённешняе – неад'емныя часткі адзінага гістарычнага працэсу.

Таму рагляд гістарычнага вопыту музейнай справы неабходны для навуковай і практычнай распрацоўкі актуальных пытанняў музеязнаўства. Так, пад час складання тэматыка-экспазіцыйнага плана музея прыходзіцца ўлічваць і папярэдні вопыт, і сучасныя для складальніка ўмовы, і папярэднюю яго рэалізацыю

Бяспрэчна і тое, што зразумець сацыякультурнае значэнне музея ў жыцці чалавецтва магчыма пры ўмове яго вывучэння ў гістарычнай перспектве і абавязкова ў асобных рэгіёнах свету. Зневажэнне гістарычнай сувяззю падзей, з'яў і фактаў непазбежна прыводзіць да тэарэтычных і практычных памылак ў любым даследаванні і ў прыватнасці ў музеязнаўстве.

Крытычнае асвятленне мінулага гісторыі музейнай справы дапамагае лепш асэсаваць сённешняе, выкарыстоўваючы ўсё назапашанае раней як дасягненні, так і няўдачы, а таксама іх прычыны.

Гісторыя музейнай справы вылучаецца у асобную навуковую дысцыпліну і з'яўляеццца часткай музеязнаўства. Паняцце «гісторыя музейнай справы» шматзначна Гісторыя музейнай справы разглядаецца як навуковая і вучэбная дысцыпліна, якая вывучае пытанні ўзнікнення і развіцця музейнай канцэпцыі (ці ідэі) і яе ўвасаблення ў перадмузейных зборах і музеях, музейнай сеткі, арганізацыі музейнай справы, музейнага заканадаўства, музеязнаўства, музейнай практыкі, музейнай архітэктуры на розных гістарычных этапах.

Аб'ект вывучэння гісторыі музейнай справы – сукупнасць элементаў музейнай справы, пачынаючы з практыкі збіральніцтва прадметаў музейнага значэння ў іх часовым і прасторавым развіцці, іх узнікненне і функцыянаванне ў якасці гісторыка-культурнага і гісторыка-сацыяльнага фенамена. У той жа час пералічаны элементы могуць вывучацца і іншымі навукамі (гісторыяй, гісторыяй культуры, гісторыяй мастацтва і інш.). Аднак падыходы да акрэсленага аб'екта адрозніваюцца. Гэта азначае, што навукі адрозніваюцца па прадмету даследавання. Можна вызначыць прадмет гісторыі музейнай справы

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

як кола аб’ектыўных заканамернасцей паходжання грамадскіх інстытутаў, якія закліканы задавальняць названую патрэбу, іх функцыянаванне ў розных гістарычных умовах, фарміраванне музейнай сеткі, арганізацыя музейнай справы, а таксама гісторыя музейнага заканадаўства.

Гісторыя музейнай справы вывучае мінулае той ці іншай галіны культуры, якая аб’дноўвае музейнае будаўніцтва і закаданаўства, якая мае дачыненне да музеяў і аховы помнікаў, кіравання музеямі, музеязнаўства, а таксама гісторыю музейнай практыкі (навукова-фондавай, навукова-экспазіцыйнай і навукова-рэпрэзентацыйнай работы).

Прадмет гісторыі культуры, складовай часткай якой з’яўляецца гісторыя музейнай справы, значна больш шырокі, чым прадмет гісторыі музенай справы.

Прадмет гісторыі музейнай справы сутыкаецца і з прадметам гісторыі тых галін ведаў, з якіх у музейную практыку ўключаюцца прадметы музейнага значэння, – гісторыя мастацтва, прыродазнаўства, фундаментальных, тэхнічных, гуманітарных навуковых дысцыплін. Аднак і прадмет гісторыі кожнай з гэтых дысцыплін адрозніваецца ад прадмета гісторыі музейнай справы таксама як падобныя дысцыпліны развіваліся не толькі ў музеях, але і ў іншых установах.

Праблематыка гісторыі музнейнай справы вызначаецца мноствам як знешніх (культурных, эканамічных, грамадска-палітычных), так і ўнутраных (узровень развіцця ведаў у галіне гісторыі музейнай справы) умоў. Важным аспектам гісторыі музейнай справы як навуковай і вучэбнай дысцыпліны з’яўляецца метад як спосаб пазнання, сістэма прыёмаў даследавання розных бакоў вывучаемых з’яў. Сярод асноўных метаў гісторыі музейнай справы – гісторыка-генетычны, гісторыка-параўнальны, тыпалагічны і гісторыка-сістэмны.

Гісторыка-генетычны метад вывучае змены і рух з'яў, фіксуючы пры гэтым межы даследуемай рэальнасці. Ён накіраваны на аналіз развіцця і павінен арганічна ўключаць характарыстыку агульнага і асаблівага. Гэты метад ў

значнай ступені характарызуецца апісальнасцю, фактаграфічнасцю і эмпірызмам.

Гісторыка-параўнальны метад дазваляе выявіць з дапамогай параўнання гістарычных падзей агульнае і асаблівае. Параўнанне з'яўляецца важным і найбольш распаўсюджаным метадам навуковага пазнання. Аб’ектыўнай асновай для параўнання служыць тое, што гістарычнае развіццё грамадства мае паўтараемы і ўнутрана абумоўлены характар. Многія грамадскія з'явы па сваёй унутранай сутнасці падобныя і адрозніваюцца толькі прасторавай і часовай варыяцыяй формаў. Падобныя формы могуць мець розны змест. Метад параўнання дазваляе растлумачыць разглядаемыя з'явы і раскрыць іх сутнасць. У яго аснове ляжыць аналогія – агульнанавуковы метад пазнання, сутнасць якога ў тым, што на аснове падобных прыкмет параўноўваемых аб'ектаў робіцца заключэнне пра падабенства іншых прыкмет.

Тыпалагічны метад заснаваны на падзеле аб’ектаў і з’яў на пэўныя групы з дапамогай абагульненай мадэлі і тыпу па характэрным, істотным для іх прыкметам. Тыпалогія як метад навуковага пазнання выкарыстоўваецца з мэтай параўнальнага вывучэння істотных прыкмет, сувязяў, адносін, функцый, узроўняў арганізацыі аб'ектаў і інш. Асноўнымі лагічнымі формамі тыпалогіі з’яўляюцца тып (напрыклад, музейнага аб’екта, які валодае істотнымі якаснымі прыкметамі), класіфікацыя (сістэма падпарадкаванасці паняццяў, якая выкарыстоўваецца як сродак для ўстанаўлення сувязяў паміж гэтымі паняццямі), супастаўленне (вызначэнне шляхам параўнання спецыфічных асаблівасцяў з'яў, высвятленне іх агульных уласцівасцяў).

Гісторыка-сістэмны метад разглядае функцыянаванне і развіццё гістарычных сістэм рознага ўзроўню ў выглядзе індывідуальных падзей, фактаў і сітуацый. Апошнія разглядаюцца не толькі як прычынна-абумоўленыя, але і як функцыянальна-звязаныя.

Музей – дастаткова складаны па сваёй сутнасці сацыяльны арганізм і прапанаваць яго вызначэнне не проста. Паняцце «музей» увялі ў культуры ўжытак чалавецтва старажытныя грэкі, аднак у антычным свеце яно ніколі не

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ўжывалася ў адносінах да збору прадметаў. Старажытнагрэчаскае слова «мусейён» літаральна азначае – «месца, прысвечанае музам», гэта значыць свяцілішча музаў. Шэраг даследчыкаў выводзяць паходжанне музея ад Александрыйскага Мусейона, які выконваў функцыі сучаснай акадэміі навук. У імператарскім Рыме Мусейонам называли месца, дзе праводзіліся філасофскія дыскусіі. У перыяд Сярэднявечча гэты тэрмін быў забыты і зноў уведзены ва ўжытак толькі ў XV ст. у Фларэнцыі для абазначэння калекцыі Ларэнца Медычы. У XVII ст. словам музеорозум называлі калекцыі рэдкасцяў і толькі ў эпоху Асветы словам музеум сталі называць установы для захоўвання і дэманстрацыі публіцы коллекцый помнікаў гісторыі і прыроды. Праўда, у XVIII-XIX стст. пад словам музей» разумеўся хутчэй будынак ці месца, дзе захоўваліся і дэманстраваліся калекцыі, чым самі калекцыі. У наш час, асабліва пасля з’яўлення музеяў пад адкрытым небам і экамузеяў, пад музеямі сталі разумець не толькі будынкі, але і сукупнасць помнікаў, якія належаць музею, але не абавязкова захоўваюцца ў яго сценах. Сучасная еўрапейская традыцыя адносіць да музеяў мастацкія галерэі незалежна ад зместу іх калекцый і формаў кіравання, а амерыканская, акрамя таго, – заапаркі, батанічныя сады, а таксама акварыумы.

У гістарычнай літаратуры можна сустрэць і іншыя тэрміны, якія выкрыстоўваліся для абазначэння таго, што сёння называецца музеем. Італьянскае слова «galleria» ўжывалася з XVI ст. для вызначэння доўгага вузкага пакоя, дзе экспанаваўся жывапіс і скульптура. Нямецкая культурная традыцыя ўзбагаціла музейную тэрміналогію многімі тэрмінамі, у прыватнасці кунсткамера (ад ням. kunstkammer – кабінет мастацтва), wunderkammer – сховішча прадметаў натуральнай гісторыі, rustkammer сховішча гістарычных помнікаў ці зброі. Тэрмін «пінакатэка» (ад pinax – дошка, карціна і theke – сховішча) бярэ свой пачатак у Афінах у V ст. да н. э., дзе ім абазначалі мастацкія галерэі. Гэты тэрмін мы можам сустрэць і сёння ў назвах некаторых сучасных мастацкіх музеяў (Старая і Новая Пінакатэкі ў Мюнхене). Нарматыўнае вызначэнне музея было прынята на XI-й Генеральнай Асамблеі

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Міжнароднага савета музеяў у Гаазе ў 1989 г .: «Музей – гэта некамерцыйнае пастаянна дзеючае ўстанова, якая служыць грамадству ў мэтах яго развіцця. Адкрыты для публікі, музей набывае, захоўвае, даследуе, папулярызуе і экспануе матэрыяльныя сведчанні аб жыцці чалавека і навакольнага асяроддзя ў навуковых, адукацыйных і рэкрэацыйных мэтах».

Асэсаванню працэсу гісторыі музейнай справы, аблягчэнню выяўлення ўнутраных заканамернасцей і магчымасцей навуковага абагульнення дамагае яго перыядызацыя. Перыядызацыяй прынята называць падзел гістарычнага часу ў адпаведнасці з якасным развіццём працэсаў, якія ў ім адбываліся. Гэта істотнае размеркаванне гісторыка-музейнага працэсу пэўнага этнасу, краіны, рэгіёна, кантынента, чалавецтва.

Для таго, каб выпрацаваць перыядызацыю вывучаемага ў даследаванні любога раздзела гістарычнай навукі, у тым ліку і ў гісторыі музейнай справы, першапачаткова неабходна вырашыць, што пакласці ў яе аснову, гэта значыць неабходна вызначыць крытэрый падзелу гістарычнага працэсу на асобныя этапы.

У савецкай і айчыннай гістарыяграфічнай традыцыі ХХ ст. пераважаў фармацыйны падыход да перыядызацыі. Для яго галоўным крытэрыем развіцця грамадства з'яўлялася матэрыяльная вытворчасць, эканамічныя адносіны і класавая барацьба. Адмаўляць уплыў на гістарычны працэс з боку матэрыяльнай вытворчасці і эканамічных адносін было б няправільна Аднак пры гэтым нельга недаацэньваць значэнне духоўных фактараў для развіцця чалавецтва.

У сучаснай гістарычнай навуцы пры пабудове схем перыядызацыі часта звяртаюцца да комплекснага гісторыка-культурнага ці цывілізацыйнага падыходу. Пры такім падыходзе паўней ахопліваецца сукупнасць прыродных, эканамічных, палітычных, маральных і духоўных фактараў, якія ўплываюць на дзейнасць людзей.

Савецкія гісторыкі музейнай справы і іх калегі з ГДР, напрыклад К. Шрайнер (1983, 1986), прытрымліваліся ў сваіх даследаваннях фармацыйнай

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

перыядызацыі, вылучаючы перыяды першабытны, рабаўласніцкі, феадальны, капіталістычны і сацыялістычны.

А. Уітлін (1970) падзяліла гісторыю музейнай справы на перыяды: падрыхтоўкі публічных музеяў, ранніх публічных музеяў, спроб рэформы музеяў (з 1851 па 1914 год), развіцця музеяў паміж першай і другой сусветнымі войнамі і развіцця музеяў пасля другой сусветнай вайны.

Ю. дэ Варын-Боан (1950) падзяліў развіццё музейнай справы ў адпаведнасці з агульнагістарычнай перыядызацыі гісторыі замежных краін. Гэты перыяды гісторыі сярэднявяковых музеяў, музеяў перыяду Адраджэння па 1700 г., музеяў XVIII ст., музеяў у 1790-1850 гг., музеяў у 1850-1950 гады і музеяў 1950-1970-х гг.

У працы «Музеі свету. Уводзіны ў музейную справу» (1982) З. Жыгульскі малодшы вызначае наступныя перыяды ў гісторыі музейнай справы: старажытнасць Еўропы і Блізкага Усходу, еўрапейскае сярэднявечча, Рэнесанс, маньрызм і барока ў Еўропе, протамузейныя з'явы ў некаторых краінах Азіі і дакалумбавай Амерыкі, затым XVIII ст., XIX ст. ст. і першая палова XX ст.

Дж. Льюіс (1984) прапанаваў своеасаблівую перыядызацыю, у аснове якой ляжыць працэс пераходу ад працэсу калекцыяніравання да стварэння ўласна музеяў: класічнае калекцыяніраванне, ранняе калекцыяніраванне ў краінах Азіі, калекцыяніраванне ў сярэднявяковай Еўропе, калекцыяніраванне ў перыяды Адраджэння і Асветы, перыяд ранніх публічных музеяў (з XVI ст.). у Еўропе і за яе межамі, перыяд развіцця музеяў у XX ст. Некалькі пазней (1993) Дж. Льюіс, захоўваючы той жа прынцып перыядызацыі гісторыі, звярнуўся да некалькі іншай паслядоўнасці і іншых фармуліроўкам: перыяд папярэдніх музеям з'яў, якія ўключаюць у сябе класічнае калекцыяніраванне, калекцыі Адраджэння, каралеўскія калекцыі, спецыялізаваныя асабістыя калекцыі і калекцыі навуковых таварыстваў, перыядддд узнікнення музеяў, які ўключае ў сябе этапы публічных калекцый (з пачатку XVI ст.), першых публічных музеяў (з канца XVI ст.), перыяд музеяў у час нацыянальнай ідэнтыфікацыі (першая палова XIX ст.), сярэдзіну XIX ст., першый музейны бум другой паловы XIX

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ст., этап пераацэнкі ролі музеяў у жыцці грамадства (першая палова XX ст.) і этап новага развіцця і новай ролі музеяў пасля II сусветнай вайны.

Як бачна, былі прапанаваны розныя прынцыпы перыядызацыі гісторыі музейнай справы, якія маюць рознае абгрунтаванне. Агульны падыход да перыядызацыі гісторыі музейнай справы пакуль адсутнічае.

Больш правамерна пры перыядызацыі гісторыі музейнай справы зыходзіць як са спецыфікі самога яго развіцця, так і з улікам змен у сацыяльным і культурным жыцці грамадства. У дадзеным выпадку вызначаюцца наступныя перыяды, якія адпавядаюць развіццю музейнай справы ў сукупнасці краін і мацерыкоў у цэлым:

1. Перадмузейнае збіральніцтва ў першабытным грамадстве, старажытным свеце і сярэднявеччы;
2. Узнікненне музея як сацыяльнага інстытута (XV ст. – канец XVI ст.);
3. Фарміраванне музея як сацыяльнага інстытута (XVII – канец XVIII ст.);
4. Музейная палітыка і музейная справа ў перыяд буржуазных рэвалюцый канца XVIII – першай паловы XIX ст., з’яўленне публічных музеяў як вынік рэалізацыі сацыяльных патрабаванняў масс;
5. Пашырэнне музейнай сеткі і ўзмацненне спецыялізацыі музеяў у другой палове XIX – пачатку XX ст.
6. Музейная палітыка і музейная справа паміж двума сусветнымі войнамі.

Унутры кожнага этапу можна вылучыць асобныя перыяды развіцця музейнай справы.

Тэма 2. Гістарыяграфія гісторыі музейнай справы

Характарыстыка, аб’ект, прадмет і задачы гістарыяграфіі гісторыі музейнай справы.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Першыя спробы разгляду этапаў развіцця музеяў у даследаваннях К. Ф. Енкеля (вядомага пад псеўданінам Найкель) і І. Канольда (1727), К. Ф. Бёцігера (1808). Агляд дзейнасці асобных музеяў у працах Л. фон Ледэбура (1831), Г. Ф. Клема (1837), Э. Банафе (1867), Э. Р. Курцыуса (1870) і інш. Першыя абагульняючыя даследаванні па ўсеагульнай гісторыі музейнай справы Д. Мары (1904) і яго канцэпцыя аб залежнасці развіцця музеяў ад узроўня культуры грамадства. Работы па гісторыі музейнай справы ў асобных краінах свету. Ю. фон Шлосер (1908), В. Шэрэр (1913).

Гісторыя калекцыяніравання ў працах Э. Ф. Тэйлара (1947), Н. фон Хольста (1960), Ж. Базэна (1967), Х. Закс (1971). Даследаванні А. С. Уітлін (1949, 1970) аб агульных тэндэнцыях развіцця музейнай справы ў свеце. Спробы абагульнення гісторыі развіцця спецыялізаваных музеяў Ф. Клема (1973), Ж. Базэна (1979, 1983) і інш. Праблемы гісторыі музеяў і пытанні рэфармавання музейнай справы ў другой палове XX ст. у даследаваннях Э. П. Александэра (1979, 1983), З. Жыгульскага Малодшага (1982), К. Шрайнера (1983-1986), Дж. Льюіса (1984), К. Хадсана (1987) і інш.

Асвятленне гісторыі развіцця асобных музеяў Расіі ў другой палове XVIII ст. Выданне нарысаў аб узнікненні і дзейнасці музеяў, падрыхтаваных ініцыятарамі іх іх стварэння (А. І. Кытманаў, М. І. Палікарпаў і інш.), гісторыі асобных музееяў (І. Я. Забелін і інш.) і груп музеяў (музеяў АН, земскіх музеяў і інш.). Даследаванне У. С. Іконнікава «Вопыт рускай гістарыяграфіі» ў фарміраванні гісторыі музейнай справы (1891-1908). Працы Ф. І. Шміта (1919, 1929), Г. Л. Маліцкага і інш.

Выданне «Нарысаў гісторыі музейнай справы ў СССР і Расіі» калектывам гісторыкаў пад кіраўніцтвам А. М. Разгона (1957-1971). Даследаванні гісторыі развіцця музейнай справы ў рэспубліках СССР. Працы Г. Р. Мезенцавай (1959), Н. С. Садыкавай (1975) і інш. Выданне дапаможнікаў па гісторыі музейнай справы ў Расіі Л. В. Чыжовай (1991), А. І. Фралова (1991), С. А. Каспарынскай (1992), В. П. Грыцкевіча (2002, 2003, 2007) і інш.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Распрацоўка пытанняў гісторыі музейнай справы ў Беларусі. Працы Б. Р. Брэжга (1926), Г. А. Каханоўскага (1984), Л. В. Аляксеева (1996), А. А. Гужалоўскага (2001, 2002, 2004, 2013) і інш.

Тэма 3. Крыніцазнаўства гісторыі музейнай справы

Зыходзячы з вопыту, назапашанага тэорыяй і практыкай агульнагістарычным крыніцазнаўства, крыніцазнаўствам гісторыі музеяў можна назваць раздзел гістарычнай музеялогіі (і адначасова агульнагістарычным крыніцазнаўства), які даследуе крыніцы па гісторыі музеяў і спосабы іх вывучэння. Крыніцамі па гісторыі музеяў з'яўляюцца матэрыяльныя аб'екты, якія створаны, апрацаваны і ў шэрагу выпадкаў вывучаны, адлюстроўваюць развіццё музейнай дзейнасці і выкарыстоўваюцца на практыцы гісторыкамі з мэтай асвятлення гэтай сферы культуры ў мінулым. Крыніцы па гісторыі музеяў адрозніваюцца ад даследаванняў па гісторыі музеяў, якія ствараюцца свядома на базе вывучэння крыніц са спецыяльнай мэтай і маюць характар абагульнення. Аб'ектам крыніцазнаўства па гісторыі музеяў з'яўляюцца крыніцы па гісторыі гэтага сацыяльнага інстытуту, а прадметам – асноўныя заканамернасці ўзнікнення гэтых крыніц і функцыянавання іх у якасці транслятара сацыяльна-гістарычнай інфармацыі. У задачы крыніцазнаўства гісторыі музеяў ўваходзяць пошук, адбор, групоўка крыніц і выманне з іх інфармацыі аб працэсе развіцціця музеяў.

Пры вывучэнні гісторыі музеяў даследчыкі звычайна размяркоўваюць крыніцы па розных групах. Згодна з найбольш распаўсюджанай класіфікацыі яны дзеляцца на пісьмовыя, рэчавыя, выяўленчыя і кіна-, фота-, фонакрыніцы.. З пералічаных крыніц варта вылучыць пісьмовыя, паколькі яны захоўваюць інфармацыю, выкладзеную на натуральнай мове. Пісьмовыя крыніцы ў сваю чаргу дзеляцца на дакументальныя і апавядальныя.

Да дакументальных крыніц адносяцца:

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

- *Актавыя* (юрыдычныя і нарматыўныя акты, якія характарызуюць стварэнне і функцыянаванне музеяў і вызначаюць характар іх узаемаадносін з уладамі, грамадствам і т. д.) крыніцы.
- *Заканадаўчыя* (законы і пастановы ўраду, якія рэгламентуюць дзейнасць музеяў)
- *Статыстычныя* (статыстычныя звесткі аб колькасці музеяў, аб іх бюджэце, штаце, складзе, фондах, колькасці наведвальнікаў і інш.);
- *Справаводчыя* (спісы маёмасці, справаздачы, фармуляры, анкеты, дакументы ўліку, пашпарты музейных прадметаў, пратаколы нарад і інш.);

Да апавядальных крыніц адносяцца:

- *Летапісы і хронікі (*хранікальныя запісы аб дзейнасці музеяў, складзеныя ўдзельнікамі падзей);
- *Мемуары і эпісталярныя крыніцы (*лісты, дзённікі, успаміны асобных дзеячаў аб музеях, прыватныя паперы музейных супрацоўнікаў і інш.);
- *Літаратурныя і публіцыстычныя (*адлюстроўваюць погляды грамадства і яго асобных прадстаўнікоў на ролю музеяў, калекцыянераў, музейных дзеячоў у жыцці грамадства, праламленне ў свядомасці аўтараў літаратурных і публіцыстычных твораў).

Асобную катэгорыю крыніц складаюць *картаграфічныя крыніцы* (планы і схемы музеяў, схемы гарадоў з указаннем месцазнаходжання музеяў і інш.) і *перыядычны друк*, у якім утрымліваецца інфармацыя рознага кшталту.

Прыведзеная класіфікацыя крыніц дазваляе падзяляць іх па ўнутраных, сутнасных прыкметах. Акрамя таго, існуе класіфікацыя крыніц і па знешніх прыкметах – даволі зручная ў практычнай рабоце. Прывядзём класіфікацыю друкаваных крыніц, прапанаваную Дакументацыйным цэнтрам ЮНЕСКА-ІКОМ ў Парыжы:

- *Працягваючыяся перыядычныя і неперыядычныя выданні;*
- *Справаздачы і матэрыялы камісій;*
- *Каталогі;*
- *Бібліяграфічныя агляды.*

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Перыядычныя і неперыядычныя выданні складаюць найбольш значную групу па колькасці назваў і аб'ёму і даюць найбольш аператыўную інфармацыю аб дзейнасці музеяў. *Справаздачы і матэрыялы камісій* даюць найбольш каштоўную інфармацыю аб канкрэтнай дзейнасці музеяў: пад-робный аналіз бюджэтаў, складу фондаў, штатаў музеяў і т. д. Гэтыя выданні маюць невялікі тыраж і абмежаванае распаўсюджванне. Крыніцамі па-карыснай інфармацыі аб дзейнасці музеяў з'яўляюцца матэрыялы міжнарод-ных і нацыянальных музейных канферэнцый. *Каталогі і агляды калекцый* і экспазіцый даюць нагляднае ўяўленне аб канкрэтных напрамках работы музеяў.

Раздзел ІІ. Гісторыя музейнай справы

Тэма 4. Дамузейнае збіральніцтва ў старажытным свеце і сярэднявеччы

Збіральніцтва рэчаў у старажытным свеце. Класіфікацыя дамузейных збораў А. Уітлін. Зборы эканамічнага значэння. Зборы сацыяльнага прэстыжу. Магічныя і іншыя рытуальныя зборы. Зборы як сродак выяўлення групавой прыналежнасці. Зборы як сродак стымуляцыі цікавасці да навакольнага свету і даследавання. Зборы як сродак эмацыянальнага перажывання.

Слова «музей» паходзіць ад грэч. «museion» – месца, прысвечаннае музам, гэта значыць свяцілішча муз, якое даволі часта выглядала як порцік з ахвярнікам ўцэнтры. Там канцэнтраваліся розныя прадметы, якія прыносіліся боствам у якасці ахвяр (творы мастацтва, скульптуры і інш.). Часта музейоны станавіліся цэнтрам свайго роду літаратурных таварыстваў, служылі месцам не толькі пакланення музеям, але і правядзеня творчых спаборніцтваў, прысвечаных музам. Гэтыя святы і называліся – Мусеі. Падобнымі спаборніцтвамі было вядома Феспійскае (Геліконскае), а таксама Дэльфійскае свяцілішчы музаў. Апісанне Дэльфійскага свяцілішча музаў прадстаўлена ў рабоце старажытнагрэчасга аўтара Паўсанія «Апісанне Элады».

Усе рэчы, якія захоўваліся ў храмах, уяўлялі сабою ватыўныя прадметы, якія, у адпаведнасці з рэлігійнай традыцыяй, прыносіліся багам па зароку, з

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

нагоды перамогі над ворагам, з надзеяй палепшыць здароўе ці задаволіць якую-небудзь просьбу. За захаванне гэтых прадметаў адказвалі спецыяльныя служкі, якія вялі і іх улік. Яны складалі вельмі падрабязныя спісы, дзе пазначалася назва прадмета, матэрыял, асобыя пракметы, захаванасць, імя бога, якому прысвечана, калі і чаму прысвечаны, хто падараваў.

Перыядычна, каб пазбавіцца ад пашкоджаных прадметаў і вызваліць месца для новых складаліся спісы аб спісанні з храма, якія зацвярджаліся саветам храма. Знішчаць што-небудзь незваротна забаранялася. Вырабы з золата і срэбра, якія не валодалі мастацкай каштоўнасцю, пераплаўляліся ў зліткі. Тыя, што не валодалі матэрыяльнай каштоўнасцю закопвалі ў спецыяльныя рэзервуары ці падземныя сховішчы (пры раскопках на поўдні Італіі свяцілішча багіні Геры было выяўлена 30 тысяч ватыўных прадметаў, якія даюць уяўленні аб маштабах храмавых збораў).

Старажытнагрэчаскі жывапіс захоўваўся у <u>*пінакатэках*</u> (ад двух грэчаскіх слоў: πίναξ – дошка, карціна і θήκη –сховішча). Самая знакамітая Пінакатэка грэчаскага свету знаходзілася на Афінскім Акропалі. У 437-432 гг. да н. э. архітэктр Мнесікл пабудаў манументальны ўваход на Акропаль. У паўночным крыле, больш масійным, чым паўднёвым, з глухімі сценамі і размяшчалася Пінакатэка. Паўсаній у сваім творы таксама апісвае змест збору Пінакатэкі.

Для размяшчэнне жывапісу і скульптуры выкарыстоўваліся і спецыяльныя галерэі-портыкі – <u>*стоі*</u>, якія ўяўлялі сабою доўгія галерэі-портыкі, адзін з бакоў якіх уяўляў глухую сцену, а другі – адкрыты фасад з каланадаў, што выходзіла на плошчу. Самай знакамітай з падобных збудаванняў была Стоя Пайкіле, якая размяшчалася па ўсяму перыяметру афінскай Агоры і з'яўлялася любімым месцам адпачынку афінян. Тут знаходзіліся карціны вялікіх памераў на міфічныя і гістарычныя сюжэты, на подыумах размяшчаліся ваенныя трафесіі. Пад час алімпійскіх гульняў выстаўляліся скульптуры атлетаў і знакамітых дзеячаў гісторыі.

Першыя старажытнагрэчаскія калекцыі фарміраваліся ў значнай ступені стыхійна, насілі ў асноўным сакральны характар, з'яўляліся агульным

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

набыткам грамадзян і таму па сваёй прыродзе характарызаваліся неаднародным складам. На гэтым фоне выключны характра мела дзейнасць Арыстоцеля, які пры падтрымцы свайго выхаванца Аляксандра Македонскага ён сабраў ў Лікеі заалагічныя і батанічныя прадметы, якія ляглі ў аснову яго біялагічнага калекцыі.

Эпоха эллінізму пашырыла геаграфічныя рамкі старажытнага грэчыскага свету, а таксама культурныя дасягненні. На змену калектывізму прыходзіць індывідуалізм. Ствараюцца Мусейоны, якія спалучаюць у сябе функцыі музея, бібліятэкі, архіва. Спачатку функцыі сумяшчаліся, а затым падзяляліся. Бібліятэка і архіў займаліся зборам пісьмовых крыніц, а музей – гістарычных каштоўнасцей.

Адзін з першых эліністычных музейонаў быў Александрыйскі (Егіпет) – заснаваны царом Пталемеем I Соцерам у 280 г. да н. д. па ініцыятыве Д. Фалерскага. Александрыйскі Мусейон быў часткай комплексу пабудоў у царскім квартале Брухейон. Мусейон планаваўся як цэнтр філасофскіх і навуковых даследаванняў. У склад комплексу уваходзілі ўласна мусейон як свяцілішча музаў, пакоі для пражывання пансіянераў, залы, дзе змяшчаліся сталовая для вучоных, экседра, ці крытая галерэя для чытання лекцый і сумесных заняткаў, «месца для прагулак». Таксама ў складзе мусейона былі калекцыі раслін і жывет у садах, залы для прэпарыравання трупаў і абсерваторыя (знаходзілася ў пачатковым стане). Апошнія тры з’явіліся паступова. Таксама ў складзе Мусеона дзейнічала і Александрыйская бібліятэка.

Мусейоны ствараліся і ў другіх гарадах (Пергаме, Антыахіі-на-Аронце і інш.).

Передмузейнае збіральніцтва ў Старажытным Рыме. З’яўленне першых прыватных калекцый (галерэі Гая Вераса, Л. К. Сулы, Цыцэрона, імператараў Юлія Цэзара, Аўгуста, Нерона і Адрыяна і інш.). Спосабы папаўнення калекцый. Грамадскія зборы. Форум (храм) Міру. Портык Метэла. Помнікі

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Асінія Паліёна. Захаванне, экспанаванне і паказ грамадскіх збораў у Старажытным Рыме.

Выданне вопісаў калекцый і каталогаў. Антычныя дамузейныя зборы і публіка.

Дамузейнае збіральніцтва ў раннім сярэднявеччы. Уплыў ідэалогіі сярэднявечча на адносіны да калекцыяніравання і яго характар. Храмы і іх скарбніцы. Свецкае калекцыяніраванне. Заснаванне дзяржаўных скарбніц. Старажытнабеларускае збіральніцтва. Княжацкія, манастырскія і іншыя зборы. Захаванне рэчаў у культавых мэтах і ў якасці сведкаў мінулага. Скарбніца вялікіх князёў літоўскіх у Вільні.

Асаблівасці калекцыяніравання на Усходзе ў эпоху сярэднявечча.

Тэма 5. Узнікненне музея як сацыякультурнага інстытута. Музейная справа ў эпоху Адраджэння

Гісторыка-культурныя перадумовы станаўлення эпохі Адраджэння. Асаблівасці сацыяльна-эканамічнага развіцця Еўропы: пераарыентацыя ганлёвых шляхоў, развіццё рамёстваў, гандлю, вялікія геаграфічныя адкрыцці, змены светапогляду, гуманізацыя культуры, узмацненне цікавасці да мінулага і гістарычнага вопыту чалавецтва.

Зараджэнне асобных спецыялізаваных калекцый і музеяў мастацкага, прыродазнаўчага, навукова-тэхнічнага і гістарычнага профіляў.

Адраджэнне прыватнага збіральніцтва ў эпоху Адраджэння як элемент рэнесансных адносін да гістарычнага мінулага. Мастацкія калекцыі дынастыі Медычы (Фларэнцыя), Ганзага (Мантуя), П. дэ Мантэфельтра (Урбіна). Мецэнацкая і калекцыянерская дзейнасць рымскіх пап у Рыме. Распаўсюджванне збіральніцтва на поўнач ад Альп. Збіральніцкая дзейнасць Вітэльсбахаў (Мюнхен), Габсбургаў (Вена, Прага, замак Амбрас.), Францыска І Валуа (Фантэбло), Т. Хаўэрда і іншых (Англія). Мастацкія зборы ў палацах Эскарыял і Алькасар.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Развіццё прыродазнаўчых і навукова-тэхнічных калекцый і музеяў. Ф. Кальчалары (Верона), М. Меркаці (Рым), Ф. Імперата (Неапаль) і інш. Стварэнне калекцый экзатычных мінералаў, раслін, жывёл. Анатамічныя музеі і тэатры.

Дзяржаўныя скарбніцы: Таўэр (Лондан), Вавельскі замак (Кракаў), Збройная палата (Масква) і інш.

З'яўленне першых даследаванняў у галіне музеязнаўства. Узнікненне першых музеяў і іх назвы. Фарміраванне музейнай тэрміналогіі. Змяненне сацыяльнага складу збіральнікаў і калекцыянераў. Прадстаўленне прадметаў у калекцыях. Даступнасць тагачасных калекцый для публікі.

Прыватныя калекцыі магнацкіх родаў у Беларусі. Закрытыя зборы Радзівілаў, Сапегаў і іншых.

Тэма 6. Фарміраванне музея як сацыяльнага інстытута ў эпоху Асветы

Палітыка «асветнага абсалютызму» і яго ўплыў на культурныя працэсы. Пашырэнне кругагляду чалавека з дасягненнем поспехаў у прыродазнаўстве, развіцці навукі і навукова-тэхнічнай рэвалюцыі XVIII ст. Абсалютызацыя ролі навукі. Новая класіфікацыя ведаў. З'яўленне навуковых таварыстваў, адкрыццё акадэмій навук, універсітэтаў і іх уплыў на развіццё культуры і музея як яе феномена. Роля энцыклапедыстаў у развіцці музейнай справы.

Папулярызацыя дасягненняў навукі і твораў мастацтва ў музеях як увасабленне асветніцкіх ідэй. Пашырэнне прыватнага калекцыяніравання. Змены сацыяльных функцый збіральніцтва. Шматпрофільнасць і ўніверсальнасць прыватных збораў. Разнастайнасць тыпаў музеяў і музейных збораў у Еўропе: кунсткамеры, пінакатэкі, арсеналы (цэйхгаўзы) і інш.

Фарміраванне палацавых калекцый мастацтва: Луўр (Парыж), Цвінгер (Дрэздэн), Імператарская галерэя (Вена), Эрмітажа (Санк-Пецярбург) і інш. Прыватныя калекцыі твораў мастацтва (А. Рэшылье, Дж. Мазарыні, Карл I і інш.). Узнікненне мастацкіх выставак. «Салоны» Д. Дзідро.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Адкрыццё першых публічных прыродазнаўчых музеяў у Еўропе: Кунтскамера (Санкт-Пецярбург, 1714), Брытанскі музей (Лондан, 1753). Асаблівасці збораў натуральнага характару і іх уплыў на развіццё прыродазнаўчых навук. Прыватныя зборы натуральнага характару (бацькі і сына Трэйдэскэнтаў, У. Ворма, А. Себа, Э. Левера і інш.).

Навукова-тэхнічныя музеі і калекцыі (А. Кірхера, Ж. Вакансона, Т. ван дэр Хульста і інш.). Асаблівасці зместу іх калекцый. Роля навуковых таварыстваў і ўніверсітэтаў у стварэнні падобных музеяў.

Музеі гістарычнага профілю. Новыя формы прадстаўлення гістарычных ведаў музейнымі сродкамі (панарамы, паноптыкумы).

Развіццё музейнай справы ва Усходняй Еўропе. Музейная справа ў Беларусі ў эпоху Асветы. Прыватныя мастацкія калекцыі ў Беларусі. З'яўленне музеяў пры навучальных установах (Полацкім езуіцкім калегіуме, Гродзенскай медыцынскай школе). Элементы вайсковых калекцый у магнацкіх зборах (Нясвіж, Дзярэчын). Новыя тэндэнцыі ў прыватным збіральніцтве. Мастацкія галерэі І. Храптовіча, І. Масальскага і інш. Прыватныя зборы натуральнага характару. Роля збіральнікаў Беларусі ў развіцці мастацтва, прыродазнаўства, дакладных навук.

Тэма 7. Пераўтварэнне музеяў у публічныя ўстановы. Музейная справа ў канцы XVIII – першай палове XIX ст.

Агульныя тэндэнцыі развіцця грамадства. Рамантызм як культурны напрамак, яго ўплыў на фарміраванне новага светапогляду. Працэс дэмакратызацыі музейных устаноў пад уплывам ідэй буржуазных рэвалюцый. З'яўленне шэрагу нацыянальных музеяў у краінах Заходняй Еўропы і Амерыкі. Стварэнне музеяў у краінах Усходняй Еўропы як вынік росту нацыянальнай свядомасці.

Мастацкія музеі і іх развіццё. Стварэнне мастацкіх музеяў у Еўропе, Расійскай імперыі, на Амерыканскім кантыненце, у Афрыцы. Імклівы росквіт мастацтвазнаўства. Адкрыццё новых мастацкіх музеяў.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Спецыялізацыя музеяў прыродазнаўча-навуковага профілю.

Развіццё навукова-тэхнічных музеяў. Роля Ж. Вакансона ў папулярызацыі ведаў у галіне навукі і тэхнікі. Нацыянальная кансерваторыя мастацтваў і рамёстваў (Парыж, 1794). Навукова-тэхнічныя музеі Вялікабрытаніі. Прамысловыя і сельскагаспадарчыя выстаўкі ў Еўропе і Расійскай імперыі і іх уплыў на фарміраванне музейных калекцый.

Развіццё гістарычных музеяў. Стварэнне ваенна-гістарычных музеяў і музеяў нацыянальнай славы.

Новыя формы папулярызацыі ведаў пра грамадства і прыроду: панарамы, Амерыканскі музей Ф. Барнума, паноптыкум М. Цюсо. «Акадэмічны рад» (Gallerea progressiva). Адыход ад выключнай зацікаўленасці ў культурнай спадчыне Антычнасці. З'яўленне зацікаўленасці да мясцовых старажытнасцей. К. Томсэн і Музей паўночных старажытнасцей у Капенгагене (1819). Узнікненне руху за ахову і рэстаўрацыю нерухомай гісторыка-культурнай спадчыны.

Рэарганізацыя Эрмітажа і Збройнай палаты. Распрацоўка праектаў стварэння нацыянальнага музея ў Расійскай імперыі (Праекты Ф. Адэлунга, Б. Віхмана, Т. Зана, З. Валконскай, П. П. Свіньіна і інш.). Дзейнасць мецэнатаў і навуковых таварыстваў. Навуковыя экспедыцыі і стварэнне этнаграфічных музеяў і калекцый. І. Ф. Крузэнштэрн, Ф. П. Літке, М. М. Пржэвальскі, М. М. Міклуха-Маклай і іх роля ў стварэнні музейных калекцый. Навуковыя экспедыцыі ў Егіпце, на Блізкі Ўсход, у Грэцыю.

Пашырэнне прыватнага збіральніцтва ў Беларусі. Узнікненне крыніцазнаўчага падыходу ў збіральніцтве. Я. П. і К. П. Тышкевічы, А. Плятэр, А. Гюнтэр, Т. Нарбут, М. П. Румянцаў і інш. Прыватныя і вучэбныя прыродазнаўчыя калекцыі і кабінеты. Стварэнне прыватных мастацкіх калекцый і калекцый нацыянальнага мастатцва. Калекцыі К. Тызенгаўза, М. Тышкевіча, В. Пуслоўскага, І. Сабальшчыкова і інш. Прыродазнаўчыя прыватныя калекцыі. Стварэнне і дзейнасць сельскагаспадарчых выстаў і

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

музеяў. Вучэбныя музеі пры сярэдніх і вышэйшых навучальных установах (Віленскім універсітэце, Горы-Горацкім земляробчым інстытуце, гімназіях).

Тэма 8. Спецыялізацыя музеяў.
Музейная справа ў другой палове XIX – пачатку XX ст.

Уплыў адкрыццяў, развіцця гандлю і камерцыі, транспарту на стан музейнай справы. Развіццё спецыялізаваных музеяў: мастацкіх (у іх ліку прыкладнога і сучаснага мастацтва), прыродазнаўча-навуковых, навукова-тэхнічных, гістарычных (у тым ліку ваенна-гістарычных, этнаграфічных, царкоўна-гістарычных). Тэхнічная рэвалюцыя. Прамысловыя выстаўкі і іх уплыў на адкрыццё адпаведных музеяў. Паўднёва-Кенсінгстонскі музей у Лондане (1852), Аўстрыйскі мастацка-прамыслова музей у Вене (1864), Нямецкі музей рамёстваў у Мюнхене (1903) і інш.

Роля мецэнацтва, прыватнага калекцыяніравання, антыквараў і гандляроў мастацкімі каштоўнасцямі ў развіцці мастацкіх музеяў. Імклівае папаўненне збораў «старых» еўрапейскіх» музеяў і пераўтварэнне іх ва ўстановы энцыклапедычнага характару (Луўр, Брытанскі музей, Эрмітаж). Буйнейшыя новыя мастацкія музеі (Метраполітэн-музей у Нью-Ёрку, Востраў музеяў у Берліне, Палац прыроды і Палац мастацтваў у Вене, Тэйт-галерэя ў Лондане, Смітсонаўскі музей у Вашынгтоне і інш.).

Фарміраванне спецыялізаваных гістарычных дысцыплін і ўзнікненне новых спецыялізаваных музеяў гістарычнага профілю. Новуковыя гістарычныя таварыствы і іх уплыў на дзейнасць музеяў.

Краязнаўчы і радзімазнаўчы рух у Еўропе. Рост цікавасці да мясцовай гісторыі. Масавае ўзнікненне музеяў мясцовага краю. Стварэнне гістарычных музеяў у шматнацыянальных дзяржавах.

Павышэнне цікавасці да народнай культуры і захавання помнікаў. Рух за стварэнне этнаграфічных музеяў. Сусветныя і першыя этнаграфічныя выстаўкі і іх роля ў стварэнні этнаграфічных музеяў. Стварэнне музеяў пад адкрытым небам.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Росквіт музейнай справы ў Расійскай імперыі ў другой палове XIX – пачатку XX ст. Таварыства перасоўных выставак. Роля дзяржаўных органаў, прыватнай ініцыятывы (мецэнатаў і калекцыянераў) у пашырэнні музейнай сеткі імперыі. Дзяржаўны гістарычны музей, галерэя братоў С. М. і П. М. Траццяковых, Музей прыгожых мастацтваў І. У. Цвятаева, Політэхнічны музей у Маскве, Рускі музей імя Аляксандра III і інш. Узнікненне першых літаратурна-мемарыяльных музеяў.

Фарміраванне сучанай структуры музеяў: вылучэнне фондаў і экспазіцыі. Інавацыі ў экспазіцыйным рашэнні музеяў (скансэны, мемарыялы, батальныя панарамы). Станаўленне і спецыялізацыя музейнай прафесіі (захавальнікі, рэстаўратары, папулярызатары калекцый). Фарміраванне музейнай грамадскасці. Пачатак музеязнаўчай адукацыі. Музеязнаўчыя выданні.

Уздым музейнага руху ў Беларусі. Асноўныя фактары павелічэння колькасці музеяў у Беларусі ў другой палове XIX – пачатку XX ст. Дэмакратызацыя грамадскага жыцця, уздым нацыянальнага руху, дзейнасць навуковых і царкоўна-археалагічных таварыстваў, архіўных і археалагічных камісій і іншых устаноў па стварэнні музеяў. Роля беларускай інтэлігенцыі ў стварэнніі Віленскага музея старажытнасцей.

Царкоўна-археалагічныя музеі і іх роля ў захаванні і вывучэнні гісторыка-культурнай спадчыны. Павелічэнне колькасці вучэбных музеяў пры сярэдніх навучальных установах Беларусі. Музеі навучальных дапаможнікаў. Стварэнне на тэрыторыі Беларусі музеяў і выставак эканоміка-тэхнічнага профілю. Прамысловыя выстаўкі, музеі пры палатах дзяржаўных маёмасцей, статыстычных камітэтах, земствах.

Росквіт прыватнага збіральніцтва ў Беларусі. Мастацкія зборы. Спецыялізацыя сярод збіральнікаў калекцый гістарычнага профілю. Стварэнне выключна археалагічных, нумізматычных, ваенна-гістарычных, археаграфічных і іншых калекцый. Дзейнасць збіральнікаў-натуралістаў.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Тэма 9. Асноўныя тэндэнцыі развіцця музейнай справы ў краінах Заходняй Еўропы і Амерыкі паміж дзвюма сусветнымі войнамі

Асаблівасці развіцця музейнай справы ў ліберальна-дэмакратычных краінах Заходняй Еўропы і ў ЗША. Павелічэнне колькасці музеяў розных профіляў. Наладжванне міжнароднага супрацоўніцтва ў межах Лігі нацый. Дзейнасць Міжнароднага бюро музеяў (1926-1946 гг.). Пашырэнне прафесійнай музеязнаўчай літаратуры і перыядычных выданняў.

Развіццё мастацкіх музеяў. Рост колькасць музеяў сучаснага і прыкладнога мастацтва. Нацыянальны музей сучаснага мастацтва ў Парыжы (1937).

Амерыканская мадэль развіцця музейнай справы з перавагай адукацыйных мэт. Буйнейшыя музейныя праекты, рэалізаваныя ў ЗША: Музей сучаснага мастацтва ў Нью-Ёрку (1929), музей Г. Форда ў Грынфілд Вілідж (1929), «Каланіяльны Ўльямсбург» (1934), Музей С. Гугенхейма ў Нью-Ёрку (1939), Нацыянальная галерэя ў Вашынгтоне (1941). Першыя вопыты сацыялагічнага вывучэння музейнай аўдыторыі.

Гістарычныя музеі (у тым ліку этнаграфічныя музеі). З’яўленне шэрагу музеяў пад адкрытым небам на амерыканскім кантыненце. Музей чалавека ў Францыі як процівага фашысцкай ідэалогіі, яго роля ў распаўсюджанні ідэй гуманізму, агульначалавечых каштоўнасцей.

Навукова-тэхнічныя і прыродазнаўчыя музеі.

Асаблівасці развіцця музеяў у таталітарных і аўтарытарных краінах Еўропы. Ідэалагізацыя і палітызацыя музейнай справы. Залежнасць музейнай справы ад ідэалагічных установак. Музей Рымскай імперыі (1926), музей Б. Мусаліні ў Рыме (1938). Дзейнасць музеяў мясцовага краю нацысцкай Германіі па выхаванні «сапраўдных немцаў». Перабудова дзейнасці нямецкіх ваенна-гістарычных музеяў. Рэпрэсіі супраць музейных супрацоўнікаў, чысткі ідэалагічна шкодных музейных калекцый.

Тэма 10. Музейная справа ў СССР у 1917 – 1941 г.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Уплыў рэвалюцыйных падзей 1917 г. на музеі і музейную справу. Станаўленне савецкай сістэмы музеяў. Першыя заканадаўчыя акты савецкай улады ў галіне музейнай справы. Нацыяналізацыя, улік, рэгістрацыя культурных і навуковых каштоўнасцей. Стварэнне дзяржаўных органаў па кіраванні музеямі ў цэнтры і на месцах. Дзейнасць Усерасійскай калегіі па справах музеяў і ахове помнікаў мастацтва і даўніны.

Фарміраванне нацыянальнага музейнага фонду. Стварэнне сеткі музеяў новага тыпу. Пралетарскія музеі, музеі-ансамблі, гісторыка-рэвалюцыйныя і антырэлігійныя музеі. Музеі дзяржаўнага і мясцовага значэння. Музей і развіццё краязнаўчага руху.

Пошук новых форм навукова-асветніцкай работы. Прынцыпы музейнай работы ва ўмовах таталітарнага грамадства. Музей – цэнтр для арганізацыі калектыўнага мыслення мас.

Новая сетка савецкіх музеяў. Першы Усерасійскі музейны з’езд (Масква, 1930) і яго вынікі. Развіццё музеязнаўчай думкі. Выданне музеязнаўчых часопісаў. Стварэнне навукова-даследчых цэнтраў распрацоўка праблем краязнаўчай і музейнай работы.

Арганізацыя падрыхтоўкі музейных кадраў. Дзейнасць вышэйшых музейных курсаў. Музейная аспірантура. Рэпрэсіі ў адносінах музейных супрацоўнікаў і краязнаўцаў. Страты ў музейнай справе. Продаж каштоўных музейных прадметаў, фізічнае знішчэнне помнікаў гісторыі і культуры.

Музейная справа ў Беларусі. Стварэнне першых савецкіх музеяў. Пошукі новых арганізацыйных форм для вырашэння пытанняў аховы гісторыка-культурнай спадчыны. Прыцягненне кадраў мастацкай і навуковай інтэлігенцыі да музейнага будаўніцтва.

Роля музеяў у вывучэнні гістарычнага мінулага і прыроды Беларусі. Выданне заканадаўчых актаў, якія рэгулявалі стварэнне і дзейнасць музеяў. Распрацоўка праграмы развіцця музейнай справы.

Стабілізацыя музейнай сеткі ў 1923–29-х гг. Беларускі дзяржаўны музей і яго філіялы. Стварэнне музеяў у сістэме Інбелкульта і іншых ведамстваў.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Узнікненне музеяў, прысвечаных палітычнай гісторыі. Пастанова СНК БССР аб музейным будаўніцтве (1928).

Роля мясцовай інтэлігенцыі ў стварэнні сеткі краязнаўчых музеяў. Крязнаўчыя музеі ў Слуцку, Полацку, Барысаве і іншых акруговых і раённых цэнтрах Беларусі. Роля краязнаўчага часопіса «Наш край» у распрацоўцы музейнай праблематыкі. Пытанні музейнага будаўніцтва на краязнаўчых канферэнцыях і з’ездах.

Паступовая ўніфікацыя музейнай справы. Нарада музейных супрацоўнікаў Беларусі (1932). Звужэнне задач музейнай дзейнасці да задач палітасветы. Пераўтварэнне экспазіцый у ілюстрацыйны ідэалагічны матэрыял. Знішчэнне музеяў і вываз помнікаў гісторыі і мастацтва за межы Беларусі. Барацьба з «рэчавым фетышызмам».

Музейная справа ў Заходняй Беларусі. Музеі пры навуковых таварыствах, гарадскія музеі і музеі Польскага краязнаўчага таварыства. Стварэнне і развіццё Беларускага музея імя І. Луцкевіча ў Вільні. Мерапрыемствы па ахове помнікаў гісторыі і культуры ў Заходняй Беларусі. Дзейнасць І. І. Ядкоўскага. Асаблівасці дзейнасці музеяў Заходняй Беларусі пасля верасня 1939 г.

Тэма 11. Музейная справа ў краінах свету ў другой палове XX – пачатку XXI ст.

Разбурэнне калекцый і музеяў падчас другой сусветнай вайны. Лёс культурных каштоўнасцей, вывезеных нацыстамі. Міжнародныя прававыя нормы аб рэстытуцыі культурных каштоўнасцей.

Уплыў навукова-тэхнічнага прагрэсу і павелічэння колькасці вольнага часу на ўзрастанне значэння музеяў у агульнай культуры грамадства. Рост колькасці музеяў у свеце. Дзейнасць міжнародных арганізацый у галіне аховы гісторыка-культурнай спадчыны і музейнай дзейнасці розных краін. Роля ЮНЕСКА ў ахове культурных каштоўнасцей і развіцці культурнага супрацоўніцтва. Міжнародны цэнтр па даследаванні пытанняў аховы і аднаўлення культурных каштоўнасцей (Рымскі цэнтр).

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Стварэнне і дзейнасць Міжнароднага савета музеяў (ІКОМ), яго мэты і структура.

Асаблівасці развіцця музеяў у розных рэгіёнах свету. Фарміраванне музеяў у краінах трэццяга свету. Стварэнне музейных устаноў у краінах Лацінскай і Паўднёвай Амерыкі, Афрыкі і Азіі. Буйнейшыя музейныя праекты: Нацыянальны антрапалагічны музей у Мехіка (1964), Нацыянальны музей паветраплавання і касманаўтыкі ў Вашынгтоне (1976), Алімпійскі музей у Лазане (1982), Горад навукі і тхэхнікіі ў Парыжы (1986), Музей навукі і тэхнікі на Тайвані (1986), Музей цывілізацыі у Квебеку (1988).

Новыя формы работы музейных устаноў. Пашырэнне аб’ектаў музеефікацыі: Актыўны музей фашызму і супраціву ў Берліне, карабль-музей «Ваза» ў Стакгольме, «вестыбюльныя» экспазіцыі ў карпаратыўных будынках. Адраджэнне цікавасці да этнічнай гісторыі. Рух экамузеяў і «новая музеялогія». Музеефікацыя нематэрыяльнай спадчыны і «немузейных» устаноў. Тэндэнцыя да дэцэнтралізацыі і канцэптуалізацыі музеяў.

Асаблівасці фарміравання і развіцця музеязнаўства як навуковай дысцыпліны. Стварэнне сеткі музейных даследчых і навучальных цэнтраў у свеце. Фарміраванне сістэмы падрыхтоўкі музейных спецыялістаў. Развіццё музейнай перыёдыкі. Часопіс «Museum». Узнікненне музейнай педагогікі, музейнай сацыялогіі як самастойных галін музейнай дзейнасці. Рацыяналізацыя музейнай дзейнасці, развіццё музейнага менеджменту і маркетынгу. Выкарыстанне інфармацыйных тэхналогій у розных сферах музейнай дезйнасці. Музей і глабальная віртуальная простора.

Агульная характарыстыка стану музейнай справы ў сацыялістычных краінах Усходняй Еўропы. Асаблівасці развіцця музеяў у гэтых краінах у канцы XX – пачатку XXI ст.

Тэма 12. Музейная справа ў СССР і на постсавецкай прасторы ў сярэдзіне XX – пачатку XXI ст.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Дзейнасць музеяў у гады Вялікай Айчыннай вайны. Вырашэнне задач захавання музейных каштоўнасцей. Эвакуацыя музейных каштоўнасцей летам 1941 г. Страты музейных каштоўнасцей.

Асаблівасці музейнай работы пасля заканчэння Вялікай Айчыннай вайны. Аднаўленне і развіццё музейнай сеткі. Скарачэнне аднаўленчых работ у музеях у канцы 1940-х гг. Палітыка рэгламентацыі і стандартызацыі дзейнасці музеяў.

Узмацненне навукова-даследчай работы ў музеях. Стварэнне Навукова-даследчага інстытута музеязнаўства. Змяненне сістэмы кіравання музеямі.

Тэндэнцыі да дэмакратызацыі жыцця краіны з сярэдзіны 1950-х гг. і іх уплыў на развіццё музеяў. Узмацненне цікавасці да гісторыка-культурнай спадчыны. Стварэнне новай сістэмы кіравання музеямі. Вызначэнне асноўнага напрамку дзейнасці музеяў: камплектаванне і экспанаванне помнікаў савецкага перыяду гісторыі за кошт іншых этапаў гісторыі.

Пашырэнне музейнай сеткі. Стварэнне музеяў-запаведнікаў. Музеі ў гарадах-новабудоўлях. Рост сеткі мастацкіх, гістарычных і мемарыяльных музеяў. Грамадскія і народныя музеі 1970-80-х гг. Стварэнне цэнтралізаваных музейных сістэм, музейных аб'яднанняў. Размеркаванне музейных устаноў па тэрыторыі СССР. Пастановы ЦК КПСС па пытаннях развіцця музейнай справы і іх уплыў на развіццё музейнай справы (май 1964 г., жнівень 1982 г.).

Музейныя выстаўкі як найбольш эфектыўная і папулярная форма сацыяльна-культурнай камунікацыі. Навуковае праектаванне экспазіцый пачатку 1980-х. Развіццё «альтэрнатыўных» форм. Умовы захавання, уліку, вывучэння і прадстаўлення калекцый. Эканоміка музейнай справы. Фарміраванне сістэмы падрыхтоўкі і перападрыхтоўкі музейных кадраў.

Дэпалітызацыя грамадства і музейнай справы ў канцы 1980 – пачатку 1990-х гг. Музейны свет постсавецкіх рэспублік у канцы XX – пачатку XXI ст.

Музейная справа ў Беларусі. Вырашэнне задач захавання музейных каштоўнасцей пад час Вялікай Айчыннай вайны. Дзейнасць музейных устаноў на акупіраванай тэрыторыі. Страты музеяў БССР пад час вайны.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Узнаўленне і развіццё органаў кіраўніцтва музейнай справай. Аднаўленне музейнай сеткі БССР. Заканадаўчая база музейнай дзейнасці.

Стварэнне мемарыяльных музеяў, ваенна-гістарычных музеяў і музеяў вайсковай славы, абласных і раённых краязнаўчых музеяў. Уплыў пастаноў і палажэнняў урадавых устаноў рэспублікі канца 1940 – пачатку 1950-х гг. на развіццё музейнай справы. Рэарганізацыі сістэмы кіравання музеямі. Палітыка рэгламентацыі і стандартызацыі дзейнасці музеяў. Роля і месца ваенна-патрыятычнай тэматыкі ў камплектаванні музейных фондаў і іх выкарыстанне ў адукацыйна-выхаваўчых метах.

Змены ў жыцці краіны ў сярэдзіне 1950 – канцы 1960-х гг. і іх уздзеянне на развіццё музейнай справы. Павелічэнне колькасці музеяў. Стварэнне музеяў на грамадскіх пачатках і першых археалагічна-архітэктурных запаведнікаў. Будаўніцтва новых экспазіцый у музеях на аснове арыгінальных помнікаў. Раскрыццё ў экспазіцыях розных аспектаў нацыянальнай гісторыі. Рэабілітацыя ўдзельнікаў гістарычных падзей. Павелічэнне дзяржаўнага музейнага фонду ў колькасных адносінах. Стварэнне сістэмы ўліку і захавання фондавых калекцый.

Ідэалагізацыя усіх накірункаў музейнай дзейнасці. Слабае матэрыяльна-тэхнічнае забеспячэнне і абмежаванае фінансаванне музеяў.

Стан музейнай справы ў канцы 1960 – 1980-я гг. Узрастанне колькасці музеяў рознай падпарадкаванасці. З’яўленне новых тыпаў музея. Адкрыццё філіялаў галаўных музеяў у помніка архітэктуры. Прафісіяналізацыя музейнай дзейнасці.

Узмацненне партыйнага кіраўніцтва ў сферы культуры. Пастановы ЦК КПСС па пытаннях музейнага будаўніцтва і іх рэалізацыя ў Беларусі. Стварэнне аддзела культуры ЦК КПБ. Новая хваля рэпрэсій у Беларусі. Уплыў культу асобы. Пагаршэнне фінансавання музеяў.

Актывізацыя пытанняў рэстытуцыі беларускіх гісторыка-культурных каштоўнасцей і вяртання ў культавыя ўстановы рэчаў цароўнага ўжытку ў канцы 1980-х гг.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Развіццё музейнай справы ў Беларусі ў канцы 1980 – 1990-я гг. Дэідэалагізацыя музеяў. Дзейнасць дзяржаўных і грамадскіх арганізацый па вяртанні гісторыка-культурных каштоўнасцей. Пераацэнка галоўных сацыяльных функцый музеяў. Мадэрнізацыя музейных выставак.

Кадравы патэнцыял музеяў. Стварэнне лабараторыі музейнага праектавання ў Беларускім дзяржаўным інстытуце праблем культуры. Падрытоўка спецыялістаў у галіне музейнай справы ў вышэйшых навучальных установах. Адкрыццё аспірантуры па музеязнаўству. Адкрыццё перападрыхтоўкі спецыялістаў па спецыяльнасці «музеязнаўства».

Утварэнне Беларускай асацыяцыі музеяў. Стварэнне Беларускага Камітэта ІКОМ і яго рэгістрацыя.

Павелічэнне музейнай сеткі ў Беларусі ў 1990-я гг. Закон РБ «Аб музеях і музейным фондзе Рэспублікі Беларусі» і яго рэдакцыі. Перспектывы развіцця музейнай справы ў Беларусі. Нацыянальны музейны форум.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

3. ПРАКТЫЧНЫ РАЗДЗЕЛ.

3.1 Тэматыка семінарскіх заняткаў

Тэма 1. *Музеі і калекцыі ў Беларусі ў эпоху Адраджэння.*

1. Асаблівасці Адраджэння на Беларусі. Праяўленне элементаў Адраджэння ў розных сферах культуры.
2. Фарміраванне калекцый Радзівілаў:
   - Мастацкая калекцыя Радзівілаў;
   - Нумізматычная калецыя Радзівілаў;
   - Калекцыя зброі і ваеннага рыштунку, сфарміраваная Радзівіламі;
   - Спробы рэканструкцыі кніжных калекцый і бібліятэкі Радзівілаў;
   - Радзівілаўскія архіўныя зборы.
3. Фарміраванне калекцый Сапегаў.
4. Лёс прыватнаўласніцкіх калекцый ў XVIII – XX стст.

Літаратура.

1. Бабёр, М. Зноў пра Нясвіжскія скарбы / М. Бабёр // Літаратура і мастацтва. – 1993. – 26 сакавіка. – С. 10 – 11.
2. Беларускія музеі. Гісторыя. Хроніка. Сучаснасць / уклад. А. М. Калбаска; Бел. ін-т праблем культуры. – Мн.: БелІПК, 1998. – С. 18-19. – (Музейныя сшыткі: навук.-метад. зб.; вып. 4).
3. Бохан, Ю.М. Асаблівасці фарміравання Нясвіжскага арсенала князёў Радзівілаў у XVI ст.: гісторыя і даследаванні / Ю. М. Бохан // Нясвіжскі палац Радзівілаў: гісторыя, новыя даследаванні. Вопыт стварэння палацавых музейных экспазіцый : матэрыялы 1-й міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, Нясвіж, 20 кастрычніка 2009 года / [рэдкалегія: В. А. Сталярчук (галоўны рэдактар) і інш.]. – Нясвіж, 2010. – С. 56 – 62.
4. Войтович, М. Нумизматическая коллекция рода Радзивиллов / М. Войтович // Банкаўскі веснік. – 2012. – № 7 [552]. – С. 25 – 27.
5. Высоцкая, Н. О ценностях Несвижа, возвращённых в Беларусь в 1940 – 1960 гг. / Н. Высоцкая // Нясвіжскі палац Радзівілаў: гісторыя, новыя даследаванні. Вопыт стварэння палацавых музейных экспазіцый : матэрыялы 1-й міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, Нясвіж, 20 кастрычніка 2009 года / [рэдкалегія: В. А. Сталярчук (галоўны рэдактар) і інш.]. – Нясвіж, 2010. – С. 22 – 40.
6. Галенчанка, Г.Я. Архівы Радзівілаў / Г. Я. Галенчанка // Памяць: Гіст.-дакум. хроніка Нясвіжскага раёна / Рэд. кал.: Г. П. Пашкоў (гал. рэд.) і інш.; Маст. Э. Э. Жакевіч. – Мінск, 2001. – С. 66 – 68.
7. Голубович, А. Основное содержание виртуального архива князей Радзивиллов / А. Голубович, А. Михальченко // Нясвіжскія зборы Радзівілаў. Іх фарміраванне, гістарычны лёс, цяперашняе месцазнаходжанне і шляхі выкарыстання : [Зборнік / Бел. фонд культуры і інш.; Рэдкал.: А. Мальдзіс (гал. рэд.) і інш.]. – Мінск, 2002. – С. 12 – 42.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

8. Грыцкевіч, А.П. Магнацкія бібліятэкі Алелькавічаў і Радзівілаў у Слуцку / А. П. Грыцкевіч // Здабыткі: дакументальныя помнікі на Беларусі. – Мінск, 2009. – Вып. 11. – С. 152 – 155.
9. Гужаловский, А. А. Музеи Белоруссии в дооктябрьский период / А. А. Гужаловский // Музей и власть. В 2-х ч. Ч.2. Из жизни музеев: Сб. науч. тр. / НИИ культуры. –М., 1991. – С. 45.
10. Гужалоўскі, А.А. Нараджэнне беларускага музея. / А. А. Гужалоўскі. – Мн.: НАРБ, 2001. – С. 16-20.
11. Гужалоўскі, А. З гісторыі рабункаў Нясвіжскага замка / А. А. Гужалоўскі // Спадчына. – 1993. – №2. – С. 20-21.
12. Егорейченко, С. А. История коллекции оружия и доспехов рода Радзивиллов из арсенала Несвижского дворца в первой половине XX века / С. А. Егорейченко // Война и оружие. Новые исследования и материалы: труды Третьей международной научно-практической конференции, 18 -20 мая 2016 года: [в 5 ч. / научный редактор С. В. Ефимов]. - Санкт-Петербург, 2016. – С. 284-296. – Режим доступа: https://avidreaders.ru/download/voyna-i-oruzhie-novye-issledovaniya-i-2.html?f=pdf. Дата доступа: 22.03.2022.
13. Карповіч, Т. Партрэты знакамітых постацяў даўняй Рэчы Паспалітай у Мінскіх зборах. Каталог выстаўкі / Т. Карповіч, Е. Пэтрус. – Кракаў, 1991.
14. Каханоўскі, Г.А. Археалогія і гістарычнае краязнаўства Беларусі ў XVI – XIX стст. / Г. А. Каханоўскі; навук. рэд. Л. Д. Побаль. – Мн.: Навука і тэхніка, 1984. – С. 20–21.
15. Каханоўскі, Г. А. Вытокі музейнай справы ў Беларусі / Г. А. Каханоўскі // Беларусі гістарычны часопіс. – 1994. – №2. – С 79–85.
16. Каханоўскі, Г. А. Старыя музеі / Г. А. Каханоўскі // Спадчыны. – 1989. – №2. – С. 16-18.
17. Латушкін, А. Геаграфія перамяшчэнняў і лёс дакументаў архіва Нясвіжскай ардынацыі кн. Радзівілаў у другой палове XVIII – першай палове XX ст. / А. Латушкін // Нясвіжскі палац Радзівілаў: гісторыя, новыя даследаванні. Вопыт стварэння палацавых музейных экспазіцый: матэр. 1-й міжнар. нав.-практычнай канф. (Нясвіж, 20 кастрычніка 2009 г.) / [рэдкал.: В. А. Сталярчук (гал. рэд.) і інш.]. – Нясвіж, 2010. – С. 95 – 102.
18. Мальдзіс, А.В. Роля Радзівілаў у лёсе Беларусі / А.В. Мальдзіс // На шляхах да ўзаемаразумення : Навук. зб.: [Матэрыялы міжнар. навук. канф. / Рэдкал. А. Мальдзіс (гал. рэд.) і інш. – Мінск, 2000. – С. 139 – 142.
19. Мальдис, А.И. Белорусские сокровища за рубежом / А.И. Мальдис. – Минск: Літаратура і Мастацтва, 2009. – 205, [2] с.
20. Ненадавец, А. Таямніца радзівілаўскіх скарбаў / А. Ненадавец // Полымя. – 1992. –№9. – С. 164-173.
21. Нясвіжскія зборы Радзівілаў: іх фарміраванне, гістарычны лёс, цяперашняе месцазнаходжанне і шляхі выкарыстанне / Рэдкал.: А. Мальдзіс (гал. рэд.) і інш. – Мн.: «Беларускі фонд культуры», 2002. – 368 с.
22. Пэтрус, Й.Т. Партрэты знакамітых постацяў даўняй Рэчы Паспалітай у мінскіх зборах Portrety osobistości dawnej Rzeczypospolitej w zbiorach mińskich:

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

каталог выставы / Й. Т. Пэтрус, Т. А. Карповіч. – Кракаў : [б. в.], 1991. – 92, [1] с.
23. Рошчына, Т. Перамешчаныя беларускія кнігазборы: Бібліятэка Радзівілаў (Нясвіж – Санкт-Пецярбург – Хельсінкі) / Т. Рошчына // Выяўленне, сумеснае выкарыстанне і вяртанне архіўных, бібліятэчных і музейных каштоўнасцей, якія захоўваюцца ў замежных краінах / рэдкалегія: А. Мальдзіс (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 1999. – С. 282 – 288.
24. Сцефановіч, А.В. Бібліятэка Нясвіжскай ардынацыі Радзівілаў / А. В. Сцефановіч // Памяць: Гіст.-дакум. хроніка Нясвіжскага раёна / Рэд. кал.: Г. П. Пашкоў (гал. рэд.) і інш.; Маст. Э. Э. Жакевіч. – Мінск, 2001. – С. 63 – 66.
25. Сыракомля У. Вандроўкі па маіх былых ваколіцах // Полымя. – 1991. – №6. – С. 144-189.
26. Шышыгіна-Патоцкая, К. Я. Скарбы Нясвіжа / К. Я. Шышыгіна-Патоцкая. – Мн.: Полымя, 1993. – 192 с.
27. Яніцкая, М. Драматычныя лёсы каштоўнасцей Нясвіжскага замка / М. Яніцкая // Вяртанне – 2: Артыкулы, дакументы і архіўныя матэрыялы па праблемах пошукаў і вяртання нацыянальных каштоўнасцей, якія знаходзяцца за межамі Рэспублікі Беларусі / Беларус. фонд культуры. – Мн.: БФК, 1994. – С. 19 – 27.
28. Яніцкая, М. Разрабаваныя скарбы нясвіжскага замка / М. Яніцкая // Роднае слова. – 1997. – №6. – С. 135-144.
29. Яніцкая, М. Што напаткала сапяжанскі збор / М. Яніцкая // Рэстытуцыя культурных каштоўнасцей: праблемы вяртання і сумеснага выкарыстання (юрыдычныя, навуковыя і маральныя аспекты) : Матэрыялы Міжнар. навук. канф., якая адбылася ў Мінску пад эгідай UNESCO 19-20 чэрв. 1997 г. / Рэдкал.: А. Мальдзіс (гал. рэд.) і інш.. – Мн. : ННАЦ, 1997. – С. 303-306.

Тэма 2. *Музейная справа ў Беларусі ў эпоху Асветы*

1. Распаўсюджванне ідэй асветы на тэрыторыі Беларусі. Культурная сітуацыя на Беларусі ў азначаны перыяд.
2. Мастацкія зборы на Беларусі ў перыяд Асветы. Калекцыі І. Масальскага, І. Храптовіча і іншых.
3. Фарміраванне музейных калекцый пры навучальных ўстановах Беларусі ў перыяд Асветы (музеі пры Гродзенскай медыцынскай акадэміі і Полацкім іезуіцкім калегіуме)
4. Калекцыі Г. Ябланоўскай як узор прыватнай прыродазнаўчай калекцый ў эпоху Асветы на Беларусі.

Літаратура.

1. Бамбешка, І. І. Фарміраванне прыватных калекцый на тэрыторыі Гродзеншчыны (канец XVIII – пачатак XX ст.) / І. І. Бамбешка // Чацвёртыя Тышкевіцкія чытанні (г. Валожын, 24 кастрычніка 2012 г.): матэрыялы чытанняў / рэдкал.: М. А. Бяспалая (адк. рэд.) і [і інш.]; Мін-ва культуры Рэсп. Беларусь, Беларус. дзярж. ун-т культуры і мастацтваў. – Мінск, 2012. – С. 23-37.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

2. Бамбешка, І. І. Фарміраванне прыватных калекцый на Віцебшчыне ў канцы XVIII – пачатку XX ст. / І. І. Бамбешка // Віцебскія старажытнасці: матэрыялы навук. канф. / Упр. ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Віцеб. аблвыканкама, Віцеб. абл. краязн. музей ; рэдкал. : Г. У. Савіцкі [і інш.]. – Мінск: Медисонт, 2013. – С. 106-110.
3. Бамбешка, І. І. Прыватны сядзібны збор Тышкевічаў у Лагойску / І. І. Бамбешка // Рэпрэзентацыя і музеефікацыя творчай спадчыны Тышкевічаў у Беларусі і Літве: Пятыя міжнар. Тышкевіцкія чытанні, Мінск, Крэцінга, 14-15 мая 2014 г.: манагр. зб. / Мін-ва культуры Рэсп. Беларусь, Беларус. Дзярж. Ун-т культуры і мастацтваў ; Kretingos muziejus grafų Tiškevičų dvare. – Мінск : БДУКМ, 2014. – С. 153-161.
4. Беларускія музеі. Гісторыя. Хроніка. Сучаснасць / уклад. А. М. Калбаска; Бел. ін-т праблем культуры. – Мн.: БелІПК, 1998. – С. 19-20. – (Музейныя сшыткі: навук.-метад. зб.; вып. 4).
5. Блінова, Т. Езуіцкі музей у Полацку / Т. Блінова // Мастацтва. – 1993. – №3. – С. 59–62.
6. Грицкевич, В. П. С факелом Гиппократа: из истории белорус. медицины / В. П. Грицкевич. – Мн.: наука и техника, 1987. – С. 96-98.
7. Гужаловский, А. А. Музеи Белоруссии в дооктябрьский период / А. А. Гужаловский // Музей и власть. В 2-х ч. Ч.2. Из жизни музеев: Сб. науч. тр. / НИИ культуры. – М., 1991. – С. 45.
8. Гужалоўскі, А.А. Нараджэнне беларускага музея / А. А. Гужалоўскі. – Мн.: НАРБ, 2001. – С. 21–26, 53–58.
9. Джумантаева, Т. А. Да пытання аб музейных традыцыях Полацка / Т. А. Джумантаева // Матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі. – Полацк, 1999. – С. 7– 18.
10. Ігнатовіч, Ф. І. Музей натуральнай гісторыі Гродзенскай медычнай акадэміі і яго лёс / Ф. І. Ігнатовіч // Краязнаўчыя запіскі. Зборнік артыкулаў да 75-годдзя ГДГАМ. – Гродна, 1995. – С. 83– 86.
11. Каханоўскі, Г.А. Археалогія і гістарычнае краязнаўства Беларусі ў XVI – XIX стст. / Г. А. Каханоўскі; навук. рэд. Л. Д. Побаль. – Мн.: Навука і тэхніка, 1984. – С. 78–81.
12. Каханоўскі, Г. А. Збіральніцтва і ахова помнікаў у XVIII ст. на Беларусі / Г. А. Каханоўскі // Помнікі гісторыі і культуры. – 1975. – №4. – С. 44–45.
13. Каханоўскі, Г. А. Старыя музеі / Г. А. Каханоўскі // Спадчына. – 1989. – №2. – С. 16-18.
14. Осипович, О. О библиотеке Хрептовичей / О. Осипович // Книга и мы. – 1998. – 14–22 мая. – С. 3.
15. Птащицкий, С. Л. Щорсовская библиотека графа Литавора Хрептовича: Крат. Сведения о собр. рукописей / С. Л. Птащицкий. – М.: Печатня А. И. Снегирёвой. – С. 9–30.
16. Рошчына, Т. Бібліятэка Храптовічаў / Т. Рошчына, А Фурс // Памяць. Навагрудскі раён : Гіст.-дакум. хронікі гарадоў і р-наў Беларусі / Навук.рэд.: М. П. Касцюк (гал. рэд.) і інш.. – Мн. : Беларусь, 1996. – С. 227-230.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

17. Севергин, В. М. Записки путешествия по западным провинциям Российскаго государства, : или Минералогическия, хозяйственныя и другия примечания, учиненныя во время проезда чрез оныя в 1802 году / академиком, коллежским советником ордена Св. Анны втораго класса кавалером Васильем Севергиным / В. М. Севергин. – В Санктпетербурге : при Императорской Академии наук, 1803. – [5], 224 с.
18. Фурс, А. Бібліятэка Храптовічаў: Вяртанне ці сумеснае выкарыстанне? / А. Фурс // Рэстытуцыя культурных каштоўнасцей: праблемы вяртання і сумеснага выкарыстання (юрыдычныя, навуковыя і маральныя аспекты). Матэрыялы Міжнарод. навук. канферэнцыі. Мінск, 19-20 чэрвеня 1997 г. / пад рэд. А. Мальдзіса. – Мн., 1997. – С. 105-109.
19. Эрнст, М Библиотека гр. Хрептовича. К передаче её университету св Владимира / М. Эрнст // Русский библиофил. – 1914. – №6. – С. 16-21.

Тэма 3. *Музейная справа на Беларусі ў канцы XVIII – першай палове XIX ст.*

1. Мастацкія прыватныя калекцыі (Ф. Сапегі, К. Тызенгауза, М. Тышкевіча, В. Пуслоўскага, Л. Ашторпа, К. Ваньковіча і інш.) ў азначаны перыяд.
2. Музейныя калекцыі і кабінеты ў складзе навучальных устаноў.
3. Прыродазнаўчыя музеі і калекцыі. Прыватныя калекцыі К. Тызенгауза, І. Слізеня, С. Радзішэўскага і інш.
4. Гістарычныя музеі і калекцыі. Прыватныя калекцыі К. П. Тышкевіча, М. П. Румянцава, А. Гюнтэра, Т. Нарбута, А. Плятэра, Я. Рудніцкага, І. Сабальшчыкова і інш.
5. Сельскагаспадарчыя выставы і іх роля ў фармаванні музейных збораў.

Літаратура.

1. Акуліч, С. Музеі братоў Тышкевічаў / С. Акуліч // Помнікі гісторыі і культуры Беларусі. – 1971. – №2.
2. Бамбешка, І. І. Фарміраванне прыватных калекцый на тэрыторыі Гродзеншчыны (канец XVIII – пачатак XX ст.) / І. І. Бамбешка // Чацвёртыя Тышкевіцкія чытанні (г. Валожын, 24 кастрычніка 2012 г.): матэрыялы чытанняў / рэдкал.: М. А. Бяспалая (адк. рэд.) і [і інш.]; Мін-ва культуры Рэсп. Беларусь, Беларус. дзярж. ун-т культуры і мастацтваў. – Мінск: БДУКМ, 2012. – С. 23-37.
3. Бамбешка, І. І. Фарміраванне прыватных калекцый на Віцебшчыне ў канцы XVIII – пачатку XX ст. / І. І. Бамбешка // Віцебскія старажытнасці: матэрыялы навук. канф. / Упр. ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Віцеб. аблвыканкама, Віцеб. абл. краязн. музей ; рэдкал. : Г. У. Савіцкі [і інш.]. – Мінск: Медисонт, 2013. – С. 106-110.
4. Бамбешка, І. І. Прыватны сядзібны збор Тышкевічаў у Лагойску / І. І. Бамбешка // Рэпрэзентацыя і музеефікацыя творчай спадчыны Тышкевічаў у Беларусі і Літве: Пятыя міжнар. Тышкевіцкія чытанні, Мінск, Крэцінга, 14-15 мая 2014 г.: манагр. зб. / Мін-ва культуры Рэсп. Беларусь, Беларус. Дзярж. Ун-т культуры і мастацтваў ; Kretingos muziejus grafų Tiškevičų dvare. – Мінск : БДУКМ, 2014. – С. 153-161.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

5. Беларускія музеі. Гісторыя. Хроніка. Сучаснасць / уклад. А. М. Калбаска; Бел. ін-т праблем культуры. – Мн.: БелІПК, 1998. – С. 20–28. – (Музейныя сшыткі: навук.-метад. зб.; вып. 4).
6. Гужалоўскі, А.А. Нараджэнне беларускага музея. / А. А. Гужалоўскі. – Мн.: НАРБ, 2001. – С. 26–34, 59-60.
7. Зямчонак, Я. Бароны Тызенгаузы ў гісторыі Пастаў / Я. Зямчонак // Спадчына. – 1997. – №5. – С. 127–147.
8. Зямчонак, І. П. Вучоны з Пастаў / І. П. Зямчонак // Наш край. – 1996. – №9 (70). – С. 2–4.
9. Зямчонак, Ю. Канстанцін Тызенгаўз як даследчык фауны Ўсходняй і Цэнтральнай Еўропы / Ю. Зямчонак // Literatura, jęyzk, kultura / redakcja naukowa: Mikołaj Timoszuk i Mikołaj Chaustowicz. – Warszawa, 2007. – С. 434-439.
10. Каханоўскі, Г.А. Археалогія і гістарычнае краязнаўства Беларусі ў XVI – XIX стст. / Г. А. Каханоўскі; навук. рэд. Л. Д. Побаль. – Мн.: Навука і тэхніка, 1984. – С. 80–83.
11. Каханоўскі, Г. А. Вытокі музейнай справы ў Беларусі / Г. А. Каханоўскі // Беларускі гістарычны часопіс. – 1994. – №2. – 79–86.
12. Каханоўскі, Г. Дабраўлянская збраёўня / Г. А. Каханоўскі // ЭГК. У 6 т. Т.3. – Мн., 1996. – С. 185.
13. Каханоўскі, Г. А. Пастаўскі арніталагічны / Г. А. Каханоўскі // Родная прырода. – 1993. – №4. – С. 26.
14. Чагадаева, С. М. Дабраўляны і іх жыхары / С. М. Чагадаева // Памяць: гіст.-дакум. Хроніка Смаргонскага раёна / Рэд. кал.: Г. П. Пашкоў (гал. рэд.) і інш. – Мн., 2004. – С. 84-87.

Тэма 4. *Музейная справа на Беларусі ў другой палове XIX – пачатку XX ст.*

1. Мастацкія прыватныя калекцыі на Беларусі (князёў Паскевічаў у Гомелі, Кашыцаў у Обрынскім палацы, Г. Вейсенгофа ў Русаковічах, І. Корвін-Мілеўскага ў Геранёнах, С. Гарцінга ў Дукоры і інш.).
2. Гісторыя стварэння і дзейнасці Віленскага музея старажытнасці.
3. Царкоўна-археалагічныя музеі на Беларусі.
4. Музеі пры статыстычных камітэтах на Беларусі.
5. Прыватныя прыродазнаўчыя калекцыі на Беларусі (В. В. Адамава, І. К. Мароза, В. В. Ельскага і інш.).
6. Прыватныя гістарычныя калекцыі (І. І. Луцкевіча, В. П. Федаровіча, В. А. Шукевіча, Г. Х. Татура, М. Федароўскага, І. Х. Каладзеева, А. К. Ельскага, А. Р. Брадоўскага, Я. Уняхоўскага, В. Валадковіча, Э. Чапскага, М. Гаўсмана, І. Жабы, П. М. Гаховіча). Спецыялізацыя гістарычных калекцый.
7. Музеі пры палатах дзяржаўных маёмасцей.
8. Музеі пры навуковых таварыствах і камітэтах.
9. Музеі наглядных дапаможнікаў.
10. Музеі пры навучальных установах.

Літаратура.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

1. Алексеев, Л. В. Археология и краеведение Беларуси XVI в. – 30- гг. XX в. / Под ред. Б. А. Рыбакова. – Мн.: Беларуская навука, 1996.
2. Беларускія музеі. Гісторыя. Хроніка. Сучаснасць / уклад. А. М. Калбаска; Бел. ін-т праблем культуры. – Мн.: БелІПК, 1998. – С. 20–28. – (Музейныя сшыткі: навук.-метад. зб.; вып. 4).
3. Бамбешка, І. І. Фарміраванне прыватных калекцый на тэрыторыі Гродзеншчыны (канец XVIII – пачатак XX ст.) / І. І. Бамбешка // Чацвёртыя Тышкевіцкія чытанні (г. Валожын, 24 кастрычніка 2012 г.): матэрыялы чытанняў / рэдкал.: М. А. Бяспалая (адк. рэд.) і [і інш.]; Мін-ва культуры Рэсп. Беларусь, Беларус. дзярж. ун-т культуры і мастацтваў. – Мінск: БДУКМ, 2012. – С. 23-37.
4. Бамбешка, І. І. Фарміраванне прыватных калекцый на Віцебшчыне ў канцы XVIII – пачатку XX ст. / І. І. Бамбешка // Віцебскія старажытнасці: матэрыялы навук. канф. / Упр. ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Віцеб. аблвыканкама, Віцеб. абл. краязн. музей ; рэдкал. : Г. У. Савіцкі [і інш.]. – Мінск: Медисонт, 2013. – С. 106-110.
5. Бамбешка, І. І. Прыватны сядзібны збор Тышкевічаў у Лагойску / І. І. Бамбешка // Рэпрэзентацыя і музеефікацыя творчай спадчыны Тышкевічаў у Беларусі і Літве: Пятыя міжнар. Тышкевіцкія чытанні, Мінск, Крэцінга, 14-15 мая 2014 г.: манагр. зб. / Мін-ва культуры Рэсп. Беларусь, Беларус. Дзярж. Ун-т культуры і мастацтваў ; Kretingos muziejus grafų Tiškevičų dvare. – Мінск : БДУКМ, 2014. – С. 153-161.
6. Бомбешко, И. И. Собрание И. Х. Колодеева как комплекс источников по истории русско-французских отношений 1805-1815 годов / И. И. Бомбешко // Вестник молодёжного научного общества. – 2005. – №1. – С. 57-59.
7. Букіна, А. А. Музей А. Брадоўскага ў Віцебску / А. А. Букіна // Віцебскі сшытак. – 2000. – №4. – С. 201-205.
8. Букреева, Е. М. История поступления коллекции графики по Отечественной войне 1812 г. И. Х. Колодеева и барона де Бая в фонды исторического музея / Е. М. Букреева // Исторический музей - энциклопедия отечественной истории и культуры / отв. ред. В. Л. Егоров. – М.:ГИМ, 2010 – С. 458-479.
9. Военский, К. Собрание И. Х. Колодеева по 1812 г. в Новоборисове, Минской губ. / К. Военский // Военный сборник. – 1904. – N2. –С. 194-208.
10. Глинский, Б. Б. И. Х. Колодеев [Некролог] / Б. Б. Глинский // Исторический вестник. – 1914. – N7. – С. 365.
11. Грабянчук, І. Віленскі музей старажытнасцей / І. Грабянчук // Музейны веснік: вып. 3 / Укл. Н. Калымага, А. Ладзісаў; Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск: ЮНІПАК, 2006. – С. 33–41.
12. Грабянчук, І. Музеі пры губернскіх статыстычных камітэтах у Беларусі (другая палова XIX – пачатак XX ст.) / І. Грабянчук // веснік Палескага дзяржаўнага універсітэта. Серыя грамадскіх і гуманітарных навук. – 2009. – №1. –С. 54-60.
13. Грабянчук, І. Музейная справа ў Беларусі (XIX – пачатак XX ст.) / І. Грабянчук // Спадчына. – 2001. – №1-2. – С. 135-162.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

14. Грабянчук, І. В. Музейная справа ў Беларусі і беларуская этнічная самасвядомасць / І. В. Грабянчук // Пытанні мастацтвазнаўства, этналогіі і фалькларыстыкі: Вып. 5 / Ін-т мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору імя К. Крапівы НАН Беларусі; навук. рэд. А. І. Лакотка. – Мінск. 2008. – С. 487-493.
15. Гужалоўскі, А.А. Нараджэнне беларускага музея. / А. А. Гужалоўскі. – Мн.: НАРБ, 2001. – 124 с.
16. Гулак, Н. Тышкевіцкі музей: малюнкі спусташэння / Н. Гулак // Рэстытуцыя культурных каштоўнасцей: праблемы вяртання і сумеснага выкарыстання (юрыдычныя, навуковыя і маральныя аспекты). Матэрыялы Міжнарод. навук. канферэнцыі. Мінск, 19–20 чэрвеня 1997 г. / пад рэд. А. Мальдзіса. – Мн.: ННАЦ імя Ф. Скарыны. – С. 274 – 282.
17. Иваницкий, И. П. Сельскохозяйственные музеи в крепостной России / И. П. Иваницкий // Очерки истории музейного дела в России / НИИ музееведения. – М., 1960. – Вып. 2. – С. 3-65.
18. Какареко, В. Нумизматическое движение в Беларуси / В. Какареко // Банкаўскі веснік. – 2003. – № 11. – С. 33-38.
19. Каханоўскі, Г.А. Археалогія і гістарычнае краязнаўства Беларусі ў XVI – XIX стст. / Г. А. Каханоўскі; навук. рэд. Л. Д. Побаль. – Мн.: Навука і тэхніка, 1984. – С. 83 – 87.
20. Каханоўскі, Г. А. Руплівец нашай старасветчыны: Яўстах Тышкевіч / Г. А. Каханоўскі. – Мн.: Навука і тэхніка, 1992. – С. 22-23.
21. Кохановский, Г. А. Редкости для общественного употребления / Г. А. Кохановский // Нёман. – 1979. – №7. – С. 156-157.
22. Кондратьева, Л.Ф. Из истории музейного дела в Могилёве / Л. Ф. Конратьева // Гісторыя беларускага Падняпроўя (да 130-годдзя Магілёўскага абласнога краязнаўчага музея) / Матэрыялы навук. канф. 13-14 лістап. 1997 г. – Магілёў, 1999. – С. 3-20.
23. Кандрацьева, Л. Музеі губернскага Магілёва / Л. Кандрацьева // Магілёўская даўніна. – 2001. – С. 63–67.
24. Мальдзіс, А. Таямніцы старажытных сховішчаў / А. Мальдзіс. – Мн., 1974. – С. 22-25.
25. Минцулов, С. Р. Синодик / С. Р. Минцулов // Временник Общества Друзей Русской Книги. Париж, 1925. Кн. 1. – С. 46.
26. Піскун, Ю. Лёс збораў Генрыха Татура / Ю. Піскун // Вяртанне-2 : Зб. арт., дакументаў і арх. матэрыялаў па прабл. пошукаў і вяртання нац. каштоўнасцей, якія знаходзяцца за межамі Рэсп. Беларусь / Беларус. фонд культуры і інш.; [Склад.: А. Тоўсцік, М. Яніцкая; Прадм. да арт. М. Яніцкай]. - Мн., 1994. – С. 10-19.
27. Падліпскі, А. Буйнейшы калекцыянер / А. Падпіпскі // Помнікі гісторыі і культуры Беларусі. – 1986. – №4. – С. 14-15.
28. Равикович, Д. А. Музеи местного края во второй половине XIX – начале XX вв. / Д. А. Равикович // Очерки истории музейного дела в России / НИИ музееведения. – М., 1960. – Вып. 2. – С. 145 – 223.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

29. Савіцкі, Г. У. Лёс калекцыі В. П. Федаровіча / Г. У. Савіцкі // Романовские чтения – 2: Сб. трудов Международной науч. конференции / Под. ред. О. В. Дьяченко. – Могилёв, 2006. – С. 103.
30. Хмяльніцкая, Л. Віцебскі царкоўна-археалагічны музей / Л. Хмяльніцкая // З глыбі вякоў: Наш край: гіст.-культуралаг. Зб. Вып. 2. / Уклад. В. У. Шаблюк. Навук. Рэд. А. К. Краўцэвіч. 2-е выд. – Мн.: Беларуская навука, 2002. – С. 4– 14.
31. Шлюбскі, А. А. Матэрыялы да крыўскай гісторапісі / А. А. Шлюбскі // Крывіч. – 1925. – N9(1).
32. Яцкевіч, З. Неабавязковыя заняткі Васіля Біпена / З. Яскевіч // Беларуская мінуўшчына. – 1995. – №2. – С. 35–37.

Тэма 5. *Музейная справа на тэрыторыі Беларусі ў міжваенны перыяд (1917 – 1941 гг.)*

1. Фарміраванне сеткіх дзяржаўных музеяў на тэрыторыі Усходняй Беларусі.
2. Музеі ў сістэме Інбелкульта.
3. Ведамасныя музеі на тэрыторыі БССР.
4. Фарміраванне сеткі краязнаўчых музея на тэрыторыі БССР.
5. Краязнаўчыя музеі Заходняй Беларусі.
6. Мемарыяльныя музеі Заходняй Беларусі.
7. Дзейнасць Ю. Ядкоўскага па захаванню гісторыка-культурнай спадчыны на тэрыторыі Заходняй Беларусі. Стварэнне гістарычныга музея ў Гродна.
8. Прыродазнаўчыя музеі Заходняй Беларусі.
9. Гісторыя стварэння і дзейнасці Беларускага музея імя І. Луцкевіча.

Літаратура.

1. Бамбешка, І. І. З гісторыі стварэння і дзейнасці першага грамадскага краязнаўчага музея Беларусі / І. І. Бамбешка // Веснік Беларускага дзяржаўнага універсітэта культуры. – 2004. – №3. – С. 19-24.
2. Бамбешка, І. І. Камплектаванне фондаў Беларускага дзяржаўнага музея ў 1920-я гг. / І. І. Бамбешка // Музейны веснік. Вып. 2 / Укл. Н. Калымага, А. Ладзісаў; Нац. Музей гісторыі і культуры Беларусі. – М.: ЮНІПАК, 2005. – С. 10 – 16.
3. Бамбешка, І. І. Мінскі Абласны музей. Гісторыя стварэння і дзейнасці (20.01.1919 – 31.08.1923) / І. І. Бамбешка // Музейны веснік: Выпуск 1 / Укл. М. Казанцава, Л. Мярцвішчава; Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мн.: Юніпак, 2003. – СС. 5 – 10.
4. Бамбешка, І. І. Паступленні ў Беларускі дзяржаўны музей са сховішчаў Масквы і Ленінграда ў 1922–1927-я гг.: новыя дакументы і факты / І. І. Бамбешка // Музейны веснік: вып. 3 / Укл. Н. Калымага, А. Ладзісаў; Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск: ЮНІПАК, 20065. – СС. 24 –30.
5. Беларускія музеі. Гісторыя. Хроніка. Сучаснасць / уклад. А. М. Калбаска; Бел. ін-т праблем культуры. – Мн.: БелІПК, 1998. – С. 28–46. – (Музейныя сшыткі: навук.-метад. зб.; вып. 4).

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

6. Бядуля, З. Тэатральны музей-архіў / З. Бядуля // Савецкая Беларусь. – 1925. – 31 сакавіка. – С. 2.
7. Васілевіч, Я. Віцебскі Дзяржаўны Культурна-Гістарычны Музэй / Я. Васілевіч // Віцебшчына: Неперыяд. зб. Віцеб. акруг. т-ва краязнаўства. – Віцебск, 1928. – Т. 2. – С. 197-203.
8. Гужалоўскі, А. Былі на Беларусі музеі / А. Гужалоўскі // Літаратура і мастатцтва. – 1993. – 30 ліпеня. – С. 14-15.
9. Гужалоўскі, А. А. З гісторыі фарміравання фондавага збору Беларускага дзяржаўнага музея ў 20-я гг. XX ст. / А.А. Гужалоўскі // Крыніцазнаўства і спецыяльныя гістарычныя дысцыпліны. Вып. 1 / рэдкал.: С. М. Ходзін (адк. рэдактар) [і інш.]. — Мінск: БДУ, 2002. — С. 192–199.
10. Гужалоўскі, А.А. Музеі Беларусі (1918 – 1941 гг.) / А. А. Гужалоўскі. – Мн.: НАРБ, 2002. – 176 с.
11. Гужалоўскі, А. Як рабавалі беларускія музеі / А. Гужалоўскі // Спадчына. – 1992. – №5. – С. 55-56.
12. Гужалоўскі, А.А. Праект рэарганізацыі музейнай сеткі БССР В. Ю. Ластоўскага / А.А. Гужалоўскі // Працы гістарычнага факультэта : навук. зб. Вып. 1 / рэдкал. : У. К. Коршук (адк. рэд.) [і інш.]. — Мінск : БДУ, 2006. — С. 220–222.
13. Ігнатовіч, Ф. І. С. П. Жыўна і яго ўклад у стварэнне Гродзенскага музея прыроды / Ф. І. Ігнатовіч // Краязнаўчыя запіскі. Зборнік артыкулаў да 75-годдзя ГДГАМ. – Гродна, 1995. – С. 92 – 94.
14. Кондратьева, Л.Ф. Из истории музейного дела в Могилёве 1867-1941 гг./ Л. Ф. Кондратьева // Гісторыя беларускага Падняпроўя: да 130-годдзя Магілёўскага абласнога краязнаўчага музея: матэрыялы навук. канф. 13-14 ліст. 1997 г. / Рэд. савет: С. І. Бяспанскі (адк. рэд.) і інш. – Магілёў, 1997. – С. 3-20.
15. Клепікаў, М. Гандляры ў храме / М. Клепікаў // Беларуская мінуўшчына. – 1995. – №2. – С. 38-39.
16. Краснянский, В. Краткий очерк музейного строительства в Витебске / В. Краснянский // Віцебскі сшытак / Заснав.: Віцеб. абл. краязн. музей, Віцеб. абл. краязн. аб'яднанне. – Мінск, 1995. – С. 206-211.
17. Ксяневіч, Ю. Аб супрацоўніках БДМ – ахвярах сталінскіх рэпрэсій / Ю. Ксяневіч // Музейны веснік: вып. 3 / Укл. Н. Калымага, А. Ладзісаў; Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2006. – С. 9-24.
18. Ксяневіч, Ю. Дзяржаўная палітыка ў галіне музейнай справы ў БССР 1918–1941 гг. і Беларускі дзяржаўны музей / Ю. Ксяневіч // Музейны веснік: вып. 3 / Укл. Н. Калымага, А. Ладзісаў; Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2006. – С. 5-9.
19. Луцкевіч, А. Беларускі музэй імені Івана Луцкевіча. – [Рэпрынт. выд.]. – Мн.: Беларус. кооп.-выд. т-ва «Адраджэньне», 1992. – 16 с.
20. Мікіцінскі У. Слуцкі раённы краязнаўчы музей / У. Мікіцінскі // Наш край. – 1928. – № 1. – С. 28 – 29.
21. Музей і развіццё гістарычнага кразнаўства. Матэрыялы рэспубліканскай навукова-практычнай канферэнцыі «Музей і развіццё гістарычнага

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

краязнаўства, прысвечанай 70-годдзю гродзенскага дзяржаўнага гісторыка-археалагічнага музея. 8-9 кастрычніка 1990 г. – Гродна: ГОУТ, 1990. – С. 3 – 9.
22. Огай, М. Н. История и судьба «храма муз» / М. Н. Огай // Краведческие записки (у 80-летию Гомельского областного краеведческого музея) / Гомельский обл. краевед. музей. – Гомель, 2000. – С. 3-6.
23. Сташэўскі, Т.А. Магілёўскае аддяленьне дзяржаўнага беларускага музэю / Т. Сташэўскі // Магілёўшчына: Неперыяд. орган т-ва краязнаўства: [Зборнік] / Пад кіраўніцтвам і рэд. А. М. Беларусава. – Магілёў, 1927. – Т.1. – С. 102-104.
24. Чыгрын, С. Генерал ... ад краязнаўства / С. Чыгрын // Беларуская мінуўшчына. – 1995. –№3. – С. 54-58.
25. Швед, В. В. Штрыхі да партрэта Юзафа Ядкоўскага / В. В. Швед // Краязнаўчыя запіскі. Зборнік артыкулаў да 75-годдзя ГДГАМ. – Гродна, 1995. – С. 86 – 92.
26. Шода, Т. А. «Будущий счастливый обладатель» / Т. А. Шода // Краеведческие записки (у 80-летию Гомельского областного краеведческого музея) / Гомельский обл. краевед. Музей. – Гомель: ГОКМ, 2000. – С. 6 – 15.
27. Яніцкая, М. Стан музейнай справы ў БССР ў 20-30 гады / М. Яніцкая // Вяртанне – 2: Артыкулы, дакументы і архіўныя матэрыялы па праблемах пошукаў і вяртання нацыянальных каштоўнасцей, якія знаходзяцца за межамі Рэспублікі Беларусі / Беларус. фонд культуры. – Мн., 1994. – С. 27-40.

Тэма 5. *Музейная справа на тэрыторыі Беларусі ў другой палове XX – пачатку XX ст.*

1. Аднаўленне музейнай справы на тэрыторыі Беларусі ў першыя пасляваенныя дзесяцігоддзі. Агульная характарыстыка.
2. Асаблівасці развіцця музейнай справы ў перыяд «адлігі» (сярэдзіна 1950-х – канец 1960-х гг.).
3. Музейная справа перыяду «развітага сацыялізму» (1970-я – сярэдзіна 1980-х гг.).
4. Музейная справа ў Беларусі ў постсавецкі перыяд: агульная характарыстыка і тэндэнцыі развіцця.
5. Распрацоўка нарматыўна-прававой базы музейнай справы ў Беларусі ў канцы XX – пачатку XXI ст.
6. Ведамасныя музеі, тэматыка збораў і накірункі дзейнасці.
7. Месца прыватных музеяў у музейнай сетцы краіны.

Літаратура.

1. Беларускія музеі. Гісторыя. Хроніка. Сучаснасць / уклад. А. М. Калбаска; Бел. ін-т праблем культуры. – Мн.: БелІПК, 1998. – 130 с. – (Музейныя сшыткі: навук.-метад. зб.; вып. 4).
2. Бяспалая, М. А. Музей у сацыякультурнай прасторы рэгіёна / М. А. Бяспалая // Культура. Наука. Творчество : сб. науч. ст. / Белорус. гос. ун-т культуры и искусств [и др.]. – Минск, 2012. – [Вып. 6] : VI Международная научно-практическая конференция, Минск, 10–11 мая 2012 г. – С. 449–455.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

3. Гужалоўскі, А.А. Музеі Беларусі (1941–1991) / А. А. Гужалоўскі. – Мн.: НАРБ, 2004. – 218 с.
4. Гужалоўскі, А. А. Гісторыя музейнай справы Беларусі : вучэбна-метадычны дапаможнік для студэнтаў вышэйшых навучальных устаноў, якія навучаюцца па спецыяльнасці 1-23 01 12 «Музейная справа і ахова гісторыка-культурнай спадчыны (па напрамках)» / А. А. Гужалоўскі. – Мінск : Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт, 2012. – С. 273-300.
5. Гужалоўскі, А. Перспектывы развіцця музейнай сеткі / А. Гужалоўскі // Acta Anniversaria : зб. навук. пр. / Нац. гіст.-культур. музей-запаведнік «Нясвіж». – Нясвіж, 2016. – Т. 2. – С. 256–270.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

4. РАЗДЗЕЛ КАНТРОЛЮ ВЕДАЎ

4.1. Заданні да самастойнага вывучэння

Тэма 1. *Крыніцазнаўства і гістарыяграфія гісторыі музейнай справы*

Літаратура.

1. Грицкевич, В.П. История музейного дела до конца XVIII в. / В. П. Грицкевич. – СПБ.: СПбУКИ, 2004. – С. 24–59.
2. Грицкевич, В.П. История музеев мира: учеб. пособие для студентов ист. фак-тов / В. П. Грицкевич, А. А. Гужаловский. – Мн.: БГУ, 2003. – С. 11-20.
3. Музейное дело в России. Под ред. М. Е. Каулен (отв. ред.), И. М. Коссовой, А. А. Сундиевой. – М.: Издательство «ВК», 2005. – 2-е изд. – С. 12, 20.

Тэма 2. *Старажытнабеларускае збіральніцтва. Гісторыя скарба ВКЛ*

Літаратура.

1. Грицкевич, В. П. История музеев мира. Учебн. пособие для студентов ист. факт. / В. П. Грицкевич, А. А. Гужаловский. – Мн.: БГУ, 2003. – С. 40–44.
2. Гужалоўскі, А. А. З гісторыі музейнай справы ў Беларусі / А. А. Гужалоўскі // Беларускія музеі. Гісторыя. Хроніка. Сучаснасць / уклад. А. М. Калбаска; Бел. ін-т праблем культуры. – Мн.: БелІПК, 1998. – С. 15-17. – (Музейныя сшыткі: навук.-метад. зб.; вып. 4).
3. Гужалоўскі, А.А. Нараджэнне беларускага музея / А. А. Гужалоўскі. – Мн.: НАРБ, 2001. – С. 13–16.
4. Длугош, Я. Грюнвальдская битва [пер. с лат.] Изд. под. Г. А. Стритановский [и др. Примеч. Б. В. Казанского и Л. В. Разумовской]. – М.-Л.: Изд-во Акад. наук. СССР, 1962. – С. 36.
5. Житие Блаженные Еўфросинии, игуменьи Вседержителя Святаго Спаса во граде в Полоцке // Коршунаў, А. Ф. Хрэстаматыя па старажытнай беларускай літаратуры: вучэб. Дапам. для філалаг. фак. выш. навуч. устаноў / пад рэд. І. П. Яроменка, В. В. Барысенкі. – Мн.: Вучпедвыд БССР, 1959. – С. 77.
6. Калбаска, А. М. Перадмузейныя формы збіральнцітва і калекцыянерства першабытных насельнікаў на Беларусі / А. М. Калбаска // Беларускія музеі. Гісторыя. Хроніка. Сучаснасць / уклад. А. М. Калбаска; Бел. ін-т праблем культуры. – Мн.: БелІПК, 1998. – С. 5–14. – (Музейныя сшыткі: навук.-метад. зб.; вып. 4).
7. Хроника Быховца: памятники средневековой истории народов Центр. и Вост. Европы (Редкол.: М. Н. Тихомиров (гл. ред.) и др. – Москва: Наука, 1966. – С. 42.

Тэма 3. *Лёс калекцый магнацкіх родаў Беларусі*

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Літаратура.

1. Гужалоўскі, А.А. Нараджэнне беларускага музея. / А. А. Гужалоўскі. – Мн.: НАРБ, 2001. – С. 16-20.
2. Гужалоўскі, А. З гісторыі рабункаў Нясвіжскага замка / А. Гужалоўскі // Спадчына. – 1993. – №2. – С. 20-21.
3. Нясвіжскія зборы Радзівілаў: іх фарміраванне, гістарычны лёс, цяперашняе месцазнаходжанне і шляхі выкарыстанне / Рэдкал.: А. Мальдзіс (гал. рэд.) і інш. – Мн.: «Беларускі фонд культуры», 2002. – 368 с.
4. Яніцкая, М. Драматычныя лёсы каштоўнасцей Нясвіжскага замка / М. Яніцкая // Вяртанне – 2: Артыкулы, дакументы і архіўныя матэрыялы па праблемах пошукаў і вяртання нацыянальных каштоўнасцей, якія знаходзяцца за межамі Рэспублікі Беларусі / Беларус. фонд культуры. – Мн.: БФК, 1994. – С. 19 – 27.
5. Яніцкая, М. Разрабаваныя скарбы нясвіжскага замка / М. Яніцкая // Роднае слова. – 1997. – №6. – С. 135–144.
6. Яніцкая, М. Што напаткала сапяжанскі збор / М. Яніцкая // Рэстытуцыя культурных каштоўнасцей: праблемы вяртання і сумеснага выкарыстання (юрыдычныя, навуковыя і маральныя аспекты). Матэрыялы Міжнарод. навук. канферэнцыі. Мінск, 19–20 чэрвеня 1997 г. / пад рэд. А. Мальдзіса. – Мн.: ННАЦ імя Ф. Скарыны. – С. 303 – 306.

Тэма 4. *Развіццё музейнай справы ў СССР у 1917–1941 гг.*

Літаратура.

1. Грицкевич, В. П. История музеев мира. Учебн. пособия для студентов ист. факт. / В. П. Грицкевич, А. А. Гужаловский. – Мн.: БГУ, 2003. – С. 218–232.
2. Жуков, Ю.Н. Становление и деятельность советских органов охраны памятников истории и культуры, 1917–1920 гг. / отв. ред. Н. М. Катунова; АН СССР, Ин-т истории СССР. – М.: Наука, 1989. – 301 с.
3. Каулен, М. Е. Музеи-храмы и музеи-монастыри в первое десятилетие Советской власти / М. Н. Каулен. – М.: «Луч», 2004. – 165 с.
4. Кузина, Г. А. Государственная политика в области музейного дела в 1917-1941 / Г. А. Кузина // Музей и власть : [Сборник : В 2 ч.]. – Ч. 1. / Отв. ред. С. А. Каспаринская. – М. : НИИК, 1991. – С. 140-156.
5. Музейное дело в России / под ред. Каулен М. Е. (отв. ред.); Коссовой И. М., Сундиевой А. А. – М.: Издательство «ВК», 2005, 2-е изд. – С. 131-158.
6. Основы музееведения: Учебное пособие / отв. ред. Э. А. Шулепова. – М.: ЕдиториалУРСС, 2005. – С. 175 – 176.
7. Юренева, Т. Ю. Музееведение: Учебн. для высшей школы / Т. Ю. Юренева. – М.: Академический проект, 2003. – С. 273–305.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

4.2. Тэставыя заданні

Тесты по учебной дисциплине «История музейного дела»

#Автором первой работы историко-музееведческого характера «Заголовки или заглавия обширнейшего театра», изданной в 1565 г. в Мюнхене, был
- А. М. Разгон
- К. Линней
+ С. Ф. Кихельберг
- И. Грессе
- В. П. Грицкевич

#Термин «мусейон» в буквальном переводе с древнегреческого языка означает
+ место, посвящённое музам
- научно-исследовательский центр
- древнегреческий театр
- картинная галерея
- учебное заведение

#Что не было характерно для развития музейного дела в эпоху Античности
- предпринимались попытки решить проблему хранения и реставрации предметов искусства
- прозвучал призыв сделать общественным достоянием частные собрания произведений искусства
- впервые стали апробироваться различные принципы экспонирования предметов искусства
+ были созданы музеи как особые учреждения
- происходит становление института частного коллекционирования

#Место хранения произведений живописи в Древней Греции называлось
- вундеркамера
+пинакотека
- храм
- музей
- галерея

#«Пинаки» в переводе с греческого языка это
- гравюры
- так называли в Древней Греции коллекционеров живописи
+ картины, выполненные на деревянных или терракотовых досках восковыми красками
- синоним к слову «музей»
- фамилия одного из древнегреческих коллекционеров

#Древнегреческая пинакотека находилась

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

+на афинском Акрополе в специальном здании
- в Дельфах
- в Александрии
- в Риме
- в Олимпии

#Среди выдающихся пансионеров Александрийского мусейона был прозванный «Коперником Античности» Аристарх _______
- Афинский
- Фивский
+ Самосский
-Александрийский
- Пергамский

#Для обозначения коллекции гемм употребляли термин
- пинакотека
- глиптотека
+ дактилиотека
- вундеркамера
- специального термина вообще не существовало

#Каким образом в Древнем Риме формировали коллекции римские военачальники
+ в результате военных походов
- приобретали в антикварных магазинах
- получали в наследство
- проводили археологические изыскания
- приобретали за деньги во время аукционов

#Предметы, которые приносились в жертву богам и хранились в храмах, назывались
+ вотивные
- храмовые
- государственные
- трофеи
- сувениры

#Распределением предметов музейного значения по храмам в Древнем Риме занимался
+ цензоры
- императоры
- научные сотрудники
- библиотекари
- храмовые служители

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

#Надсмотр за общественные постройками, где хранились предметы музейного значения, осуществляли
- консулы
- императоры
- ораторы
+эдилы
- сенаторы

#Домузейные коллекции в древней Греции были преимущественно
- частными
+ общественными
- храмовыми
- коллекций в Древней Греции не было вообще
- императорскими

#Мусейон и библиотека в Пергаме были созданы
+Атталидами
- Птолемеями
- Габсбургами
- Медичи
- Романовыми

#Основателем Александрийского мусейона является
- Марк Антоний
- Александр Македонский
- Пифагор
- Клеопатра
+Птолемей I Сотер

#Портик Метелла (или – Постройки Октавии) – это здание для
- проведения торговли
+демонстрации трофейных художественных ценностей
- проведения развлекательных мероприятий
- для занятия спортом
- для проведения учебных занятий

#Кто из римских императоров предложил передать собственные частные коллекции в общественное пользование
+Юлий Цезарь
- Нерон
- Октавиан Август
- Константин Великий
- никто из римских императоров не выступал с таким предложением

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

#Разорил Храм Зевса в Олимпии, его сокровища и включил их в свою собственную коллекцию
- Юлий Цезарь
+ Луций Корнелий Сулла
- Александр Македонский
- Цицерон
- Птолемей I Сотер

#Автор классификации домузейных собраний
- Дж. Вазари
- К. Найкель
- Павсаний
+А. Уиттлин
- Геродот

#Частное коллекционирование как целенаправленное явление появилось
+в Древнем Риме
- в Древней Греции
- на Древнем Востоке
- в Италии в эпоху Возрождение
- в Восточной Европе в эпоху Средневековья

#Произведения древнегреческой живописи на деревянных или терракотовых досках назывались
- геммы
- гермы
+пинаки
- вакфа
- амфора.

#Ведали вотивными дарами в Античности
- рабы
- жрецы
+ специальные служители
- правители
- боги

#Кто из римских императоров создал на своей вилле в Тиволи прообраз музея под открытым небом
- Нерон
+Адриан
- Юлий Цезарь
- Тиберий
- Октавиан Август

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

#«Памятники Асиния Поллиона» – это
+первая в Риме публичная галерея с портретами великих людей
- некрополь
- библиотека
- мастерская по изготовления надгробий
- академия наук.

#Со временем в Риме начинают разрабатываться и апробироваться принципы наиболее выигрышного и эффектного показа посвятительных даров. Этим целям объективно служили временные выставки, которыми
- знаменовали начало правления очередного императора
- предваряли празднование Нового года
+ украшали форум во время празднеств
- предваряли аукционы
- украшали храмы

#Коллекция Аристотеля, которую он создал при помощи Александра Македонского, по своему профилю была
+ естественнонаучная
- научно-техническая
- историческая
- художественная
- литературная
#Коллекции христианских реликвий начали создаваться
- в эпоху эллинизма
- в эпоху нового времени
+ в эпоху Средневековья
- в эпоху Возрождения
- в древности.

#Коллекционерами предметов музейного значения в эпоху Средневековья не являлись
- правители государств
- папа римский
+ представители третьего сословья
- монастыри
- церковь

#Специальные приспособления для хранения и транспортировки мощей святых
+реликварии
- сундуки
- шкафы
- шкатулки
- рюкзаки

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

#Самая известная сокровищница средневековой Японии называлась
- Шаолинь
+Сёсоин
- Киото
- музей
- оружейная палата

#Что представляло наибольший интерес для китайских коллекционеров в эпоху Средневековья
+ произведения каллиграфии
- естественнонаучные образцы
- произведения античных мастеров
- берестяные грамоты
- образцы клинописи

#Обстоятельства появления светских средневековых сокровищниц и их содержимое свидетельствуют о том, что для них не было характерно
- они возникали как хранилища материальных ценностей
- они служили важнейшим источником финансирования военных и государственных расходов
+ состав их собраний носил постоянный характер
- состав их собраний носил подвижный характер
- чаще всего они носили комплексный характер

#Где создавались сокровищницы в мусульманском мире в Средние века
- при дворцах
- при караван-сараях
- при храмах
+ возле захоронений мусульманских мучеников
- сокровищниц в мусульманском мире не было совсем

#Имущество, переданное или пожертвованное в дар, в мусульманском мире называлось
+ вакфа
- вотивы
- подарок
- трофей
- сувенир

#Какое здание в Древнем Риме было построено исключительно для демонстрации трофейных художественных ценностей
- Колизей
- храм Мира
- золотой дворец Нерона
+ портик Метелла

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

- термы Каракаллы

#Основной фактор возникновения домузейных собраний в эпоху средневековья
- социальный
+ религиозный
- экономический
- научный
- культурный

#Сокровищница Карла Великого располагалась
+ в Аахенской капелле
- в Лувре
- в Версале
- в Ватикане
- в Тауэре

#Церковное собрание в православной традиции имеет название
+ ризница
- музей
- сокровищница
- хранилище
- крипта

#Помещение для хранения нумизматических коллекций
+ мюнцкабинет
- кунсткамера
- студиоло
- пинакотека
- галерея.

#Помещение для хранения необычных вещей вроде рога единорога или мумий
- мюнцкабинет
- кунсткамера
- пинакотека
- галерея
+ вундеркамера

#Помещение для хранений произведений искусства и предметов, созданных человеком
- музей
- вундеркаменра
- натураленкамера
+ кунсткамера
- шацкамера

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

#В эпоху Возрождения для обозначения коллекций живописи использовали термин
- вундеркамера
- антиккамера
+ пинакотека
- глиптотека
- студиоло

#Самое известное произведение декоративно-прикладного искусства из собрания Спасо-Евфросиниевского женского монастыря в Полоцке
- Туровское Евангелие
- Повесть временных лет
- кубок французских и английских королей
+ крест Лазаря Богши
- шапка Мономаха

#Первое летописное упоминание об Оружейной палате Московского Кремля относится к
+ 1547 г.
- 1047 г.
- 1380 г.
- 1242 г.
- 1410 г.

#Первый общедоступный музей в Риме был создан в 1471 г. по инициативе
- Лоренцо Медичи
+ Пия IV
- Николо Кресченти
- Юлия II
- Юлия Цезаря

#Первым использовал термин «Ренессанс»
+ Д. Вазари
- Л. да Винчи
- Ф. Петрарка
- Витрувий
- К. Маркс

#В основу галереи Уфицци была положена коллекция
- римских пап
+ рода Медичи
- рода Гонзаго
- одного из римских императоров
- коллекция местной Академии изящных художеств

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

#Частное коллекционирование в эпохе Возрождения начало развиваться раньше всего
- в Германии
+ в Италии
- в России
- в Великом Княжестве Литовском
- в Англии

#Студиоло эпохи Возрождения можно охарактеризовать как
- собрание природных чудес
+ совокупность библиотеки и художественной коллекции
- магазин
- кабинет для проведения свободного времени в компании единомышленников
- лаборатория

#Для обозначения коллекции античных памятников в эпоху Возрождения использовали термин
- пинакотека
- галерея
+ антикварий
- музей
- вундеркамера

#Кто из нижеперечисленных лиц не был итальянским коллекционером в эпоху Возрождения
+ Габсбурги
- Медичи
- Ф. да Монтефельтро
- Изабелла д'Эсте
- Римские папы

#Где были сконцентрированы музейные коллекции Римских пап
- на территории римских форумов
- в Пантеоне
- на территории Колизея
+ на Ватиканском холме
- в золотом дворце Нерона

#В середине XX в. в музей превратилась знаменитая сокровищница, возникшая в VIII в. рядом с усыпальницей отравленного врагами шиитского имама Резы на северо-востоке Ирана в
+ Мешхеде
- Неджефе
- Тегеране
- Багдаде

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

- Мосуле

#Знаменитая коллекция скульптуры в Венеции в эпоху Возрождения принадлежала
- Лоренцо Медичи
- Изабелле д'Эсте
+ Джованни Гримани
- римским папам
- Шипионе Боргезе

#В период Возрождения происходит
- появление Александрийского мусейона
+ возникновение музея как социокультурного института
- создание сети общедоступных музеев
- проведение всемирных выставок, на основе которых создавались музеи декоративно-прикладного искусства
- планомерное уничтожение античных памятников под влиянием церкви

#Первым публичными музеем на территории Европы, возникшим в эпоху Возрождения, является
+ Капитолийский музей в Риме
- Оружейная палата Московского Кремля
- Лувр в Париже
- Эшмолеан-музеум в Оксфорде
- Галерея Уфицци во Флоренции

#Кто из перечисленных коллекционеров не сформировал природоведческое собрание в эпоху Возрождения в Италии
- М. Меркати
- У. Альдрованди
+ Джон Традескант-младший
- Ф. Императо
- Ф. Кальчолари.

#Династия императоров, которая правила в Священной Римской империи германской нации, а в XVI–XVII вв. и в Испании, а также имела права приоритетного приобретения художественных ценностей в Италии и Нидерландах
- Бурбоны
- Тюдоры
+ Габсбурги
- Романовы
- Ветины

#Первые домузейные коллекции на территории Беларуси

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

+ княжеские собрания в Полоцке
- собрания Радзивиллов
- сокровищница Великого Княжества Литовского
- собрания Сапегов
- собрание при губернских статистических комитетах

#В каком белорусском городе началось формирование сокровищницы Великого Княжества Литовского
- в Полоцке
- в Минске
+ в Новогрудке
- в Гродно
- в Турове

#Какой термин использовали для обозначения государственной сокровищницы в эпоху Возрождения и Просвещения
- кунсткамера
- музей
- мюнцкабинет
+ шацкамера
- пинакотека

#Какой из нижеперечисленных музеев сформировался на основе частного собрания французских монархов
- Старая Пинакотека
+ Лувр
- Музей д'Орсе
- Музей французских памятников
- Галерея Уфицци

#Первым публичных музеев на территории Великобритании был
- Британский музей
- Национальная галерея в Лондоне
+Эшмолеан-музеум
- музей мадам Тюссо
- королевская коллекция Карла I

#Для эпохи Просвещения характерно
- возникновение музея как социального института
- возникновение домузейного собирательства
+ формирование музея как социального института
- негативное отношение к памятникам античности
- создание сети общедоступных музеев

#Во время своего путешествия в Европу в Лондоне Петр I посетил

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

- Британский музей
- Галерею Тейт
+ Тауэр с его собранием оружия и королевской сокровищницей
- Национальную галерею
- Музей Виктории и Альберта

#Государственный Эрмитаж в Санкт-Петербурге был основан
- Петром I
- Иваном Грозным
- В. И. Лениным
+ Екатериной II
- согласно постановлению СНК СССР

#Известная художественная галерея, которая размещалась в Париже во дворце Пале Кардиналь, была создана
- Франциском I
+ А. Решильё
- Людовиком XIII
- по решению Конвента после Великой французской революции
- одним из римских пап

#Первым публичным музеев на территории Российской империи был
- Оружейная палата Московского Кремля
+ Кунсткамера в Санкт-Петербурге
- Государственный политехнический музей в Москве
- Государственный Эрмитаж в Санкт-Петербурге
- Государственная Третьяковская галерея

#Кунсткамера в Санкт-Петербурге была основана по инициативе
- Николая II
+ Петра I
- М. В. Ломоносова
- Екатерины II
- Павла I

#Основными формами пополнения собраний Оружейной палаты Московского Кремля не являлись
+научные экспедиции
- трофеи побед русской армии
- деятельность кремлёвских мастеров
- подарки зарубежных послов
- передачи на вечное хранение личных вещей представителей семьей Рюриковичей и Романовых

#Собрание каких правителей легло в основу Старой Пинакотеки в Мюнхене

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

+Виттельсбахов
- Габсбургов
- Тюдоров
- Бурбонов
- Медичи

#Кто из известных белорусских поэтов и краеведов XIX ст. оставил подробное описание собрания Радзивиллов в Несвиже
- К. П. Тышкевич
- Н. Я. Никифоровский
+У. Сырокомля
- П. М. Шпилевский
- Т. Е. Нарбут

#В основу Британского музея было положено собрание
- Карла I
+ Х. Слоуна
- Р. Уолпола
- Генриха VIII Тюдора
- Г. Тейта

#В 1709 г. по распоряжению Петра I в отдельном помещении Адмиралтейства стали собирать модели и чертежи морских судов. Так появилась Модель-камера. В 1805 г. по решению Александра I Модель-камера была преобразована в
+ Морской музей (теперь - Центральный военно-морской музей имени Петра Великого)
- Кунсткамеру
- Государственный политехнический музей
- Военно-исторический музей артиллерии, инженерных войск и войск связи
- Военно-медицинский музей

#Что было характерно для магнатских собраний Беларуси
- собрание было открыто для публики
- проводилась планомерная работа по изучению собрания
- была создана экспозиция, которая представляла все этапы развития белорусской культуры
+ собрание носило универсальный характер
- активная работа по комплектования собрания

#Кунсткамера в Санкт-Петербурге была создана в
- 1812 г.
- 1547 г.
- 1764 г.
+ 1714 г.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

- 1872 г.

#Какой из магнатских родов Беларуси сконцентрировал свои собрания в Несвижском замке
- Ходкевичи
+ Радзивиллы
- Сапеги
- Прозоры
- Кишки

#В немецком языке синонимом слова «кабинет» было
- пинакотека
- галерея
- студиоло
+ камера
- кондиториум

#Чья коллекция располагалась в имении «Верки» под Вильней
- И. Л. Хрептовича
+И. Я. Масальского
- К. П. Тышкевича
- Радзивиллов
- Сапегов

#Первые учебные коллекции на территории Беларуси были созданы при
- БГУ
- Горыгорецком земледельческом институте
- БГУКИ
- Виленском университете
+ Полоцком иезуитском коллегиуме

#Создателем музея при Гродненской медицинской академии был
- С. Юндил
- А. К. Яблоновская
+ Ж. Э. Жилибер
- Е. Р. Романов
- Н. Радзивилл Чёрный

#Создание первых домузейных коллекций при учебных заведениях Беларуси относится к
- эпохе Возрождения
- периоду между Первой и Второй мировыми войнами
- эпохе Средневековья
+ к эпохе Просвещения
- пореформенному периоду, т. е. в конце XIX в.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

#В каком здании коллекции Санкт-Петербургской кунсткамеры находились первоначально
- в Зимнем дворце
+ в Летнем Дворце Петра I
- для нее сразу построили специальное здание
- на территории Петропавловской крепости
- в одном из зданий Смольного монастыря

#Какому министерству подчинялись музеи в БССР, начиная с 1953 г.
- министерству образования
+ министерству культуры
- внутренних дел
- министерству иностранных дел
- министерству торговли

#Основателем Гродненского государственного историко-археологического музея является
+ Ю. Ядковский
- Г. И. Пех
- И. И. Стабровский
- Е. Р. Романов
- Ю. Пилсудский

#Первый мемориальный музей на территории Беларуси был посвящён
- А. Мицкевичу
+ Ю. Немцевичу
- Я. Купале
- Я. Коласу
- Ф. Богушевичу

#Музей «Зелёные своды» находится в
- Франции
+ Германии
- России
- Италии
- музея с таким названием вообще не существует

#Возникновение панорам как формы преставление исторических сюжетов в музее относится к
- эпохе Средневековья
- эпохе Возрождения
+ Эпохе Просвещения
- межвоенному периоду
- эпохе Античности

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

#В переводе с французского слово «эрмитаж» означает
- музей
+ приют отшельника
- галерея
- комната для увеселений
- столовая

#Датой основания Государственного Эрмитажа в Санкт-Петербурге считается
- 1714 г.
- 1547 г.
+1764 г.
- 1863 г.
- 1872 г.

#Гродненский государственный историко-археологический музей в 1922-1990 гг. размещался в
- специальном построенном для него здании
+ Старом замке
- Новом замке
- Борисоглебской церкви
- Большой хоральной синагоге
#Республиканский музей атеизма и истории религии первоначально находился в
- Минске
- Гродно
+ Полоцке
- Бресте
- в БССР никогда не было подобного музея

#Сколько музеев-заповедников в Республике Беларусь действует на сегодняшний день
- пять
+ три
- два
- один
- В Республике Беларусь отсутствуют музеи-заповедники

#Государственный музей истории Великой Отечественной войны был основан
- 1914 г.
- 2014 г.
+ 1943 г.
- 1985 г.
- 1964 г.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

#Автор проекта здания Государственного исторического музея в Москве на Красной площади
+ В. О. Шервуд
- Р. И. Клейн
- Б. Растрелли
- Л. фон Кленце
- В. И. Баженов

#Автор первой экспозиции Государственного исторического музея в Москве
+И. Е. Забелин
- П. М. Третьяков
- В. О. Ключевский
- Александр III
- В. М. Васнецов

#В основу Государственного исторического музея в Москве были положены предметы из
- коллекции семьи Романовых
- предметы из Оружейной палаты
+ Севастопольского отдела Политехнической выставки в Москве
- собрания Н. П. Румянцева
- собрания Радзивиллов

#Государственный исторический музей в Москве был основан в
- 1547 г.
+1872 г.
- 1831 г.
- 1764 г.
- 1917 г.

#В каком году был основан Румянцевский музей в Санкт-Петербурге
- 1861 г.
- 1764 г.
+1831 г.
- 1852 г.
- 1872 г.

#Назовите автора нереализованного проекта Национального русского музея в первой половине XIX в.
+ Ф. Аделунг
- П. А. Флоренский
- Н. Ф. Фёдоров
- А. М. Разгон
- З. А. Волконская

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

#Старая Пинакотека в Мюнхене была открыта для публики
- 1772 г.
- 1756 г.
+ 1836 г.
- 1714 г.
- 1793 г.

#В каком году был основан Старый музей в Берлине
- 1772 г.
- 1756 г.
+ 1830 г.
- 1714 г.
- 1793 г.

#Пергамский музей в Берлине был создан для экспонирования
+ Пергамского алтаря Зевса
- бюста Нефертити
- скульптур Парфенона
- Розеттского камня
- остатков Александрийской библиотеки

#В каком году был открыт для публики Русский музей в Санкт-Петербурге
- 1872 г.
+ 1898 г.
- 1764 г.
- 1714 г.
- 1831 г.

#В каком году была основана Третьяковская галерея
+ 1852 г.
- 1764 г.
- 1893 г.
- 1881 г.
- 1912 г.

#В каком году был основан Музей Виктории и Альберта
- 1897 г.
+ 1852 г.
- 1753 г.
- 1714 г.
- 1824 г.

#Когда состоялась первая Всемирная выставка в Лондоне
+ 1851 г.
- 1829 г.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

- 1893 г.
- 1872 г.
- 1900 г.

#На основе коллекций первой Всемирной выставки в Лондоне в 1851 г. был основан
- Галерея Тейт
- Национальная галерея в Лондоне
+ Музей Виктории и Альберта
- Британский музей
- коллекции выставки были возвращены владельцам

#Музей Виктории и Альберта по своему профилю
- естественнонаучный
- научно-технический
+ художественный (музей декоративно-прикладного искусства)
- общеисторический
- историко-мемориальный (посвящён королеве Виктории и принцу-консорту Альберту)

#На хуторе Фатынь Витебской губернии в конце XIX – начале XX в. размещалось природоведческое собрание, которое было создано
- А. К. Яблоновской
- В. В. Ельским
- К. И. Тизенгаузом
+ И. К. Морозом
- К. фон Гибенталем

#Инициатором и создателем Музея изящных искусств при Московском государственном университете (сейчас – Музей изобразительных искусств имени А. С. Пушкина) был
- И. А. Морозов
- П. М. Третьяков
+ И. В. Цветаев
- А. А. Бахрушин
- С. М. Щукин

#Где размещался частное собрание Э. фон Гуттен-Чапского
- в Минске
- в Логойске
+ в Станьково
- в Вильнюсе
- в Борисове

#По своему профилю собрание Э. фон Гуттен-Чапского было

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

- историко-археологическое
- историко-этнографическое
+ нумизматическое
- художественное
- естественнонаучное

#Самое крупное и известное историческое собрание в Витебске, созданное в конце XIX – начале XX ст., принадлежало
- А. А. Плятеру
- Г. Х. Татуру
+ В. П. Федоровичу
- И. Х. Колодееву
- А. К. Ельскому

#Кто являлся создателем первой и единственной частной научно-технической коллекции на территории Беларуси
+ Г. М. Юрченко
- А. А. Плятер
- Г. Х. Татур
- А. К. Ельский
- Я. К. Мороз

#Какой из нижеперечисленных музеев не был создан на основе частного собрания монарха
- Лувр
- Прадо
+ Британский музей
- Галерея Уфиции
- Дрезденская галерея

#Коллекция британского собирателя Эштана Левера была по своему профилю
- художественной
- научно-технической
+ естественнонаучной
- исторической
- комплексной

#В каком государстве впервые в истории было создано национальное объединение музейных специалистов
+ Великобритании
- России
- Германии
- США
- Франции

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

#Когда в Республике Беларуси был принят Кодекс о культуре, которые объединил в один нормативный документ закон о музеях и музейном фонде и другие законодательные акты в сфере культуры
- 1991 г.
+2016 г.
- 1992 г.
- 1977 г.
- 2011 г.

#Известный археолог, коллекционер, владелец и создатель уникального собрания в Минске в конце XIX – начале XX в.
- В. П. Федорович
- А. Р. Бродовский
+Г. Х. Татур
- К. И. Тизенгауз
- Э. фон Гуттен-Чапский

#Где находится единственный в Республике Беларуси Музей истории медицины Беларуси
- Гродно
- Витебске
+ Минске
- Полоцке
- Гомеле

#Чья коллекция стала основой Виленского музея древностей
- И. И. Луцкевича
- В. П. Федоровича
+ Е. П. Тышкевича
- И. Л. Хрептовича
- Радзивиллов

#В каком высшем учебном заведении в Республике Беларусь в 1992 г. впервые начали готовить специалистов в сфере музейного дела и охраны историко-культурного наследия
- Белорусском государственном университете культуры и искусств
+ Белорусском государственном университете
- Гродненском государственном университете имени Янки Купалы
- Белорусском государственном педагогическом университете имени Максима Танка
- Витебском государственном университете имени П. М. Машерова

#Галерея Питти расположена
- в Венеции
- в Риме

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

+ во Флоренции
- в Милане
- в Падуе

#Первый церковно-археологический музей на территории Беларуси был открыт в
- Минске
+ Витебске
- Могилёве
- Климовичах
- Гродно

#Когда был основан первый в мире музей под открытым небом
- 1872 г.
+1891 г.
- 1772 г.
- 1753 г.
- 1893 г.

#Кто был основателем первого в мире музея под открытым небом
- Б. Ольсен
+ А. Хазелиус
- Ж. А. Ривьер
- В. фон Боде
- Д. В. Денон

#В каком году была открыта Лондонская национальная галерея
- 1852 г.
+1824 г.
- 1897 г.
- 1893 г.
- 1753 г.

#Какой из нижеперечисленных музеев был создан на основе коллекции Габсбургов
- Старый музей в Берлине
- Национальная галерея в Лондоне
+ Музей истории искусств в Вене
- Старая пинакотека в Мюнхене
- Пинакотека Брера в Милане

#В каком году был открыт Музей изящных искусств имени императора Александра III при Императорском Московском университете (ныне – Музей изобразительных искусств имени А. С. Пушкина)
+ 1912 г.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

- 1898 г.
- 1872 г.
- 1919 г.
- 1764 г.

#Какая новая профильная группа музеев появилась на территории России после Октябрьской революции
+ истории религии и атеизма
- литературные
- научно-технические
- комплексные
- естественнонаучные

#В каком из нижеперечисленных городов не было создано церковно-археологического музея
- Витебске
- Гродно
- Могилёве
- Минске
+ Бресте

#Кто стал инициатором создания музея Минского церковно-археологического музея
+ А. К. Снитко
- А. К. Ельский
- Г. Х. Татур
- К. Чапский
- Ю. Кобылинский

#К какой исторической эпохе относится зарождение музейного дела на территории Северной Америки
- эпохе Средневековья
- эпохе Возрождения
+ Эпохе Просвещения
- периоду между Первой и Второй мировыми войнами
- эпохе Античности

#В каком году был основан Витебский церковно-археологический музей
- 1867 г.
- 1918 г.
+1893 г.
- 1812 г.
- 1908 г.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

#Музеи какого профиля создавались при учительских семинариях в Беларуси во второй половине XIX – начале XX в.
- художественные
+ педагогические
- научно-технические
- естественнонаучные
- музеи истории религии

#Кто из белорусских общественных деятелей и поэтов подготовил проект Российского национального музея в первой половине XIX в.
+ Т. Зан
- А. Мицкевич
- В. Сырокомля.
- Я. Чечот
- К. Калиновский

#К какой эпохе относится зарождение и распространение частного коллекционирования в России
- эпохе Средневековья
- эпохе Возрождения
+ эпохе Просвещения
- периоду между Первой и Второй мировыми войнами
- эпохе Античности

#В каком году был создан ИКОМ – Международный совет музеев
- 1883 г.
+ 1946 г.
- 1926 г.
- 1945 г.
- 1872 г.

#Знаменитое собрание в Щорсах принадлежало
- А. Тизенгаузу
- Д. Радзивиллу
+ И. Хрептовичу
- И. Масальскому
- А. Яблоновской

#Какой из музеев в Париже не был открыт в первые годы после Французской буржуазной революции
- Национальный музей в Лувре
- Национальный музей естественной истории
- Национальная консерватория искусств и ремёсел
+ Музей человека в Париже
- Музей французских памятников

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

#Чья частная коллекция была эвакуирована из Вильни в Витебск в 1915 г., а в 1918 г. стала основой Витебского губернского музея
- И. И. Луцкевича
+ А. Р. Бродовского
- В. П. Федоровича
- К. И. Тизенгауза
- И. И. Собольщикова

#Самая известная в Российской империи и Беларуси частная коллекция, посвящённая русско-французским отношениям вообще и войне 1812 г. в частности размещалась
- в Москве
- в Минске
+ в Ново-Борисове
- в Залесье
- в Санкт-Петербурге
#Какая коллекция из собрания В. П. Федоровича в Витебске считалась лучшей в Российской империи в конце XIX – начале XX в.
- нумизматическая
- археологическая
+ масонская
- военно-историческая
- археографическая

#Церковно-археологический музей в Могилёве был основан
- 1907 г.
- 1831 г.
+ 1897 г.
- 1867 г.
- 1842 г.

#Церковно-археологический музей в Могилёве был создан по инициативе
- А. К. Ельского
+ Е. Р. Романова
- А. П. Сапунова
- Д. И. Довгяллы
- А. К. Сержпутовского

#В Великих Лётцах Витебской губернии в конце XIX – начале XX в. была создана естественнонаучная коллекция, которая принадлежала
- К. И. Тизенгаузу
- В. В. Ельскому
+ В. В. Адамову
- А. К. Яблоновской

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

- Я. К. Морозу

#В каком году был основан Виленский музей древностей
+ 1855 г.
- 1897 г.
- 1921 г.
- 1824 г.
- 1907 г.

#Коллекция братьев Константина и Евстафия Тышкевичей размещалась в
- Минске
- Витебске
- Поставах
+ Логойске
- Ново-Борисове

#Коллекция купца-старообрядца И. И. Собольщикова находилась в
- Ветке
- Гомеле
+ Витебске
- Минске
- Полоцке

#Первый учебный сельскохозяйственный музей на территории Беларуси был основан
- при Виленском университете
- при БГУ
+ при Горыгорецком земледельческом институте
- при Полоцком иезуитском коллегиуме
- при Гродненской медицинской академии

#Собрание И. Л. Хрептовича было передано его наследниками в
- Москву
- Варшаву
- Краков
+ Киев
- Санкт-Петербург

#Самая большая орнитологическая коллекция, созданная на территории Беларуси в начале XIX в., принадлежала
+ К. И. Тизенгаузу
- А. К. Яблоновской
- В. В. Ельскому
- Виленскому университету
- И. М. Слизеню

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

#Основателем музея при Полоцком иезуитском коллегиуме был
- Е. Р. Романов
+ Г. Грубер
- Ж. Э. Жилибер
- С. Баторий
- И. И. Стабровский

#Самый известное собрание наполеонистики в Российской империи в конце XIX – начале XX в. было создано
- А. К. Ельским
- Г. Х. Татуром
+ И. Х. Колодеевым
- Э. фон Гуттен-Чапским
- В. М. Шукевичем

#В экспозиции первого в мире государственного музея науки и техники – Парижской консерватории искусств и ремёсел была представлена значительная коллекция автоматов и механических игрушек известного французского изобретателя и механика XVIII в.
- А. Кирхера
- Ж. д'Аламбера
+ Ж. Вокансона
- Ж. Беррийского
- А. дю Соммерара
#Первая в Беларуси частная естественнонаучная коллекция, расположенная в имении Семятыче, была создана
- И. Масальским
- Ж. Э. Жилибером
+ А. К. Яблоновской
- К. И. Тизенгаузом
- И. М. Слизенем

#Какие из музеев получили в нацистской Германии наибольшее распространение
- естественнонаучные
- научно-технические
- общеисторические
+ военно-исторические
- художественные

#Первый крупный музей под открытым небом на территории США Гринфилд Виллидж был основан
- Дж. Вашингтоном
+ Г. Фордом

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

- Ч. Пиллом
- Дж. Рокфеллером
- С. Гуггенхаймом

#Какой государственный орган руководил музейным делом в Беларуси после Октябрьской революции
- наркомат внутренних дел
- наркомат иностранных дел
+ наркомат народного просвещения
- наркомат культуры
- наркомат юстиции

#Первый Всероссийский музейный съезд состоялся
- 1919 г.
+ 1930 г.
- 1912 г.
- 1872 г.
- 1925 г.

#В каком белорусском городе не было создано музея при губернском статическом комитете
- Минске
- Гродно
- Могилёве
+ Гомеле
- Витебске

#Центральный музей В. И. Ленина в Москве был основан
+ 1924 г.
- 1970 г.
- 1921 г.
- 1917 г.
- такого музея никогда не существовало

#Первый публичный естественнонаучный музей в США был основан в г. Чарльстоне в
+ 1773 г.
- 1870 г.
- 1547 г.
- 1972 г.
- 1939 г.

#Классификация музеев на шацкамеры, галереи, вундеркамеры, кунсткамеры, студио-музеумы и т. д. была предложена
- У. Вормом

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

- Т. Заном
+ К. Найкелем
- И. Д. Майором
- А. Уитллин

#В каком году был создан Метрополитен-музей в Нью-Йорке
- 1856 г.
+ 1870 г.
- 1773 г.
- 1939 г.
- 1941 г.

#«Метрополитен» – означает
- большой
- главный
+ столичный
- комплексный
- это фамилия основателя музея

#Известная женщина-коллекционер на территории Беларуси в конце ХУIII в.
- Эмилия Плятер
+ Анна Казимировна Яблоновская
- Мария Склодовская-Кюри
- Барабара Радзивилл
- в Беларуси никогда не было женщин-коллекционеров

#Директор Лувра в начале XIX в., который был назначен Наполеоном и значительно расширил собрание музея
- Г. Робер
- Ж.-Ф. Шампольон
+ Д. В. Денон
- Ж. Л. Давид
- Г. Шлиман

#Самое знаменитое произведение Галереи старых мастеров в Дрездене
- Л. Да Винчи. Портрет госпожи Лизы дель Джокондо. 1503-1519. Доска, масло
- Рембрант. Ночной дозор. 1642. Холст, масло
+ Рафаэль. Сикстинская мадонна. 1512-1513. Холст, масло
- Тициан. Даная. 1553-1554. Холст, масло
- П. Пикассо. Герника. 1937. Холст, масло

#В эпоху Возрождения помещения, где хранились коллекции чучел животных, ботанические коллекции и предметы антикварного характера назывались
- пинакотека
- галерея

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

- натуркамера
+ кабинет
- кунсткамера

#Какой из европейских монархов был владельцем крупнейшей коллекции реликвий святых и мучеников
- Людовик XIV
- Иоанн Добрый
+ Филипп II Испанский
- Карл I
- Франциск II

#Кто из нижеперечисленных английский монархов был самым одержимым коллекционером
- Генрих XVIII
- Георг III
+ Карл I
- Елизавета I
- Яков II

#Самое значительное домузейное собрание на белорусских землях в XVI–XVIII вв. принадлежало
- Огинским
+ Радзивиллам
- Сапегам
- Хадкевичам
- Тышкевичам

#Минский областной краеведческий музей, созданный 1959 г., находится в
- Минске
+ Молодечно
- Борисове
- Логойске
- Вилейке

#Первый в мире музей современного искусства появился
+ в конце XVIII – первой половине XIX в.
- в межвоенный период
- в эпоху Просвещения
- в послевоенный период
- в эпоху Возрождения

#В каком европейском городе крупнейшие музеи разместились на острове
- в Лондоне
- в Париже

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

- в Риме
+ в Берлине
- в Амстердаме

#Кто из известных художников стал организатором Музея современного искусства в Витебске в 1920 г.
+ М. З. Шагал
- И. Е. Репин
- Р. Р. Фальк
- В. Э. Борисов-Мусатов
- И. Э. Грабарь

#В каком белорусском городе в здании, оборудованном комнатой-сейфом, накануне Великой Отечественной войны хранился крест Е. Полоцкой
- в Минске
- в Полоцке
- в Гродно
+ в Могилёве
- в Гомеле

#Какой историко-революционный музей был открыт в Минске в 1923 г.
- Музей В. И. Ленина
- Музей революции
+ Дом-музей I съезда РСДРП
- Музей, посвящённый восстанию К. Калиновского
- Музей Ф. Э. Дзержинского

#Кто из белорусских краеведов и исследователей стал создателем краеведческого музея в Слониме в 1924 г.
+ И. И. Стабровский
- Ю. Ядковский
- Г. И. Пех
- Р. Горошкевич
- Н. И. Касперович

#Собрание какого монаршего рода легло в основу Венского музея истории искусств
- Бурбонов
- Романовых
+ Габсбургов
- Гогенцоллернов
- Виттельсбахов
#По какому принципу преимущественно происходило размещение произведений искусства в художественных музеях и коллекциях в эпоху Возрождения и Просвещения

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

- по хронологии
+ по декоративному принципу
- по национальным школам
- по алфавиту
- по географическому принципу

#Кто из белорусских коллекционеров первым начал собирать произведения белорусского изобразительного искусства
- И. И. Луцкевич
- Радзивиллы
+ Л. Ашторп
- И. Я. Масальский
- К. П. Тышкевич

#Кому принадлежало собрание произведений искусства в Гомеле, на основе которого в 1919 г. был создан Художественно-исторический музей имени Н. И. Троцкой
- Н. П. Румянцеву
+ Паскевичам
- А. К. Ельскому
- И. И. Луцкевичу
- Сапегам

#Каким образом стороннему посетителю можно было ознакомиться с собранием Эрмитажа в Санкт-Петербурге в XIX в.
+ получить билет в Дворцовой конторе
- купить в кассе
- в Эрмитаж вообще нельзя было попасть
- просто зайти без каких-либо ограничений
- получить разрешение лично у царствовавшего императора

#Что представлял собой анатомический театр в XVI–XVIII вв.
- это было лечебное учреждение, где можно было получить медицинскую помощь
- своеобразный театр, где показывали представление на медицинскую тематику
+ анатомический музей
- аптека
- морг

#Особенно высокого уровня китайское коллекционирование достигло в период (960 - 1279), когда в пору расцвета вступили и экономика, и культура нового объединенного государства, так называемый
+ Сунский период
- Танский период
- Ханьский период

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

- Бяньский период
- Иньский период

#Конец XIX в. ознаменовался появлением принципиально нового типа музеев, концепция которого во многом определила направление развития музеологической мысли в последующем столетии. Создателем нового учреждения стал шведский филолог и этнограф Артур Хазелиус (1833 - 1901). Это новое учреждение получило название музей
- экомузей
- новый музей
+ музей под открытым небом
- ландшафтный музей
- этнографический музей

#Ризницу Печерского монастыря близ Пскова отличало собрание мемориальных вещей из личного обихода царей Ивана IV и …
- Ивана Калиты
- Александра Невского
- убитого им собственного сына Ивана Ивановича
+ Бориса Годунова
- Ивана III

#Государственная Третьяковская галерея постепенно приобрела профиль центрального музея _______________
- искусства эпохи Возрождения
- западноевропейского искусства
- восточного искусства
+ русского искусства
- искусства славянских стран

#Среди художественных музеев, появившихся в Индии в начале XX в., наиболее значительным был
- Калькуттский музей
- Музей в Сарнате
- Археологический музей в Матхуре
+ Музей Принца Уэльского в Бомбее
- Археологический музей штата Андхра-Прадеш

#Инициатором создания Минского городского музея в начале XX в. выступило
+ Минское общество любителей природоведения, этнографии и археологии
- Г. Х. Татур
- городские власти
- Минский церковно-археологический комитет
- одно из местных учреждений образования

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

#В каком году была создана Государственная художественная галерея (теперь – Национальный художественный музей Республики Беларусь) в Минске
- 1944 г.
- 1917 г.
- 1855 г.
+1939 г.
- 1957 г.
#Первым директором Государственной художественной галереи (теперь - Национального художественного музея Республики Беларусь) был
+ Н. П. Михолап
- В. И. Прокопцов
- Е. В. Аладова
- Ю. А. Карачун
- М. А. Савицкий

#Директором Белорусского государственного музея в 1927-1929 гг. был
- А. Н. Левданский
- Е. Р. Романов
+ В. Ю. Ластовский
- В. М. Игнатовский
- В. И. Пичета

#В каком году был открыта первая экспозиция Государственного музея БССР
- 1944 г.
+1967 г.
- 1957 г.
- 1855 г.
- 1991 г.

#Кто из белорусских частных коллекционеров второй половины XIX – начала XX в специально построил здание для размещения собственных коллекций
- Г. Х. Татур
- И. Х. Колодеев
- В. П. Федорович
- И. И. Луцкевич
+ Э. фон Гуттен-Чапский

#Какой из нижеперечисленных музеев в США был основан американским промышленником, владельцем автомобильных заводов Г. Фордом
- Национальный музей естественной истории (Вашингтон)
- Метрополитен-музей (Нью-Йорк)
- Музей искусств Филадельфии (шт. Пенсильвания)
+ Гринфильд-Виллидж (шт. Мичиган)
- Национальная галерея (Вашингтон)

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

#В 1879 г. в Росси был открыт первый литературно-мемориальный музей. Кому он был посвящён
- Л. Н. Толстому
+ А. С. Пушкину
- Н. В. Гоголю
- М. Ю. Лермонтову
- А. П. Чехову

#В каком году был открыт музей Прадо (Мадрид)
- 1793 г.
+ 1819 г.
- 1809 г.
- 1789 г.
- 1824 г.

#В какой стране впервые были основаны экомузеи
- в Германии
- в Швеции
+ во Франции
- в Канаде
- в России

#По итогам Всероссийской политехнической выставки 1872 г. был создан
- Морской музей (Санкт-Петербург)
- Румянцевский музей (Москва)
- Тульский государственный музей оружия
+ Политехнический музей (Москва)
- Выставка достижений народного хозяйства (Москва)

#Домузейное собрание какого белорусского магнатского рода размещалось первоначально в Ружанах, а затем было перевезено в Деречин
+ Сапегов
- Радзивиллов
- Хрептовичей
- Тышкевичей
- Тизенгаузов

#Кто из нижеперечисленных исследователей первым использовал термин «музеология» в одной из своих научных публикаций
- К. Ф. Найкель
+ Й. фон Грессе
- К. Линней
- Й. Д. Майор
- З. Странский

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

#Первые профессиональные музееведческие периодические издания начали издаваться
- во второй половине XX в.
- в эпоху Просвещения
+ в конце XIX – начале XX в.
- в эпоху Возрождения
- в межвоенный период

#Когда на территории Беларуси были созданы музеи при губернских статистических комитетах
+ в 1860–70-е гг.
- в начале XIX в.
- в 1840–50-е гг.
- в 1910-е гг.
- в межвоенный период

#Создание специализированных исторических музеев (археологических, этнографических и т. д.) является тенденцией, характерной для
- первой половины XIX в.
- эпохи Просвещения
- эпохи Возрождения
- периода после Второй мировой войны
+ второй половины XIX в.

#В структуре какого учреждения в 1977 г. был создан Музей древнебелорусской культуры
- Министерства культуры БССР
- Государственного музея БССР в качестве филиала
+ Академии наук БССР
- это был общественный музей
- в БГУ

#Где в 1939 г. был открыт один из самых известных музеев современного искусства – Музей Соломона Гуггенхайма
- в Париже
- в Москве
- в Вене
+ в Нью-Йорке
- в Лондоне

#Какой из нижеперечисленных музеев является филиалом Государственного литературно-мемориального музея Якуба Коласа
+ Акинчицы
- фольварк «Ракуцевщина»
- Вязынка

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

- Акопы
- Белорусская хатка

#Филиалом Государственного литературного музея Янки Купалы не является
- Левки
- Яхимовщина
+ Белорусская хатка
- Вязынка
- Акопы

#Где в Республике Беларусь находится Музей спасённых художественных ценностей
- Гомеле
- Гродно
+ Бресте
- Витебске
- в Республик Беларусь вообще нет такого музея

#Музей-усадьба И. Е. Репина «Здравнёво» – это филиал
- Национального художественного музея Республики Беларусь
+ Витебского областного краеведческого музея
- Государственной Третьяковской галереи
- Музея-усадьбы И. Е. Репина «Пенаты»
- Государственного русского музея в Санкт-Петербурге

#В Республике Беларусь подготовка специалистов музейного дела и охраны историко-культурного наследия началась в системе высшей школы в
- 1917
+ 1992
- 1881
- 1927
- 1930-е гг.

#Когда в Беларуси впервые был создан Музей современного искусства
- 1991
+ 1920
- 1856
- 1793
- 2015

#Какая организация проводила в России в 1870 – 90-я гг. выставки русских художников
- Академия искусств
- Губернские статистические комитеты
+ Товарищество передвижных художественных выставок

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

- Всероссийское общество охраны памятников истории и культуры
- Всероссийское географическое общество

#Белорусский государственный музей народной архитектуры и быта был создан в
- 1991 г.
+ 1976 г.
- 1967 г.
- 1923 г.
- 1770- е гг.

#Закон «О музеях и Музейном фонде Республики Беларусь» был впервые принят в
+ 1996 г.
- 2011 г.
- 1978 г.
- 1917 г.
- 1874 г.

#Кто из немецких архитекторов был приглашён для возведения здания Нового Эрмитажа в Санкт-Петербурге в середине XIX в.
- К. Ф. Шинкель
+ Л. фон Кленце
- Г. Земпер
- П. Пёппельман
- Ф. А. Штюлер

#В начале XIX в. в имении Добровляны Виленской губернии было создано собрание военно-исторического характера. Оно принадлежало
- В. Пусловскому
- М. Тышкевичу
- Ф. Сапеге
+ А. Гюнтеру
- К. Тизензаузу

#Земские музеи на территории Беларуси начали создаваться в
- 1860-е гг.
- 1870-е гг.
+ 1911-1914 гг.
- после Октябрьской революции
- начале XIX в.

#В какой стране впервые был создан музей под открытым небом
- в Германии
- в Росси

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

+ в Швеции
- в США
- Польше

#В каком белорусском городе находится Музей битвы за Днепр
- Быхов
- Могилёв
+ Лоев
- Брагин
- Орша

#Инициатива создания исторических музеев в США в первой половине XIX в. исходила от
- частных лиц
- руководства страны
- учебных заведений
+ общественных организаций
- Академии наук

#К какому времени относится создание музеев на территории Беларуси при губернских палатах государственных имуществ
+ 1850-е гг.
- начало XIX в.
- 1870-е гг.
- 1911-1914 гг.
- первые годы после Октябрьской революции

#Кто из белорусских коллекционеров создал в Вильне частное собрание общеисторического характера, на основе которого был создан в 1921 г. Белорусский историко-этнографический музей, действовавший до 1944 г.
- А. Р. Бродовский
- Г. Х. Татур
- Б. А. Тарашкевич
+ И. И. Луцкевич
- В. А. Шукевич

#Узкая специализация частных собраний исторического характера в Беларуси наблюдается
- в первой половине XIX в.
- в эпоху Возрождения
- в конце XVIII – начале XIX в.
+ во второй половине XIX – начале XX в.
- в эпоху Просвещения

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

#Жизненный путь и творчество кого из белорусских народных поэтов было музеефицирован посредством создания музея в 1944 г.
+ Я. Купалы
- Я. Коласа
- П. Бровки
- А. Кулешова
- М. Танка.

#В основу какого музея была положена выставка «Белоруссия живет, Белоруссия борется, Белоруссия была и будет советской», открытая в Москве в 1942 г.
- Государственного музея БССР (теперь – Национальный исторический музей Республики Беларусь)
- Музея обороны Брестской крепости
+ Белорусского государственного музея истории Великой Отечественной войны
- Белорусской государственной картинной галереи (теперь – Национальный художественный музей Республики Беларусь)
- выставка была расформирована, а предметы вернули владельцам

#Кто из белорусских коллекционеров второй половины XIX – начала XX в. создал крупнейшее собрание письменных источников, которое располагалось в имении Замостье Минской губернии
- И. Х. Колодеев
- Г. Х. Татур
- И. Л. Хрептович
+ А. К. Ельский
- Н. П. Румянцев

#Кто из белорусских коллекционеров второй половины XIX – начала XX в. занял должность директора Витебского губернского музея в 1918 г.
- И. И. Луцкевич
- С. К. Гартинг
- М. А. Федоровский
- В. П. Федорович
+ А. Р. Бродовский

#Где в Республике Беларусь был создан Музей истории частного коллекционирования
- в Гродно
+ в Витебске
- в Минске
- в Поставах
- в Могилёве

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

#Что характерно для развития музейного дела в Беларуси в конце XX – начала XXI в.
+ формирование нормативно-правовой базы музейного дела
- становления музея как социокультурного института
- активное формирование частных домузейных коллекций
- национализирование частных домузейных коллекций
- специализация музейных собраний

#Для какого из нижеперечисленных музеев известный архитектор Ф. Л. Райт построил специальное здание
- Метрополитен-музей
- Лувр
- Галерея Тейт
+ Музей Соломона Гуггенхайма
- Британский музей

#Какая из категорий музеев возникла в XX в.
- художественные
- научно-технические
+ детские
- естественнонаучные
- исторические

#Какой из нижеперечисленных музеев имеет самую разветвлённую сеть по всему миру
- Лувр
- Музей Соломона Гуггенхайма
- Государственный Эрмитаж
+ Музей мадам Тюссо
- Метрополитен-музей

#Какого рода предметы представлены в Музее мадам Тюссо
+ восковые фигуры известных людей
- личные вещи основательницы музея
- предметы естественнонаучного характера
- произведения искусства английских художников
- мумии

#На территории какого из самых маленьких государств расположен один из самых богатых музейных комплексов в мире
- Монако
- Люксембург
- Кипр
+ Ватикан
- Лихтенштейн

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

#Какой британских музеев был основан на коллекциях Х. Слоуна, Р. Коттона и Р. Харли
- Музей Виктории и Альберта
- Имперский музей войны
- Галерея Тейт
+ Британский музей
- Национальная галерея

#Какой музей в Париже, основанный в 1937 г. при активном участии Ж. А. Ривьера, выступил своеобразным ответом на нацистскую расовую теорию
- Лувр
+ Музей человека
- Музей д’Орсе
- Национальный музей естественной истории
- Этнографический музей Трокадеро

#Музеи, создаваемые земствами на территории Беларуси в начале XX в., были по своему профилю
- художественными
- научно-техническими
- педагогическими
+ естественнонаучными (гигиеническими)
- сельскохозяйственными

#Какой европейский музей находится в здании, построенном по проекту Хуана де Вильянуэвы
- Лувр
- Британский музей
- Старый музей в Берлине
+ Прадо
- Галерея Уфицци

#Полесский музей имени маршала Ю. Пилсудского, открытый для посетителей в 1926 г. в Пинске, по своему профилю был
+ комплексным (краеведческим)
- историко-мемориальным (был посвящён личности Ю. Пилсудского)
- историко-археологическим
- художественным
- естественнонаучным

#В начале XIX в. в Острошицком городке была создана уникальная художественная коллекция, в которой были представлены работы старых европейских мастеров. Она принадлежала
- В. Ф. Пусловскому

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

+ М. Тышкевичу
- Ф. Сапеге
- А. Гюнтеру
- К. Тизензаузу

#Какую дату можно считать началом «музейного летоисчисления» Оружейной палаты Московского Кремля
- 1547 г.
+ 1806 г.
- 1851 г.
- 1711 г.
- 1917 г.

#Когда для Оружейной палаты Московского кремля было воздвигнуто первое специальное здание по проекту архитектора И. Е. Еготова
- в 1547 г.
- в 1793 г.
+ в 1806-1810 гг.
- в конце XIX в.
- 1912 г.

#Когда был создан первый музей на южно-американском континенте
- в эпоху Средневековья
- в эпоху Просвещения
- в конце XIX в.
+ в начале XIX в.
- после Второй мировой войны

#Какова судьба коллекции английского короля Карла I Стюарда
+ она была выставлена на аукцион и распродана по частям
- на её основе был создан один из британских музеев
- она стала собственностью его наследников
- она была уничтожена по решению парламента
- Кромвель забрал её себе

#В 1801 г. английский посол лорд Элжин привёз в Британию уцелевшие скульптуры Парфенона. Однако до сих пор не утихает спор между Великобританией и Грецией по поводу правовой и этической стороны такого положения вещей. В каком музеи они представлены сейчас
- их всё-таки вернули Греции
- в Букингемском дворце
+ в Британском музее
- в Тауэре
- в Национальной галерее в Лондоне

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

#Когда из Петербургской кунсткамеры были выделены Минералогический, Зоологический, Этнографический и иные музеи
- в 1724 г.
+ в 1830-е гг.
- в конце XIX в.
- после революции 1917 г.
- 1860-е гг.

#Благодаря археологическим раскопкам руин Кальху и Ниневии, которые были проведены британскими археологами в 1845-1854 гг., Британский музей пополнился
- памятниками египетского искусства
- скульптурными украшениями Галикарнасского мавзолея
- скульптурой Ники Самофракийской
+ лучшей в мире коллекцией ассирийской скульптуры
- останками первобытных людей

#В каком музее представлена скульптура Венеры Милосской
+ в Лувре (Париж)
- в Британском музее (Лондон)
- в Государственном Эрмитаже (Санкт-Петербург)
- в Пергамском музее (Берлин)
- в одном из Ватиканских музеев

#В 1775 г. при Флорентийском университете герцог тосканский Петр Леопольд создал «Ла Спекола». Это
- университетская клиника
- художественный музей
- театр
+ старейший в мире зоологический музей
- библиотека

#Музей в Лувре как Публичный Музей национального масштаба был оформлен
- 1871 г.
- 1881 г.
+ 1793 г.
- 1714 г.
- 1753 г.

#Первой приобретённой коллекцией живописи в 1764 г. для собрания Эрмитажа в Санкт-Петербурге была коллекция
- императрицы Франции Жозефины
+ И. Э. Гоцковского
- П. П. Семёнова-Тянь-Шанского
- Радзвиллов

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

- Х. Уолпола

#Музей античной скульптуры Пио-Клементино, названный в честь его создателей, папы Климента XIV и кардинала Баски, будущего папы Пия VI, открылся в 1760-е гг. в (во)
+ Ватикане
- Флоренции
- Неаполе
- Венеции
- Париже

#Первый в мире музей науки и техники — «Национальная Консерватория искусств и ремесел» появился
- Санкт-Петербурге, в помещениях Петропавловской крепости
- Москве, на территории Кремля
+ Париже, в помещении монастыря Сен-Мартин де Шамп
- в Лондоне, в особняке в Блумсберри
- в Нью-Йорке, в специально построенном здании

#Здание Оружейной палаты Кремля, в котором музей располагается в настоящее время, было построено в 1849-1851 гг. по проекту архитектора
+ К. А. Тона
- Б. Растрелли
- А. И. Штакеншнейдера
- Т. дэ Томона
- Г. Земпера

#Шпалерная развеска живописи это
- использования произведений живописи для зонирования помещений
- развешивание картин по школам и хронологии
+ подбор и сочетание живописных полотен по цвету и размеру
- использование произведений живописи в качестве ширмы
- способ оформления витрин в магазинах

#В 1743 г. согласно последней воле Анны Марии Луизы Медичи художественные сокровища рода Медичи и в том числе галерея Уфиццы
- были проданы с аукциона и разошлись по музеем мира
- были уничтожены
- переданы в дар Ватикану
+ перешли в собственность Тосканского государства
- перешли наследникам

#Коллекция американского банкира, миллиардера, промышленника, мецената Э. У. Меллона стала основой для
+ Национальной галереи искусств (Вашингтон)

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

- Метороллитен-музея (Нью-Йорк)
- Музей изящных искусств (Бостон)
- Чикагского института искусств
- Музей изобразительных искусств Сан-Франциско

#Янтарная комната была утрачена
- в 1920–30-е гг., так как была продана СССР одному из западноевропейских коллекционеров
- уничтожена во время революционных событий 1917 г.
+ бесследно исчезла во время Великой Отечественной войны
- вывезена в Западную Европу представителями династии Романовых после Революции 1917 г.
- была разобрана для использования янтаря для народно-хозяйственных нужд

#Галерея Тейт в Лондоне была открыта
- в 1851 г.
+в 1897 г.
- в 1793 г.
- в 1824 г.
- в 1756 г.

#Государственная Третьяковская галерея в Москве – это музей
+ русского искусства
- мемориального характера, посвящённый семье П. М. Третьякова
- декоративно-прикладного искусства
- русской истории
- современных московских художников

#В 1853 г. приняла первых посетителей Новая пинакотека в Мюнхене, созданная стараниями бывшего короля Баварии Людвига I для
- хранения предметов, которые не вмещались в Старую Пинакотеку
- хранения подарков Людвигу I от иностранных посольств
+ хранения и показа лучших произведений немецких художников
- хранения предметов, выявленных немецкими археологами на территории Малой Азии
- хранения личной коллекции Людвига I

#Под воздействием романтических идей в начале XIX в. на территории Польши были созданы
+ коллекции и музеи Изабеллы Чарторыйской в Пулавах
- Национальный музей в Кракове
- Национальный музей в Варшаве
- Музей истоков Польского государства
- Музей Войска польского

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

#Коллекции графа Ференца Сечении стала основой
- Национальной галереи в Праге
+ Венгерского национального музея
- Венского музея истории искусств
- Музея истории Будапешта
- Венгерского музея естественной истории

#Дворец фарфора и самая большая коллекция фарфора в Европе были созданы при дворе
- Екатерины II
- Людовика XIV
+ Фридрихе Августе I Саксонском (Августа Сильного)
- Карла I
- Марии Терезии

#Какой из нижеперечисленных музеев не является филиалом Государственного музея истории белорусской литературы
- Литературный музей Максима Богдановича
- Музей-усадьба Мицкевичей «Заосье»
- Литературный музей Кузьмы Чорного
- Музей-усадьба Франтишка Богушевича «Кушляны»
+ Государственный литературный музей Янки Купалы

#В конце Второй мировой войны часть собрания Дрезденской картинной галереи, укрытая от налётов авиации в известняковых штольнях, была выявлена солдатами советской армии и вывезена в Советский Союз в качестве трофея. До 1956-58 гг., когда отреставрированные картины были возвращены в Дрезден, они хранились в
- Государственном Эрмитаже
+ Государственном музее изобразительных искусств имени А. С. Пушкина
- в хранилищах Московского Кремля
- в Государственной Третьяковской галерее
- в Алмазном фонде

#1722 г. считается официальной датой основания Дрезденской картинной галереи. Что произошло в этот год
+ по указу Фридриха Августа I Саксонского собрание живописи было выделено из состава кунсткамеры и размещено в перестроенном здании конюшен
- Фридрих Август I Саксонский издал указ, по которому его собрание становилось доступным для публики
- были куплены первые предметы для будущей галереи
- было построено специальное здание, в котором разместилось собрание саксонских курфюрстов
- был издан указ о создании Дрезденской картинной галереи

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

#В 1717 г. в Амстердаме для Кунсткамеры в Санкт-Петербурге у голландского профессора анатомии Ф. Рюйша была приобретена ценнейшая коллекция. Что она собой представляла
- собрание гербариев
- собрание живописных работ старых голландских мастеров
- собрание чучел животных местной фауны
+ собрание анатомических препаратов
- исторические документы о пребывании Петра I за границей

#В 1903 г. в северной части Музейного острова в Берлине было возведено здание Кайзер-Фридрих-музея, который в 1956 г. был переименован в Музей Боде в честь Вильгельма фон Боде, который
- финансировал в свое время строительство этого музея
- был известным немецким меценатом
+ был выдающимся немецким музееведом и генеральным директором Берлинских музеев с 1905 г.
- был руководителем ГДР в 1950-е гг.
- был известным немецким учёным в области естествознания

#Когда появились первые музеи на Африканском континенте
- в эпоху Античности
- в 1960-е годы
- в конце XVIII в.
+ в начале XIX в.
- в эпоху Возрождения

#В 1727 г. в Лейпциге вышла работа «Музеография, или руководство к правильному пониманию и полезному учреждению музеорума или раритет-камеры», в которой была сделана попытка не просто перечислить существующие в тогдашнем мире кабинеты редкостей, но и определить их роль в жизни общества. Автором этого монументального издания был
- С. фон Кихельберг
- Н. Ф. Фёдоров
+ К. Ф. Енкель (Найкель)
- Д. К. Дана
- К. Линней

#В 1756 г. на страницах «Энциклопедии наук, искусств и ремёсел» (в 9 томе) известный французский философ-просветитель Д. Дидро выступил с проектом музея, который должен был напоминать Мусейон Птолемеев и стать храмом искусства. О каком музее шла речь
+ о Лувре
- о Британском музее
- о Национальной консерватории искусств и ремёсел
- о Музее французских памятников

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

- об Эрмитаже в Санкт-Петербурге

#Первая Всероссийская промышленная выставка состоялась в
- 1872 г.
+1829 г.
- 1861 г.
- 1851 г.
- 1912 г.

#Какова судьба коллекции И. Х. Колодеева, посвящённой русско-французским отношениям первой четверти XIX в.
- после смерти владельца его наследники продали её с аукциона
- была утрачена во время Первой мировой войны
- легла в основу Борисовского объединенного музея
+ была передана самим владельцем в Москву для создаваемого Музея войны 1812 г.
- вывезена владельцем в Западную Европу накануне Октябрьской революции 1917 г.

#В первой половине XIX в. в имении Дукора была создана монографическая коллекция белорусского художника Я. Дамеля. Создателем этой коллекции был
- К. Ванькович
- М. Тышкевич
- Н. П. Румянцев
+ Л. Ф. Ошторп
- В. Ф. Пусловский
#Национальный центр искусства и культуры имени Жоржа Помпиду находится в
- Лондоне
- Франкфурте-на-Майне
- Берлине
- Брюсселе
+ Париже

#Где в Республике Беларусь находится археологический музей, созданный на месте археологических раскопок
- в Полоцке
- в Заславле
- в Гродно
+ в Бресте
- в Витебске

#Когда состоялась в Москве I Всероссийская конференция по делам музеев
- в 1931 г.
+ в 1919 г.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

- в 1912 г.
- в 1945 г.
- в 1977 г.

#В 1851 г. в Лондоне в Гайд-парке был сооружен гигантский Хрустальный дворец. С какой целью это было сделано
- это была выставка изделий стекольной промышленности Великобритании
- это было место для прогулок в дождливый день
- там разместилась городская оранжерея
- это был летний дворец английских монархов
+ в нем проходила Всемирная промышленная выставка

#Какой музей в Республике Беларусь носит имя известного белорусского этнографа, фольклориста и музейного деятеля Е. Р. Романова
- Этнографический музей в Могилёве
- Витебский областной краеведческий музей
+ Могилёвский областной краеведческий музей
- Гродненский государственный историко-археологический музей
- в Республике Беларусь нет такого музея

#В 1997 г. был открыт Дом-музей Марка Шагала. Где он находится?
+ в Витебске
- в Лиозно
- в Париже
- в Санкт-Петербурге
- в Москве

#В Республике Беларусь существует достаточно широкая музейная сеть. Музеи какого профиля занимают доминирующее место
- художественные
- военно-исторические
- литературные
- общеисторические
+ комплексные (краеведческие)

#В 1923 г. Минский областной музей был переименован в Белорусский государственный музей. Его первым директором был назначен____
- В. Ю. Ластовский
- В. М. Игнатовский
+ П. В. Харлампович
- А. Н. Левданский
- Н. Н. Щекотихин

#С именем какого белорусского натуралиста и коллекционера связано основание и открытие в 1926 г. Гродненского природоведческого музея

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

+ С. Живно
- К. Тизензауза
- Ж. Э. Жилибера
- К. фон Гибенталя
- И. К. Мороза

#В 1982 г. в Лозанне (Швейцария) по инициативе Хуана Антонии Самаранча при поддержке местного муниципалитета был открыт необычный музей, первый в своём роде. Что это был за музей
- музей банков
- музей часов
- музей шоколада
+ Олимпийский музей
- музей нейтральных государств

#Что являлось характерной тенденцией развития музейного дела в послевоенный период
- появление музея как социального института
+ создание международной профессиональной организации, которая объединяла музейных профессионалов разных стран
- развитие музея как социального института
- широкое распространение частного коллекционирования
- появление профессиональной музейной периодики

#В 1914 г. был открыт первый в мире музей, посвящённый традиционной городской культуре. Он располагался в _____________
+ Орхусе (Дания)
- Турку (Финляндия)
- Стокгольме (Швеция)
- Лиллехаммере (Норвегия)
- Арнеме (Нидерланды)

#Кто финансировал создание Музея изящных искусств при Московском государственном университете (сейчас – Музей изобразительных искусств имени А. С. Пушкина)
- царствующий император
- Московская дума
- Московский государственный университет
+ владелец стекольных заводов в городе Гусь-Хрустальном Ю. С. Нечаев-Мальцов
- И. В. Цветаев – инициатор и создатель музея

#В 1980-е гг. проходила масштабная реконструкция Лувра, благодаря чему было существенно расширено экспозиционное пространство, созданы

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

подземный вестибюль и новый вход в музей, накрытый стеклянной пирамидой с изящным металлическим каркасом. Автором проекта был
+ Й. Мин Пей
- Д. В. Денон
- К. Перро
- Л. Висконти
- Ф. Миттеран

#В 1930 г. в Москве состоялся Первый Всероссийский музейный съезд. Среди многочисленных резолюций – издание профессионального музееведческого журнала, который начал выходить в 1931 г. под названием
- Музей
+ Советский музей
- Вопросы музееведения
- Советское музееведение
- Museum

#В 1946 г. был создан Международный совет музеев (ИКОМ), в структуре которых функционирует множество национальных комитетов. Когда был создан Советский комитет ИКОМ?
- 1946 г.
- 1977 г.
+ 1957 г.
- 1985 г.
- 1991 г.

#Слово «коллекционирование» ввел в обиход один из известных коллекционеров Древнего Рима. Назовите его
- Юлий Цезарь
- Марк Скавр
+ Марк Туллий Цицерон
- Гней Помпей Великий
- Гай Веррес

#В 1560 г. флорентийский герцог Козимо I Медичи начал постройку новой резиденции, в которой разместилась богатая собрание произведений искусства. Сейчас это один из крупнейших художественных музеев мира
- Государственный Эрмитаж
+ Галерея Уфицци
- Лувр
- Метрополитен-музей
- Галерея Питти

#Коллекционерская деятельность кого из перечисленных коллекционеров не относится к первой половиной XIX в.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

- Н. П. Румянцева
- А. Гюнтера
- А. Плятера
- И. И. Собольщикова
+ А. К. Ельского

#Когда состоялась Всероссийская этнографическая выставка в Москве?
- 1872 г.
- 1829 г.
- 1851 г.
+ 1867 г.
- 1893 г.

#Первый общественный краеведческий музей на территории БССР был открыт в 1923 г. в
+ Слуцке
- Полоцке
- Минске
- Орше
- Гродно.

#Виленский музей древностей, открытый в 1856 г., размещался
- в специально построенном здании
- в здании Кафедрального собора
- в замке Гедимина
+ в здании Виленского университета
- в здании ратуши

#В 1868 г. в Витебске был создан музей местного губернского статистического комитета. Создателем музея был известный археолог, этнограф, историк и специалист в области статистики
- Е. Р. Романов
+ А. М. Сементовский
- Д. И. Довгялло
- В. П. Федорович
- Н. Я. Никифоровский

#1927/28 учебном году в БГУ были организованы курсы по краеведению для членов краеведческих обществ. Среди преподаваемых дисциплин – учебный курс «Музееведение и музейное строительство», который читал
- В. И. Пичета, ректор университета, известный учёный-славист
+ В. Ю. Ластовский, директор Белорусского государственного музея
- А. Н. Левданский, известный археолог
- И. А. Сербов, известный этнограф и археолог
- Н. И. Касперович, известный краевед, историк, искусствовед

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

#В 1846 г. был основан Смитсоновский институт как научно-исследовательское и образовательное учреждение, в состав которого входит 19 разнообразных музеев и галерей, большая часть которых расположена в
- Нью-Йорке
- Чикаго
- Берлине
- Лондоне
+ Вашингтоне

#Какого рода коллекцией владел Э. фон Гуттен-Чапский
- художественной
+ нумизматической
- археологической
- естественнонаучной
- этнографической

#В каком году был создан Областной музей в Минске?
- 1918 г.
- 1944 г.
+ 1919 г.
- 1959 г.
- 1967 г.

#На I Всебелорусском краеведческом съезде в Минске было принято решение о создании музея в каждой краеведческой организации. В каком году состоялся съезд?
+ 1926 г.
- 1924 г.
- 1918 г.
- 1932 г.
- 1917 г.

#В 1921 г. при кафедре зоологии БГУ был основан зоологический музей для обеспечения учебного процесса наглядным материалом. Его создателем был
- В. И. Пичета
- К. И. Тизенгауз
+ А. В. Федюшин
- П. В. Харлампович
- В. В. Ельский

#Один из уникальных музей Республики Беларусь – Музей старообрядчества и белорусских традиций им. Ф. Г. Шклярова, который расположен в
- Мяделе
+ Ветке
- Витебске

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

- Турове
- Брагине

#В 1939 г. в Витебске был создан Художественный музей. Инициатором выступил известный белорусский художник и педагог________
- М. В. Данциг
- М. А. Савицкий
+ Ю. М. Пен
- В. К. Бялыницкий-Бируля
- Я. М. Кругер

#Одной их характерных черт развития музейного дела в Республике Беларусь стала музеефикация городской среды и создание музея истории города. В каком из нижеперечисленных населенных пунктов нет музея истории города
- Бресте
- Гомеле
- Минске
+Гродно
- Могилёве

#Кому принадлежало домузейное собрание, в котором хранились древние хрустальные кубки «Иван» и «Иваниха»
+ Сапегам
- Хрептовичам
- Радзивиллам
- Тышкевичам
- Паскевичам

#В начале XIX в. дворец в Поставах был известен своими уникальными орнитологической и художественной коллекциями. Они принадлежали
- И. Л. Хрептовичу
- Т. Е. Нарбуту
- К. П. Тышкевичу
+ К. И. Тизенгаузу
- А. А. Плятеру

#Витебской областной краеведческий музей расположен в
- специально построенном для музея здании
+ бывшей городкой ратуше
- бывшем губернаторском дворце
- костёле святой Варвары
- одном из старинных особняков города

#С 1979 г. с особенностями белорусского народного искусства можно познакомиться Музее белорусского народного творчества. Он располагается в
- Минске

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

- Заславле
- Воложине
+ Раубичах
- Германовичах

#Одним из крупнейших музейных объединений в Республике Беларусь является Национальный Полоцкий историко-культурный музей-заповедник, который был основан в
- 1987 г.
- 1991 г.
+ 1967 г.
- 1926 г.
- 1989 г.

#Белорусский национальный комитет Международного совета музеев (ИКОМ) был создан в
+1999 г.
- 1989 г.
- 2001 г.
- 1957 г.
- 2017 г.

#В своей коллекционерской деятельность П. М. Третьяков интересовался
- памятниками русской письменности
+ произведениями русской живописи
- произведениями старых европейских мастеров
- работы восточных мастеров
- европейским и русским оружием

#Какой из музеев Парижа располагается в бывшем здании железнодорожного вокзала
+ Музей д'Орсе
- Лувр
- Национальный центр искусств и культуры Жоржа Помпиду
- Музей национальных древностей
- Мемориальный музей О. Родена

#Одним из знаковых и узнаваемых предметов этого музея является скульптура Ники Самофракийской. Какой это музей
- Музей изобразительных искусств имени А. С. Пушкина (Москва)
+ Лувр (Париж)
- Британский музей (Лондон)
- Пергамский музей (Берлин)
- Галерея Уфицци (Флоренция)

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

#Характерной чертой развития музейного дела одного из следующих периодов стало формирование специализированных естественнонаучных музеев. Именно тогда в структуре Виленского университета его профессурой был создан ряд естественнонаучных коллекций. Когда это произошло
- в эпоху Возрождения
+ в конце XVIII – первой половине XIX в.
- в эпоху Просвещения
- в конце XIX – начале XX в.
- в эпоху Средневековья

#Одной из самых известных работ Рембранта является групповой портрет отряда милиции «Ночной дозор», заказанный ему в 1683 г. муниципалитетом Амстердама в связи с посещением республики французской королевой Марией Медичи. В каком из музеев эта работа сейчас находится
- Лувр (Париж)
- Музее истории искусств (Вена)
- Старой Пинакотеке (Мюнхен)
+ Рейксмузеуме (Амстердам)
- Доме-музее Рембранта (Амстердам)

#Кто из российских частных коллекционеров конца XIX – начала XX в. одним из первых обратил внимание на работы импрессионистов и постимпрессионистов. В дальнейшем его коллекции положили начало коллекциям модернисцкой живописи в Государственном музее изобразительных искусств имени А. С. Пушкина (Москва) и Государственном Эрмитаже (Санкт-Петербург). Кто этот коллекционер
- П. М. Третьяков
+ С. И. Щукин
- А. А. Бахрушин
- Г. А. Брокар
- И. С. Остроухов

#Где была проведена Первая международная музейная конференция в 1934 г.
- в Нью-Йорке
- в Москве
- в Париже
+ в Мадриде
- в Берлине

#Для какого художественного музея в БССР в 1950-е гг. было возведено специальное здание по проекту архитектора М. И. Багланова
- Национального центра современных искусств Республики Беларусь
- Могилёвского областного художественного музея имени П. В. Масленикова
- Художественного музея в Витебске

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

+ Государственного художественного музея БССР (теперь – Национальный художественный музей Республики Беларусь)
- Музея белорусского народного творчества

#Одним из известных музейных деятелей Западной Беларуси в межвоенный период был Д. С. Георгиевский. С деятельностью какого музея связана была его жизнь в отмеченный период
+ Полесского музея имени маршала Ю. Пилсудского
- Белорусского государственного музея
- Белорусского историко-этнографического музея имени И. И. Луцкевича
- Историко-археологического музея в Гродно
- Краеведческого музея в Полоцке

#Одним из способов пополнения Лувра во время правления Наполеона были военные трофеи. Благодаря завоевательным походам Наполеона Лувр пополнился такими уникальными предметами, как бронзовая квадрига с собора Святого Марка в Венеции, статуи Аполлона Бельведерского, Лаокоона и др. Но после поражения Наполеона Лувр был вынужден вернуть многое из награбленного. Какой европейский форум обязал Францию и музей это сделать
+ Венский конгресс
- Нюрнбергский процесс
- Генеральная конференция ЮНЕСКО
- Международный суд ООН в Гааге
- Суд Евросоюза

#Какой государственный орган руководил музеями в СССР в период с 1945-1953 гг.
- Министерство образования СССР
- Комиссариат народного просвещения
- Министерство культуры СССР
+ Комитет по делам культурно-просветительных учреждений СССР
- Народный комиссариат внутренних дел

#В каком году был открыт Рейксмузеум (Амстердам)
- 1809 г.
- 1871 г.
+ 1817 г.
- 1753 г.
- 1824 г.

#Ведущая роль в оформлении музеологии как научной дисциплины во второй половине XX в. принадлежала ИКОФОМ – Международному комитету по музеологии. В каком году он был создан
- 1946 г.
+ 1977 г.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

- 1962 г.
- 1881 г.
- 1883 г.

#Одной из тенденций развития музеев в Западной Европе в период после Второй мировой войны стало движение экомузеев. А когда конкретно они появились
- 1940-е гг.
- конец XX – начало XXI в.
+ 1970-е гг.
- 1990-е гг.
- 1950-е гг.

#Кому из французских художников и популяризаторов искусства, политических и общественных деятелей послевоенного периода принадлежит идея «воображаемого музея»
+ А. Мальро
- Ж. П. Годару
- Ж. А. Ривьеру
- М. Эврару
- Ю. де Варину

#История музейного дела изучает в том числе и эволюцию восприятия музея общественностью и властью. Когда в СССР и БССР музей рассматривался «политико-просветительный комбинат»
- в конце XX в.
+ в 1930–1950-е гг.
- в 1960-е гг.
- в 1920-е гг.
- в 1980-е гг.

#Конец XIX – начало XX в. характеризовался формированием на территории Беларуси большого количества частных коллекций естественно-научного характера, среди которых были и энтомологические коллекции. Кому их нижеперечисленных собирателей принадлежала энтомологическая коллекция
- В. В. Ельскому (Игнатичи)
- В. В. Адамову (Большие Лётцы)
- И. К. Морозу (хутор Фатынь)
+ А. Мечинскому барону фон Станге (Гродно)
- И. М. Слизеню (Мстижи)

#Когда Государственный музей БССР получил статус национального и стал называться Национальный музей истории и культуры Беларуси
- 1981 г.
+ 1992 г.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

- 1967 г.
- 2014 г.
- 2021 г.

#Результатом повышенного интереса российской и белорусской общественности к церковному наследию стало создание церковно-археологических музеев. К какому времени это относится
+ конец XIX – начало XX в.
- периоду между Первой и Второй мировыми войнами
- периоду Средневековья
- концу XVIII – началу XIX в.
- концу XX – началу XXI в.

#Одной из драматических страниц в истории музейного дела и изобразительного искусства стала борьба с «дегенеративным искусством». 31 мая 1938 г. даже был принят «Закон об изъятии вырождающегося искусства». В какой стране это случилось
- во Франции
- в США
- в СССР
+ в Германия
- в Италии

#Где в Республике Беларусь функционирует единственный Детский музей
- в Минске
- в Витебске
+ в Полоцке
- в Бресте
- в Гомеле

#В последней трети XX в. музейное сообщество стало уделять больше внимания людям с ограниченными возможностями, стремясь обеспечить всех категорий посетителей равными возможностями в отношении приобщения к культуре. Одним из проявлений подобной тенденции стало создание специализированного музея для инвалидов. Им стал Тактильный музей (или в русском варианте – Музей для слепых), открывшийся в 1984 г. Где открылся подобный музей
- в Париже
- в Стокгольме
+ в Афинах
- в Москве
- в Иерусалиме

#Одним из первых архитектурных конкурсов на проект музея в России стал конкурс на проект здания для Музея изящных искусств имени императора

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Александра III при Императорском Московском университете (теперь – Государственный музей изобразительных искусств имени А. С. Пушкина). Кто из архитекторов его выиграл и чей проект стал основой архитектурного решения здания названного музея
- И. А. Монигетти
- Л. Н. Бенуа
- К. А. Тон
- В. И. Шервуд
+ Р. И. Клейн

#В 1919 г. в башне дворца Паскевичей в Гомеле был создан музей, который носил имя одного их государственных деятелей СССР 1920-х гг. В честь кого был назван музей
+ А. В. Луначарского
- И. В. Сталина
- Ф. Э. Дзержинского
- М. И. Калинина
- Н. К. Крупской

#П. М. Третьяков в 1856 г. основал свою галерею, а затем решил передать её (вместе с галерей своего брата – С. М. Третьякова) в дар городу Москве. Когда это произошло
- в 1898 г.
+ в 1892 г.
- в 1918 г.
- в 1872 г.
- в 1912 г.

#Какой из перечисленных музеев известен в том числе и уникальной коллекцией автопортретов
- Лувр (Париж)
+ Галерея Уфицци (Флоренция)
- Национальная портретная галерея (Лондон)
- Прадо (Мадрид)
- Галерея старых мастеров (Дрезден)

#Музей «Зелёные своды» в Дрездене – это
- собрание предметов естественнонаучного характера
+ коллекция драгоценностей, бывшая княжеская сокровищница Веттинов
- музей, в котором все предметы зелёного цвета
- ботаническая коллекция
- ботанический сад

#Первой международной музейной организацией стал
- ИКОМ

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

- ЮНЕСКО
+ Международное бюро музеев под эгидой Лиги наций
- ИКОФОМ
- ООН

#Профессионализация музейного сектора – это характерная тенденция развития музейного дела в
- эпохи Просвещения
- эпохи Возрождения
+ конца XIX – начала XX в.
- периода после окончания Второй мировой войны
- современного периода

#В каком учебном заведении Беларуси впервые начали преподавать музееведческие дисциплины
- в Полоцком иезуитском коллегиуме
+ в БГУ
- в Виленском университете
- в Витебском отделении Московского археологического института
- в Несвижской учительской семинарии

#Кто из европейских музеологов является автором термина «эмансипация музеологии»
- П. ванн Менш
- И. Ян
- Ж. А. Ривьер
+ З Странский
- И. Неуступный

#Внешний облик площади Марии Терезии в Вене создают здания двух музеев – Музея истории искусств и Музея естественной истории. Оба этих здания были построены по проекту
- Л. фон Кленце
+ Г. Земпера
- К. Ф. Шинкеля
- Дж. Вазари
- Й. М. Пея
#В каком году международное музейное сообщество приняло решение каждый год 18 мая отмечать как Международный день музеев
- 1946 г.
+ 1977 г.
- 1881 г.
- 1963 г.
- 1986 г.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

#На страницах какого журнала была опубликована статья И. Г. фон Грессе «Музеология как научная дисциплина»
- Советский музей
- Музей
- Museum
+ Журнал по музеологии и антикварному делу
- Museums Journal

#В результате оптимизация музейной сети Республики Беларусь Национальный исторический музей Республики Беларусь получил ряд филиалов, таких как Музей истории белорусского кино, Музей истории театральной и музыкальной культуры Беларуси, Музей природы и экологии Беларуси. Когда это произошло
- в 2022 г
- в 1997 г.
+ в 2014 г.
- в 1992 г.
- в 1957 г.

#Кто из шведских правителей был самым активным и последовательным коллекционером и собирателей произведений искусства
- Карл XII
+ Кристина
- Густав II Адольф
- Сигизмунд I
- среди шведских правителей никогда не было страстных коллекционеров

#Кто из перечисленных австрийских представителей рода Габсбургов не был известен как страстных коллекционер и собиратель произведений искусства
- Максимилиан I
- Маргарита Австрийская
- Рудольф II Габсбург
- Леопольд Вильгельм
+ Франц I Стефан

#Когда состоялась первая международная музейная конференция, которая была проведена в Мадриде
+ 1934 г.
- 1946 г.
- 1977 г.
- 1919 г.
- 1930 г.

#Кабинет кого из ученых-натуралистов считается первым естественнонаучным кабинетом Дании
- А. Кирхера

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

+ О. Ворма
- Ф. Рюйша
- У. Альдрованди
- К. фон Геснера

#Самая известная работа Л. да Винчи «Джоконда» единственный раз экспонировалась в СССР и России в
+ 1974 г.
- 1991 г.
- 1985 г.
- 1964 г.
- 1980 г.

#Где в Российской империи впервые начали возникать специализированные археологические музеи
+ в Северном Причерноморье
- на территории Прибалтики
- на территории Беларуси
- в Санкт-Петербурге
- на Москве

#Основу Музей истории искусств в Вене составили многочисленные коллекции Габсбургов, формировавшиеся на протяжении многих столетий. Сам же музей был открыт в
- 1893 г.
+ 1889 г.
- 1753 г.
- 1824 г.
- 1793 г.

#Какая их перечисленных тенденций характерна для конца XVIII – первой половины XIX в.
- профессионализация музейного сектора
- формирование музея как социального института
+ расширение географии распространения музеев
- появление частного коллекционирования
- создание специальных образовательных программ для людей с ограниченными возможностями

#Кому принадлежала коллекция картин, которая в XVIII в. насчитывала более 900 работ на полотне и дереве и включала портреты Ивана Грозного, Карла XII, Августа II, Витовта, гетманов ВКЛ и других исторических личностей
- Сапегам
- Тышкевичам
+ Радзвиллам

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

- Хрептовичам
- Тизензаузам

#В каком музее представлены скульптуры «Лаокоон» и «Аполлон Бельведерский»
- Лувре (Париж)
- Галерее Уфицци (Флоренция)
+ Музеях Ватикана
- Метрополитен-музее (Нью-Йорк)
- Государственном Эрмитаже

#Во второй половине XVIII в. в щорсовском дворце было создано и стало известным собрание И. Хрептовича. Назовите главное увлечение собирателя
+ книги и документы
- естественнонаучные образцы
- произведения старых европейских мастеров
- предметы декоративно-прикладного искусства
- монеты и медали

#Кому из известных белорусских музыкантов, народному артисту СССР в 2003 г. Минске был открыт мемориальный музей
+ В. Г. Мулявину
- А. Г. Тихановичу
- А. А. Солодухе
- Я. А. Евдокимову
- Л. Л. Борткевичу

#В каком году был основан земский сельскохозяйственный музей в Минске
- 1908 г.
+ 1913 г.
- 1893 г.
- 1911 г.
- 1923 г.

#Оружейная палата – хранилище реликвий и посольских даров – превратилась в музей согласно Указа
+ Александра I
- Павла I
- Екатерины II
- Николая II
- Александра III

#Создатель первого публичного музея в Англии – это
+ Элиас Эшмол
- Х. Слоун

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

- Карл I
- Г. Тейт
- Генрих XVIII

#Кардинальные изменения в системе древнеримских ценностей произошли, по мнению античных историков, после 212 года до н. э., когда был завоеван и разграблен знаменитый своими художественными сокровищами город ___, а украшавшие его статуи и картины консул и военачальник Марк Клавдий Марцелл отправил в Рим
- Тарент
+ Сиракузы
- Коринф
- Милет
- Афины

#Музеем стала сокровищница у гробницы халифа Али, двоюродного брата и зятя пророка Мухаммеда и первого шиитского имама, в священном для мусульман городе Ирака
+ Неджефе
- Басре
- Багдаде
- Мешхеде
- Мосуле

#В сокровищнице российских правителей значение семейно-родовых реликвий обрели некоторые вещи, связанные с легендой о регалиях, присланных в дар византийским императором Константином своему внуку - киевскому князю Владимиру. Наибольшую известность среди них получила золотая шапка, называемая «шапкой___», но в действительности созданная восточным ювелиром в конце XIII - начале XIV вв.
- императора Константина
- князя Игоря
- княгини Ольги
- князя Владимира Святославовича
+ Мономаха

#Номинальным главой Александрийского мусейона являлся ___, который назначался царем и исполнял религиозные и представительные функции, не вмешиваясь при этом в научную сферу
+ жрец
- директор
- профессор
- римский император
- глава Александрийской библиотеки

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

#Музей истории города Могилёва находится в
- в здании, которое было построено специально для музейных нужд
- в бывшем здании Могилёвского окружного суда
- в бывшем здании поземельно-крестьянского банка
+ в здании могилёвской ратуши
- в Могилёвском административном здании

#В том многообразии терминов, которыми ренессансные коллекционеры называли помещения, где они экспонировали свои собрания, наиболее распространенным был
- студиоло
- гардероба
+ кабинет
- антикварий
- скритойа

#Созданная Артуром Хаселиусом концепция нового музея быстро получила признание в
- в России
- в США
+ в Северной Европе и Скандинавии
- в Великобритании
- во Франции

#В Древнем Риме нередко с публичных торгов уходили целые собрания. Такая участь постигла, например, прославленные коллекции Гнея Помпея Великого после разгрома его войск
- Калигулой
- Марком Агриппой
- Августом
+ Юлием Цезарем
- Марком Скавром

#Глиптотека — это музей
+ скульптуры
- живописи
- предметов, сделанных руками человека
- необычных предметов
- предметов естественнонаучного характера

#В каком году Национальный музей истории и культуры Беларуси был переименован в Национальный исторический музей Республики Беларусь
- 1957 г.
+ 2009 г.
- 2014 г.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

- 1992 г.
- 1967 г.

#Старая Пинакотека в Мюнхене была создана на основе коллекции, которая начала формироваться
+ Вильгельмом IV Виттельсбахом
- Карлом I
- Людвигом I
- Франциском I
- Лоренцо Медичи

#Первый в мире музей науки и техники был создан в 1799 г. в помещении секуляризованного парижского монастыря Сен-Мартин де Шамп и назывался
- Государственный политехнический музей
- Музей прикладного искусства
- Торгово-промышленный музей кустарных изделий
+ Национальная консерватория искусств и ремёсел
- Музей искусств и промышленности

#С именем какого римского папы связано создание крупнейшего домузейного собрания в эпоху Возрождения
- Иоанн Павел II
+ Юлия II
- Льва X
- Климента XIV
- Пия VI

#В 2014 г. была проведена реорганизация Национального исторического музея и в его состав вошли ряд музеев. Какой из перечисленных музеев не является филиалом музея
- Музей I съезда РСДРП
- Музей современной белорусской государственности
- Музей истории театральной и музыкальной культуры Республики Беларусь
- Государственный музей природы и экологии Республики Беларусь
+ Музей истории и культуры евреев Беларуси

#В каком году был основан Государственный литературно-мемориальный музей Якуба Коласа
+ 1956 г.
- 1945 г.
- 1972 г.
- 2011 г.
- 1939 г.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

#Став российской императрицей Екатерина II поняла, что имеющие «картинные залы» не идут ни в какое сравнение с прославленными галереями многих европейских правителей и задумала создать в России музей, который с может её также прославлять. В первые годы её правления было куплено в Европе ряд коллекций, которые и заложили основы Государственного Эрмитажа как музея мирового масштаба. А какая коллекция была приобретена уже значительно позже
- коллекция прусского купца И. Э. Гоцковского
- коллекция Г. фон Брюля
- коллекция П. Кроза
- коллекция Р. Уолпола
+ коллекция Виллема II

#Где находится Областной музей Героя Советского Союза М. П. Шмырёва
- в Орше
+ в Витебске
- в Бресте
- в Пинске
- в Гродно

#Национальный художественный музей Республики Беларусь представляет собой целое музейное объединение, в состав которого входили и входят разные музеи, документирующие изобразительное искусство Беларуси. Какой из музеев никогда не был филиалом музея
- Музей белорусского народного искусства в Раубичах
- Музей В.К. Бялыницкого-Бирули в Могилёве
- Дом Ваньковичей. Культура и искусство первой половины XIX в.
- Замковый комплекс «Мир»
+ Художественная галерея Михаила Савицкого

#Драматические события, связанные с действиями ограниченного контингента советских войск в Афганистане в 1979-1989 гг., стали основой для Витебского музея воинов-интернационалистов, который был создан в
- 1989 г.
- 1999 г.
+ 1995 г.
- 1979 г.
- 1985 г.

#В составе какого музейного объединения Республики Беларусь действует Детский музей мифологии и леса
- Национального Полоцкого историко-культурного музея-заповедника
- Национального исторического музея Республики Беларусь
+ Историко-культурного музея-заповедника «Заславль»
- это самостоятельный музей

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

- Минского областного краеведческого музея

#Когда Государственному музею изобразительных искусств было присвоено имя А. С. Пушкина
- 1899 г.
+ 1937 г.
- 1912 г.
- 1999 г.
- 1957 г.

#В каком из белорусских музеев хранится портрет М. Шагала работы Ю. М. Пена
- Художественном музее в Витебске
- Доме-музеев Марка Шагала в Витебске
+ Национальном художественном музее Республике Беларусь
- Национальном историческом музее Республике Беларусь
- Национальном центре современных искусств Республики Беларусь

#В мае 1894 г. Императорскому Российскому историческому музею было присвоено имя
- Петра I
+ Александра III
- Александра Невского
- Н. П. Румянцева
- Екатерины II

#Одним из критериев периодизации развития музеологии является концепция «музейных революций», с которыми выступили А. Бауэр, П. ванн Менш и Л. Мейер ванн Менш. Временные рамки этих периодизаций совпадают в отношении второй музейной революции, которая по их мнению происходила
- в конце XX в.
- в конце XIX – начале XX в.
+ в конце 1960-х – начале 1970-х гг.
- в 1930-е гг.
- в начале XXI в.

#Когда в Новогрудке был открыт мемориальный музей А. Мицкевича
- 1880-е гг.
- 1972 г.
+ 1938 г.
- 1930 г.
- 1955 г.

#Первый Национальный форум «Музеи Беларуси» состоялся в
- конце XIX в.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

+ 2012 г.
- 1991 г.
- 1932 г.
- 1919 г.

#Дом-музей I съезда РСДРП является филиалом
+ Национального исторического музея Республики Беларусь
- Историко-культурного музея-заповедника «Заславль»
- это самостоятельный музей
- Минского областного краеведческого музея
- Музея современной белорусской государственности

#Назовите директора Белорусской государственной картинной галереи (теперь – Национальный художественный музей Республики Беларусь), благодаря которому были не только восстановлены довоенный фонды, но и проделана огромная работа по их увеличению в первые годы после окончания Великой Отечественной войны
- Ю. А. Карачун
+ Е. В. Аладова
- Н. Ф. Высоцкая
- В. И. Прокопцов
- Н. П. Михолап

#В каком здании располагается Национальный исторический музей Республики Беларусь
- в собственном здании, построенном именно для него
+ в бывшем здании Минского отделения Государственного банка Российской империи
- в одном из зданий монастыря бернардинцев
- в бывшем дворце графов Пшездецких
- в бывшем здании Минской духовной консистории

#Фламандско-немецкий учёный С. фон Кихельберг предложил проект «___ музея», в котором на основе произведений искусства, различного рода редкостей и курьезов преподносились бы все накопленные к тому времени исторические, географические, естественнонаучные, технические и прочие сведения о мире, а также эстетические представления
- государственного
+ идеального
- комплексного
- краеведческого
- частного

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

#Первый 20-язычный музеологический глоссарий, в котором были систематизированы и обобщены музееведческие термины, был издан в Будапеште в
- 1977 г.
- 1946 г.
+1986 г.
- 2012 г.
- 2001 г.

#Конкурс на лучший европейский музей года проводится под эгидой
- ИКОМ
- ООН
- ЮНЕСКО
- ИКОФОМ
+ Совета Европы

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

4.3. Пытанні да экзамену

1. Азначэнне дысцыпліны «гісторыя музейнай справы». Аб‘ект і прадмет гісторыі музейнай справы. Перыядызацыя гісторыі музейнай справы.
2. Гісторыяграфія і крыніцазнаўства гісторыі музейнай справы.
3. Збіральніцтва ў Старажытнай Грэцыі.
4. Збіральніцтва ў эпоху элінізму.
5. Прыватнае збіральніцтва ў Старажытным Рыме.
6. Грамадскія зборы ў Старажытным Рыме. Захаванне, экспанаванне і паказ грамадскіх збораў у Старажытным Рыме.
7. Кароткая характарыстыка калекцыяніравання ў эпоху Сярэднявечча.
8. Фарміраванне храмавых збораў у эпоху Сярэднявечча.
9. Свецкае калекцыяніраванне і стварэнне прыватных скарбніц у эпоху Сярэднявечча.
10. Стварэнне дамузейных збораў на Усходзе ў эпоху Сераднявечча.
11. Музей у перыяд росквіту культуры Еўропы ў эпоху Адраджэння. Фарміраванне перадумоў для пераўтварэння музея ў сацыякультурную ўстанову.
12. Фарміраванне музеязнаўчай тэрміналогіі ў эпоху Адраджэння.
13. Раннія спецыялізаваныя мастацкія зборы ў эпоху Адраджэння.
14. Раннія прыродазнаўчыя музеі і калекцыі ў эпоху Адраджэння.
15. Раннія гістарычныя калекцыі і музеі ў эпоху Адраджэння.
16. Гісторыя ўзнікнення і фарміравання магнацкіх калекцый у Беларусі.
17. Уплыў асветніцкай ідэалогіі на станаўленне музея.
18. Мастацкія калекцыі ў эпоху Асветы. Станаўленне палацавых збораў (Луўр, Цвінгер, Імператарская галерэя ў Вене і г.д.)
19. Мастацкія калекцыі ва Усходняй Еўропе і ў Беларусі ў эпоху Асветы.
20. Прыродазнаўчыя калекцыі і музеі ў эпоху Асветы.
21. Зборы прадметаў натуральнага характара ў Беларусі ў эпоху Асветы.
22. Навукова-тэхнічныя зборы ў эпоху Асветы.
23. Навукова-тэхнічныя калекцыі ў Беларусі ў эпоху Асветы.
24. Гістарычныя зборы ў эпоху Асветы.
25. Асноўныя тэндэнцыі развіцця музеяў у эпоху Асветы.
26. Мастацкія музеі ў канцы XVIII – першай палове XIX ст.
27. Мастацкія калекцыі ва Усходняй Еўропе і ў Беларусі ў канцы XVIII – першай палове XIX ст.
28. Прыродазнаўчыя музеі і калекцыі ў канцы XVIII – першай палове XIX ст.
29. Прыродазнаўчыя калекцыі і музеі ў Беларусі ў канцы XVIII – першай палове XIX ст.
30. Музеі навукі і тэхнікі ў канцы XVIII – першай палове XIX ст.
31. Навукова-тэхнічныя музеі і калекцыі ў Беларусі ў канцы XVIII – першай палове XIX ст. Сельскагаспадарчыя выставы.
32. Гістарычныя музеі і калекцыі ў канцы XVIII – першай палове XIX ст.
33. Прыватныя калекцыі гістарычнага профілю ў Беларусі ў канцы XVIII – першай палове XIX ст.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

34. Асноўныя тэндэнцыі развіцця музеяў у канцы XVIII – першай палове XIX ст.
35. Мастацкія музеі другой паловы XIX – пачатку XX ст.
36. Прыватныя мастацкія калекцыі ў Беларусі ў другой палове XIX – пачатку XX ст.
37. Гісторыя стварэння і дзейнасці царкоўна-археалагічных музеяў у Беларусі.
38. Прыродазнаўчыя музеі ў другой палове XIX – пачатку XX ст.
39. Прыродазнаўчыя музеі ў Беларусі ў другой палове XIX – пачатку XX ст.
40. Прыватныя прыродазнаўчыя калекцыі ў Беларусі ў другой палове XIX ст. – пачатку XX ст.
41. Музеі навукі і тэхнікі ў другой палове XIX – пачатку XX ст.
42. Музеі навукі і тэхнікі ў Беларусі ў другой палове XIX – пачатку XX ст.
43. Гісторыя стварэння і дзейнасці вучэбных музеяў у Беларусі ў другой палове XIX – пачатку XX ст.
44. Гістарычныя (агульнагістарычная, археалагічныя, этнаграфічныя) музеі ў другой палове XIX – пачатку XX ст.
45. Гістарычныя музеі пры навуковых таварыствах Беларусі ў другой палове XIX ст. – пач. XX ст.
46. Гістарычныя музеі пры навучальных установах Беларусі ў другой палове XIX – пачатку XX ст.
47. Прыватныя гістарычныя калекцыі ў Беларусі ў другой палове XIX – пачатку XX ст.
48. Асноўныя тэндэнцыі развіцця музейнай справы ў канцы XIX – пачатку XX ст.
49. Новыя з’явы ў дзейнасці музеяў у ліберальна-дэмакратычных краінах Заходняй Еўропы і Амерыкі ў міжваенны перыяд.
50. Музейная справа ў краінах з таталітарным рэжымам (Італія, Германія) у міжваенны перыяд.
51. Развіццё музейнай справы ў СССР у 1917 – 1945 гг.
52. Фарміраванне сеткі дзяржаўных музеяў у БССР у міжваенны перыяд.
53. Краязнаўчыя музеі ў БССР у міжваенны перыяд. Пытанні музейнага будаўніцтва на ўсебеларускіх краязнаўчых канферэнцыях і з’ездах.
54. Музеі ў Заходняй Беларусі ў міжваенны перыяд.
55. Музейная справа ў СССР і на постсавецкай прасторы ў другой палове XX – пачатку XXI ст.
56. Асноўныя тэндэнцыі развіцця музеяў у краінах свету пасля II сусветнай вайны.
57. Краязнаўчыя музеі ў Беларусі ў 1944-1991 гг.
58. Гістарычныя музеі ў Беларусі ў 1944-1991 гг.
59. Мастацкія, літаратурныя і іншыя музеі Беларусі ў 1944-1991 гг.
60. Музейная справа ў Беларусі ў постсавецкі перыяд.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

5. ДАПАМОЖНЫ РАЗДЗЕЛ

5.1. ТЭМАТЫЧНЫ ПЛАН

Назвы раздзелы, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін		Колькасць гадзін КРС	Форма кантролю ведаў
	лекцыі	сем. заняткі		
Уводзіны	0,5			
Раздзел I. Агульныя тэарэтыка-метадычныя пытанні гісторыі музейнай справы				
Тэма 1. Тэарэтычныя аспекты гісторыі музейнай справы	1,5			
Тэма 2. Гістарыяграфія гісторыі музейнай справы	3		1	Даклады, рэфераты, апытанне
Тэма 3. Крыніцазнаўства гісторыі музейнай справы	1		1	Даклады, рэфераты, апытанне
Раздзел II. Гісторыя музейнай справы				
Тэма 4. Дамузейнае збіральніцтва ў старажытным свеце і сярэднявеччы	4		2	Выбарачнае апытанне, пісьмова работа
Тэма 5. Узнікненне музея як сацыякультурнага інстытута. Музейная справа ў эпоху Адраджэння	6	4	2	Выступленне на семінары, падрыхтоўка прэзентацыі
Тэма 6. Фарміраванне музея як сацыяльнага інстытута ў эпоху Асветы	6	2		
Тэма 7. Пераўтварэнне музеяў у публічныя ўстановы. Музейная справа ў канцы XVIII – першай палове XIX ст.	4	4		
Тэма 8. Спецыялізацыя музеяў. Музейная справа ў другой палове XIX – пачатку XX ст.	6	6		
Тэма 9. Асноўныя тэндэнцыі развіцця музейнай справы ў	2			

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

краінах Заходняй Еўропы і Амерыкі паміж дзвюма сусветнымі войнамі				
Тэма 10. Музейная справа ў СССР у 1917 – 1941 г.		4	2	Падрыхтоўка і праверка пісьмовых работ
Тэма 11. Музейная справа ў краінах свету ў другой палове XX – пачатку XXI ст.	4			
Тэма 12. Музейная справа ў СССР і на постсавецкай прасторы ў другой палове XX – пачатку XXI ст.	4	6		
Разам…	42	26	8	

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

5.2. Асноўная літаратура

1. *Гужалоўскі, А. А.* Гісторыя музейнай справы Беларусі : вучэбна-метадычны дапаможнік для студэнтаў вышэйшых навучальных устаноў, якія навучаюцца па спецыяльнасці 1-23 01 12 «Музейная справа і ахова гісторыка-культурнай спадчыны (па напрамках)» / А. А. Гужалоўскі. – Мінск : Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт, 2012. – 302, [1] с.

2. *Сафонов, А. А.* Музейное дело и охрана памятников : учебник и практикум для академического бакалавриата / А. А. Сафонов, М. А. Сафонова. – Москва : Юрайт, 2019. – С. 38-63.

3. *Юренева, Т.Ю.* Музееведение: учебник для высшей школы / Т. Ю. Юренева. – Москва: Академический проект, 2020. – С. 15–316. [Электронный ресурс] // Лань : электронно-библиотечная система. – Режим доступ: https://e.lanbook.com/book/132245. – Дата доступа: 04.05.2022.

5.3. Дадаткова літаратура

1. *Ананьев, В. Г.* Национальные и международные музейные организации: Учебно-методическое пособие / В. Г. Ананьев. – СПб : Ин-т истории С.-Петерб. гос. ун-та, 2013. – 140 с.

2. *Ананьев, В. Г.* История зарубежной музеологии: Учебно-методическое пособие / В. Г. Ананьев. – СПб : Ин-т истории С.-Петерб. гос. ун-та, 2014. – 316 с.

3. *Грицкевич, В.П.* История музейного дела до конца XVIII в. /В. П. Грицкевич. – Санкт-Петербург: СПбУКИ, 2004. – 408 с.

4. *Грицкевич, В.П.* История музейного дела конца XVIII — начала XX вв. / В. П. Грицкевич. – Санкт-Петербург : СПбГУКИ, 2007. – 335 с.

5. *Грицкевич, В.П.* История музеев мира: учеб. пособие для студентов ист. фак-тов / В. П. Грицкевич, А. А. Гужаловский. – Мінск: БГУ, 2003. – 284 с.

6. *Гужалоўскі, А.А.* Музеі Беларусі (1918–1941) / А. А. Гужалоўскі. – Мінск : НАРБ, 2002. – 176 с.

7. *Гужалоўскі, А.А.* Музеі Беларусі (1941–1991) / А. А. Гужалоўскі. – Мінск : НАРБ, 2004. – 218 с.

8. *Гужалоўскі, А.А.* Нараджэнне беларускага музея / А. А. Гужалоўскі. – Мінск : НАРБ, 2001. – 124 с.

9. *Клепиков, Н. Е.* Памятники истории и культуры Беларуси (конец XVIII - первая треть XX в.) : проблемы сохранения / Н. Е. Клепиков. – Минск : Издательский центр БГУ, 2015. – 471 с.

10. *Кодэкс* Рэспублікі Беларусь аб культуры : [прыняты Палатай прадстаўнікоў 24 чэрв. 2016 г. : адобр. Саветам Рэсп. 30 чэрв. 2016 г.] : уступае ў сілу з 3 лют. 2017 г. – Мінск : Нац. цэнтр прававой інфарм. Рэсп. Беларусь, 2016. – 270 с.

11. *Музееведческая* мысль в России XVIII — XX веков : сборник документов и материалов / Министерство культуры Российской Федерации, Российский институт культурологии; [авторы-составители: Э. А. Шулепова и

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

др.]; ответственный редактор Э. А. Шулепова. – Москва : Этерна, 2010. – 957, [1] с.
12. *Музейное дело в России* / под ред. М. Е. Каулен. (отв. ред.), И. М. Коссовой, А. А. Сундиевой. – 2-е изд. – Москва: Издательство «ВК», 2005, – С. 35-208.
13. *Основы музееведения:* учебное пособие / отв. ред. Э. А. Шулепова. – Москва: ЕдиториалУРСС, 2005. – С. 108 – 214.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ